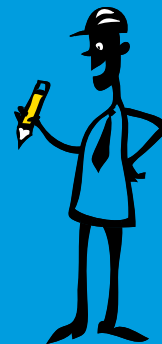
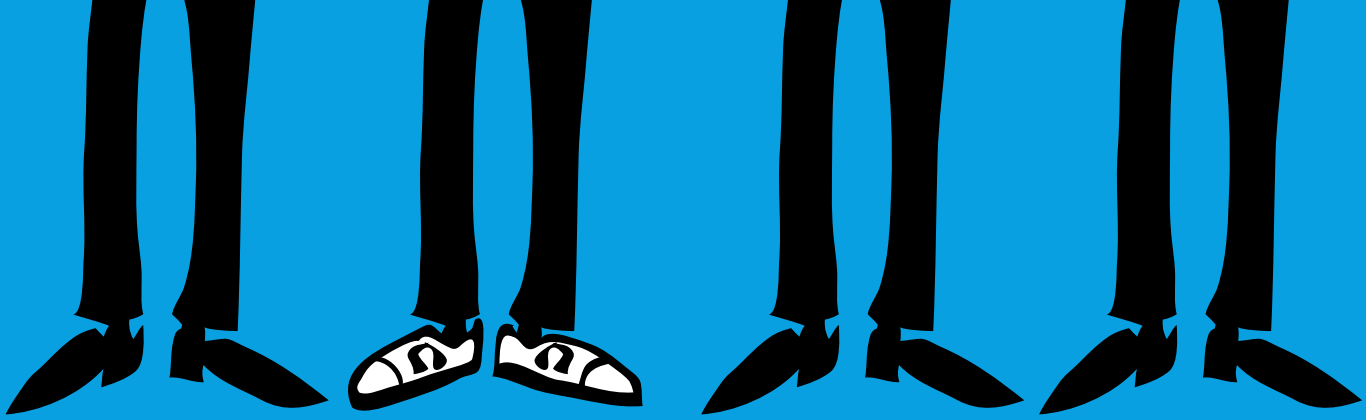

Vuosikertomus 2015

Engineering with a difference

Etteplan lanseerasi vuoden 2015 lopussa uuden brändilupauksen

Engineering with a difference

Brändilupauksemme viestii Etteplanin henkilöstön osaamisesta ja palveluasenteesta sekä yrityksen toimialalle ainutlaatuisista palveluratkaisuista.

Tärkein tehtävämme on ennakoida asiakkaittemme tarpeita ja parantaa heidän kilpailukykyään korkean lisäarvon palveluratkaisuilla.

Haluamme erottua asiantuntemuksellamme ja olla suunnannäyttjä niin suunnittelupalveluiden kuin teknisen dokumentoinnin palveluiden ja menetelmien kehittämisessä.

02-25

VUOSI 2015

Vuosi 2015 lyhyesti	4
Toimitusjohtajan katsaus	6
Liiketoimintakatsaus	8
Vastuullisuus	14
Henkilöstö	18
Riskienhallinta	20

46-99

TILINPÄÄTÖS

Hallituksen toimintakertomus	49
Konsernitilinpäätös	54
Tunnuksien laskentakaavat	84
Emoyhtiön tilinpäätös	85
Osakkeet ja osakkeenomistajat	94
Hallituksen voitonjakoehdotus	98
Tilintarkastuskertomus	99

26-45

ETTEPLAN

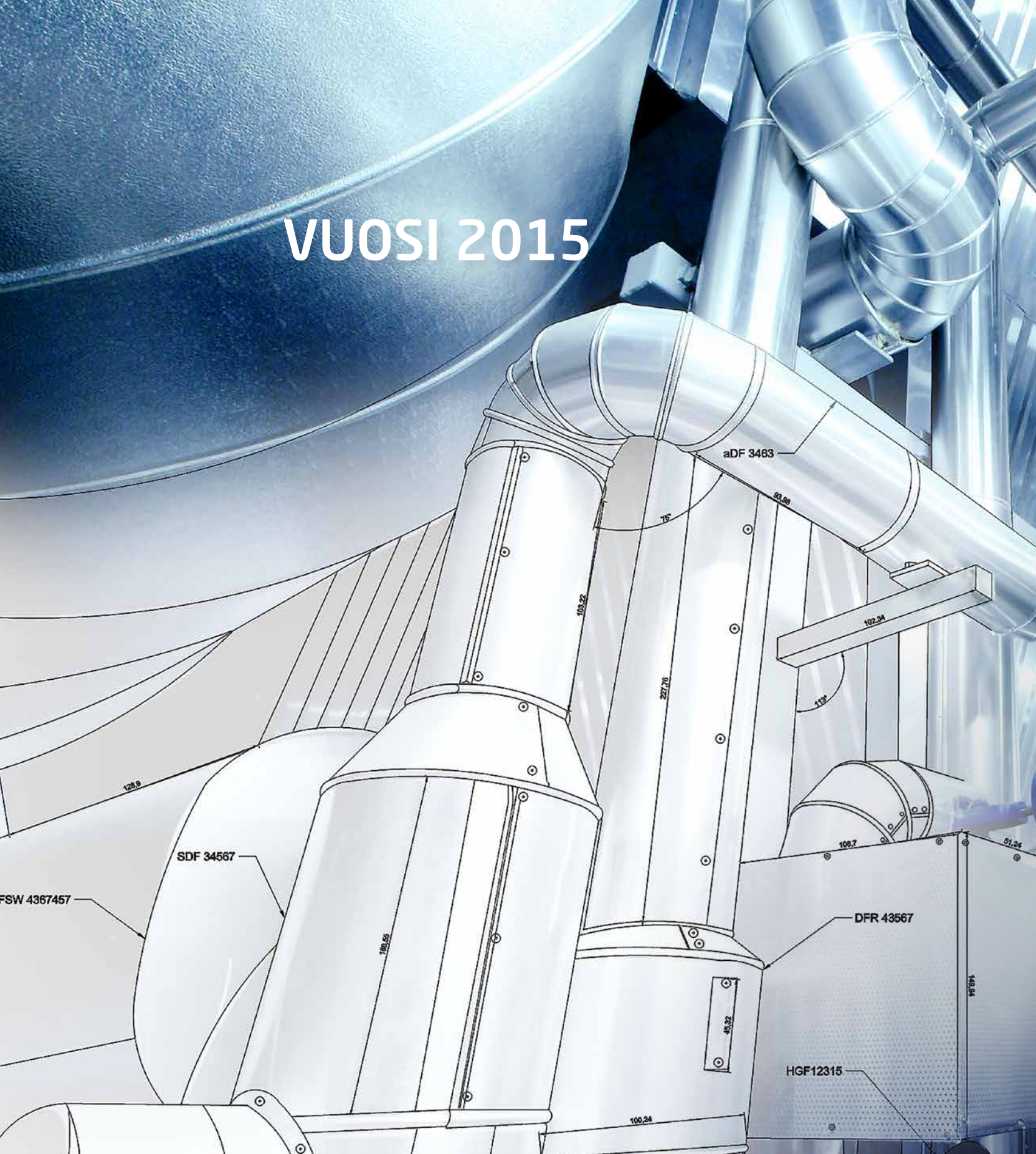
Etteplan lyhyesti	28
Liiketoiminta ja strategia	30
CASE 01: Asiakaskeskeisyys	36
CASE 02: Palveluratkaisut	38
CASE 03: Yksi Etteplan	40
CASE 04: Suunnittelumenetelmät	42
Etteplan sijoituskohteena	44

100-113

HALLINNOINTI

Selvitys hallinto- ja ohjausjärjestelmästä	102
Hallitus	110
Johtoryhmä	111
Sijoittajatietoa	112
Tietoa osakkeenomistajille	113

VUOSI 2015

128.9

SDF 34567

FSW 4367457

166.55

103.22

227.76

aDF 3463

75°

43.89

102.34

113°

108.7

51.24

DFR 43567

148.94

HGF12315

45.32

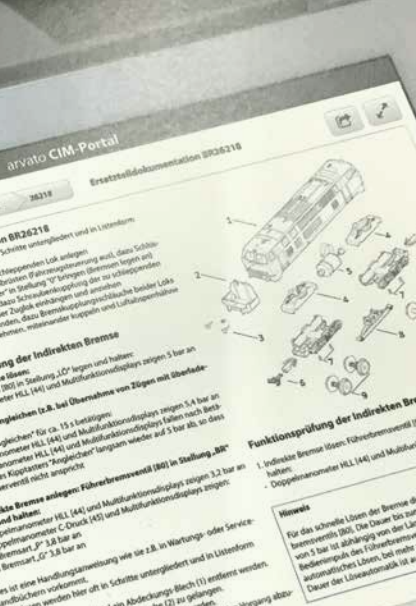
100.24

DFR 43567

Etteplanin laitossuunnitteluosaaminen kasvoi merkittävästi vuonna 2015. Yrityssoston jälkeen Etteplanista tuli Suomen suurimpia laitossuunnittelua tarjoavia yrityksiä. Lisäksi vahvistimme yritysjärjestelyin markkina-asemaamme Alankomaissa ja käynnistimme liiketoiminnan Saksassa.

göteborg och konstans
VITBERG & SÖN

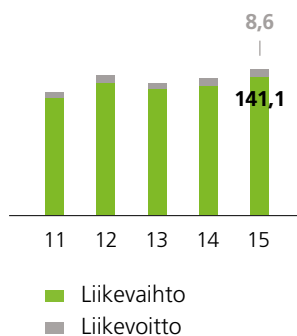
Liikevaihto kasvoi selvästi

CASE / arvato AG

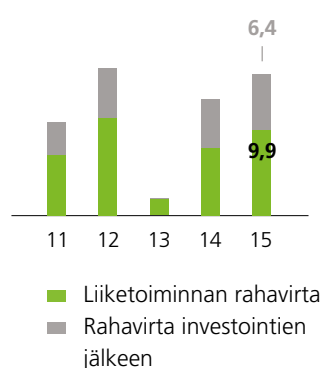
Etteplan osti vuoden 2015 lopussa saksalaiseen Bertelsmann-konserniin kuuluvan arvato AG:n teknisen dokumentoinnin liiketoiminnan Saksassa ja Alankomaisissa. arvaton asiakkaita ovat muun muassa teollisten koneiden ja laitteiden valmistajat sekä puolustusvälineetöiden yritykset.

Tekninen dokumentointi on Etteplanin nopeimmin kasvava palvelualue. Tehdyn liiketoimintakaupan myötä Etteplan käynnistää liiketoiminnan Saksan markkinoilla ja vahvistaa asemaansa Keski-Euroopassa.

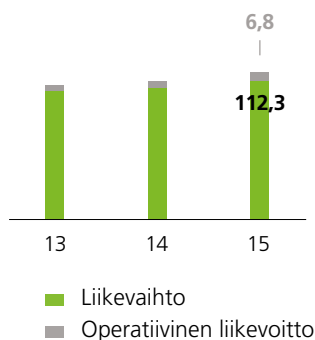
Liikevaihto ja liikevoitto 2011-2015, milj. euroa

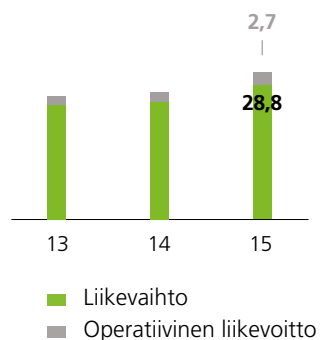
Rahavirta 2011-2015, milj. euroa

Suunnittelupalvelut, milj. euroa

Tekninen dokumentointi, milj. euroa

LIKEVAIHDON MAANTIETEELLINEN JAKAUTUMINEN 2015

Suomi

63 %

Ruotsi

29 %

Alankomaat

5 %

Kiina

3 %

UUODEN TÄRKEIMMÄT TAPAHTUMAT

Q1

- Etteplan solmii Husqvarna Groupin kanssa globaalin ulkoistussopimuksen

Q2

- Etteplanille korkean teknologian status Kiinassa
- Patria ulkoistaa teknistä dokumentointia ja suunnittelua Etteplanille
 - Etteplan mukana Outotecin tehdashankkeessa Turkissa
 - Etteplan ostaa hollantilaisen yrityksen

Q3

- Etteplan vahvistaa asemaansa laitossuunnittelussa ostemalla suomalaisen SAV Oy:n

Q4

- Etteplan mukana AW-Energyn aaltovoiman kaupallistamishankkeessa
- Etteplan vahvistaa asemaansa Keski-Euroopan markkinoilla

Avainluvut

141,1

LIKEVAIHTO, MIJ. EUROA
(kasvu 7,0 %)

8,6

LIKEVOITTO, MIJ. EUROA
(kasvu 9,4 %)

47

TOIMIPISTETTÄ VIIDESSÄ
MAASSA

2 074

TYÖNTEKIJÄÄ
(vuonna 2014: 1 859)

0,15 €

HALLITUKSEN OSINKOEHDOTUS
(vuonna 2014: 0,15 €)

Yritysostot vauhdittivat kasvuamme

Vuosi 2015 oli monin tavoin menestyksellinen Etteplanille: liikevoitto ja liikevaihto kasvoivat, menestyimme ulkoistusrintamalla, ja korkean lisäarvon palveluiden osuus liikevaihdosta kasvoi. Kasvua vauhdittivat erityisesti yritysostot.

Vahvistimme yritysostoilla asemaamme Keski-Euroopassa käynnistämällä liiketoiminnan Saksassa ja laajentamalla Alankomaissa. Suomessa vahvistimme merkittävästi markkina-asemaamme laitossuunnittelussa ostamalla lähes 200 työntekijän Suunnittelu ja Asennusten Valvonta SAV Oy:n liiketoiminnan ja tytäryhtiöt. Tarjouskantamme laitossuunnittelun alueella on yritysoston ansiosta tällä hetkellä erinomaisella tasolla.

Liiketoimintamallin muutos henkilöstövuokrauksesta kohti korkeamman lisäarvon palveluita eteni hyvin, mikä näkyi kannattavuutemme paranemisessa. Korkean lisäarvon palveluiden osuus liikevaihdosta kasvoi 47 prosenttiin. Tavoitteenamme on saavuttaa 50 prosentin osuus liikevaihdosta vuonna 2016.

Liiketoimintaympäristö oli edelleen haastava kaikilla markkina-alueillamme. Suomessa säily-

timme vahvan markkina-aseman ja jopa vahvistimme sitä. Ruotsissa kysyntätilanne oli hyvä, mutta kilpailutilanne selvästi Suomea tiukempi. Tästä huolimatta liiketoimintamme Ruotsissa vahvistui selvästi edellisvuosiin verrattuna erityisesti teknisen dokumentoinnin alueella. Kiinan liiketoiminta oli vilkasta offshoring-palveluissa, mutta paikallisilla markkinoilla liiketoimintamme kehitys ei vastannut odotuksiamme. Tähän vaikutti lisääntynyt epävarmuus Kiinan markkinoilla ja siitä johtuva hidastunut päätöksenteko asiakasyrityksissä. Keski-Euroopan liiketoimintamme kehittyi koko vuoden positiivisesti ja vahvistui entisestään loppuvuonna tehdyn yritysoston ansiosta.

Kahden palvelualueemme, suunnittelupalvelujen ja teknisen dokumentoinnin palvelujen, kehitys oli eritahtista. Suunnittelupalveluiden liikevaihto kasvoi vuonna 2015, ja korkean lisä-

**MERKITTÄVÄ
TULOSPARANNUS**

Q1

**VAKAA KEHITYS
JATKUI**

Q2

**LIKEVAIHTO KASVOI
SELVÄSTI**

Q3

**KANNATTAVAN
KASVUN VUOSI**

Q4

arvon palveluiden osuus liikevaihdosta kasvoi maltillisesti. Teknisen dokumentoinnin palveluiden liikevaihdon kasvu oli suunnittelupalveluita selvästi nopeampaa, ja korkean lisäarvon palveluiden osuus oli korkeammalla tasolla kuin suunnittelupalveluissa. Tämän vuoksi teknisen dokumentoinnin palvelut olivat suunnittelupalveluja kannattavampia. Lisäksi teknisen dokumentoinnin kannattavuuteen vaikutti ohjelmistoliiketoiminta. Saimme vuonna 2015 useita merkittäviä teknisen dokumentoinnin ulkoistussopimuksia. Osa sopimuksista oli globaaleja palvelusopimuksia, joissa Etteplan tuottaa palveluita useilla mantereilla.

Loppuvuodesta 2015 julkaisimme Etteplanin uuden brändilupauksen: Engineering with a difference. Haluamme erottautua markkinoilla erilaisena suunnittelutoimistona, joka pystyy parantamaan asiakkaitensa kilpailukykyä edistyksellisillä korkean lisäarvon palveluratkaisuilla.

Vuosi 2016 käynnistyi epävarmassa markkinatilanteessa jo kolmantena vuotena peräkkäin. Euroopan kasvu on keskimäärin hidasta ja Aasian talouden heilahtelut ovat huomattavia. Vahvan markkina-asemamme ja hyvän palveluvalikoimamme ansiosta näen, että Etteplanilla on kuitenkin hyvät mahdollisuudet menestyä myös vuonna 2016 epävarmasta markkinatilanteesta huolimatta. Odotan, että merkittävim-

män kasvupotentiaalin vuonna 2016 tarjoavat yritysostot.

Digitalisointi ja esineiden internet ovat tuomassa suuren muutoksen kone- ja laitesuunnitteluun. Työskentelemme tämän muutoksen tuomien mahdollisuuksien hyödyntämiseksi suunnittelussa, jotta asiakkaamme tuotteet pysyvät teknologisen kehityksen kärjessä myös tulevana vuosikymmeninä.

Kiitän henkilöstöämme hyvästä työstä ja sitoutumisesta yhtiöön ja sen tavoitteisiin. Omistajiamme kiitän mahdollisuuksista viedä yhtiön kasvustrategiaa määrätietoisesti eteenpäin. Asiakkaillemme kiitos luottamuksesta ja pitkäjänteistä yhteistyöstä, joka on antanut meille hyvän pohjan kehittää palvelujamme vastaamaan asiakkaittemme tulevia suunnittelutarpeita. ■

Juha Näkki
toimitusjohtaja

Menestystä haastavilla markkinoilla

Vaativasta markkinatilanteesta huolimatta 2015 oli Etteplanille kannattavan kasvun vuosi.

CASE / SAV OY

Etteplan vahvisti asemaansa laitossuunnittelussa elokuussa 2015 ostamalla SAV Oy:n.

Tehty kauppa noudattaa Etteplanin yritysostostrategiaa, jonka mukaan laajennamme osaamistamme vastataksemme entistä paremmin asiakkaiden tarpeisiin.

Yrityskaupalla Etteplan saavuttaa merkittävän markkina-aseman laitossuunnittelun alueella Suomessa ja luo yhtiölle entistä parempia kansainvälisiä kasvumahdollisuuksia.

Vuonna 2015 Etteplanin liiketoiminta kehittyi positiivisesti toimivan strategian ja vahvan markkina-aseman ansiosta. Yhtiön liiketoimintamalli vastaa erinomaisesti yritysten kasvaviin tehokkuuden vaatimuksiin. Etteplan vahvisti edelleen asemaansa toimialan edelläkävijänä palveluvalikoimansa avulla. Asiakkaat keskittyivät omaan ydinliiketoimintaansa, mikä loi uutta kysyntää ulkoistusratkaisuille ja muille korkean lisäarvon palveluille. Ulkoistuspalveluiden kysyntä kehittyikin positiivisesti vuonna 2015 kaikilla Etteplanin markkina-alueilla. Yhtiön kasvu ja toimiva strategia näkyivät myös Etteplanin osakekurssin positiivisena kehityksenä.

Koko vuodelle 2015 oli tunnusomaista talouden kehityksen epävarmuus. Maailman teollisuustuotannon kasvun taittuminen näkyi kasvutalouksissa Kiinassa, Etelä-Amerikassa ja Venäjällä. Läntisissä talouksissa kysyntä elpyi varovaisesti ja hitaasti. Vuoden lopussa suunnittelupalveluiden ja teknisen dokumentoinnin palveluiden kysynnän epävarmuus lisääntyi erityisesti Suomessa. Pientä vetoapua tuli kuitenkin vuoden aikana Euroopan ja Pohjois-Ame-

rikan positiivisesti kehittyvistä talouksista. Kysynnässä oli koko vuoden ajan huomattavia markkina- ja asiakastoimialakohtaisia eroja.

Kuluneena vuonna Kiinan palvelumarkkinoiden avautuminen jatkui edelleen. Etteplanin vahva asema Kiinassa on perustunut toimivaan offshoring-palveluun, jossa suunnittelupalvelua tai teknisen dokumentoinnin palvelua tuotetaan kustannustehokkaasti yhtiön Kiinan yksiköistä. Markkinoiden lisääntyneestä epävarmuudesta johtuen Kiinan markkinoille vuonna 2015 myytyjen tuntien määrä laski edellisvuoteen verrattuna. Etteplanin palveluratkaisujen osana offshoring Kiinasta säilyi silti läpi vuoden hyvällä tasolla.

Etteplan on keskittynyt kasvattamaan korkean lisäarvon Managed Services -palveluita, joiden osuus yhtiön liikevaihdosta on kasvanut viime vuosina tasaisesti. Vuonna 2015 ne muodostivat jo 47 prosenttia liikevaihdosta. Strategiseksi tavoitteeksi on asetettu Managed Services -palveluiden osuuden nosto 50 prosenttiin vuonna 2016.

VUONNA 2015 ETTEPLAN KASVOI YRITYSOSTOJEN AVULLA

SAV OY
tarjoaa laitossuunnittelua ja
projektipalveluja teollisuudelle.

THESUS TALKING IMAGE
on erikoistunut visuaalisiin
käyttöohjeisiin ja korkealaatuiseen
tekniseen kuvittamiseen.

ARVATO AG:LTA
ostettu liiketoiminta
sisältää teknisen
dokumentoinnin palveluita
Keski-Euroopassa.

Kasvua yritysostoilla

Etteplan on kasvuyhtiö, joka on asettanut tavoitteekseen keskimäärin 15 prosentin vuotuisen kasvun. Organista kasvua yhtiö hakee nykyisten avainasiakkuuksien ja asiakassuhteiden syventämisestä. Vuonna 2015 Etteplan kasvoi myös useiden yritysostojen avulla.

Etteplan vahvisti asemaansa laitossuunnittelussa ostamalla Suunnittelu ja Aseennusten Valvonta - SAV Oy:n liiketoiminnan ja tytäryhtiöt elokuussa. Vuonna 1993 perustettu SAV Oy tarjoaa laitossuunnittelua ja projektipalveluja teollisuudelle. Kaupan kohteena olleissa yrityksissä työskentelee noin 185 asiantuntijaa. Yrityskaupalla Etteplan saavutti merkittävän markkina-aseman laitossuunnittelun alueella Suomessa, ja se luo yhtiölle myös entistä parempia kansainvälisiä kasvumahdollisuuksia.

Kesäkuussa Etteplan osti hollantilaisen Thesus Talking Image -yhtiön, joka on erikoistunut visuaalisiin käyttöohjeisiin ja korkealaatuiseen tekniseen kuvittamiseen.

Joulukuussa arvato AG:lta ostettu liiketoiminta sisältää teknisen dokumentoinnin palveluita Saksassa ja Alankomaissa. Liiketoimintakaupalla Etteplan vahvistaa asemaansa teknisen dokumentoinnin palveluntarjoajana Keski-Euroopan markkinoilla ja käynnistää liiketoiminnan Saksassa. Ostettu liiketoiminta

työllistää Alankomaissa ja Saksassa 35 henkilöä. Yhtiöiden liiketoiminta ja henkilöstö siirtyivät Etteplanille 1.1.2016. Osana kauppaa Etteplan ja arvato AG ovat myös sopineet strategisesta yhteistyöstä.

Tiivistäviä asiakassuhteita

Pitkäaikainen yhteistyö luo Etteplanin asiakkaille lisäarvoa ja Etteplanille uusia liiketoimintamahdollisuuksia. Esimerkki yhteistyön laajenemisesta uudelle alueelle on yhtiön avainasiakkaan Outotecin kanssa kesäkuussa solmittu merkittävä sopimus Turkkiin rakennettavan liuotuslaitoksen prosessiputkiston suunnittelusta.

AW-Energyn kanssa Etteplan sai puolestaan toteutettavakseen täysin uudenlaisen tuotteen kehitysprojektin, kun se valittiin pääsuunnittelukumppaniksi hankkeeseen, jossa tuotteistetaan AW-Energyn patentoiman WaveRoller-tekniikan tehontuotantoyksikkö (PTO).

Etteplan solmi myös uusia ulkoistussovimuksia, joista merkittävin oli Husqvarna Groupin kanssa tammikuussa tehty globaali palvelusopimus. Yhtiöt sopivat pitkäjänteisestä yhteistyöstä, jossa Husqvarna ulkoistaa kaikkien tuotteidensa ja brändiensä teknisen dokumentoinnin tuotannon ja ylläpidon Etteplanille.

Muita merkittäviä teknisen dokumentoinnin ulkoistussovimuksia solmittiin Patrian ja

OSANA BRÄNDIUUDISTUSTA KIRKASTETTIIN MYÖS ETTEPLANIN ARVOT:

Customer oriented

(asiakaslähtöinen):

Tarjoamme aina ratkaisun, joka vastaa parhaiten asiakkaan tarpeita. Tavoitteenamme on ylittää asiakkaan odotukset.

Proactive

(proaktiivinen):

Uskallamme kyseenalaistaa nykytilanteen ja katsomme tulevaisuuteen, sillä vain uudella ja rohkealla ajattelulla pääsemme eteenpäin.

Attractive

(houkutteleva):

Houkuttelevuutemme työnantajana ja palveluntarjoajana perustuu tahtoomme tukea työntekijöittemme yksilöllistä lahjakkuutta ja asiakkaittemme menestystä.

Normetin kanssa. Patria Land Systems Oy:n kanssa syvennettiin yhteistyötä siirtämällä varaosakirjojen tuotantoa sekä osa ajoneuvojen varustelun suunnittelusta Etteplanille. Kaivos- ja tunnelilaitteiden valmistaja Normet puolestaan ulkoisti Etteplanille teknisen dokumentoinnin ja tuotehallinnan toimintojaan.

Liiketoimintaympäristö

Maailman teollisuustuotannon kasvu taittui vähitellen vuonna 2015. Kasvua pitivät yllä lähinnä Länsi-Euroopan maat Suomea lukuun ottamatta sekä Yhdysvallat. Euroalueen teollisuuden ja palvelualojen kasvu ylläpiti kohtuulliseen hyvää kysyntää kone-, laite- ja tehdassuunnittelussa. Investointihankkeissa kysyntä kehittyi hitaasti vuonna 2015. Kysyntä säilyi kuitenkin edellisvuotta 2014 hieman paremmalla tasolla Venäjän hankkeita lukuun ottamatta.

Etteplanin asiakkaat ovat alansa merkittäviä globaaleja kone- ja laitevalmistajia, jotka palvelevat muun muassa ajoneuvo-, lentokone- ja puolustusvälineteollisuutta, energia- ja sähkönsiirtoteollisuutta, kaivosteollisuutta, metsä- ja paperiteollisuutta sekä terästeollisuutta. Asiakastoimialoittain tarkasteltuna yhtiön kysynnässä ei tapahtunut merkittäviä muutoksia vuoden 2015 aikana. Liikevaihto on jakautunut varsin tasaisesti eri teollisuuden aloille, mikä hajauttaa yksittäisiin aloihin liittyviä riskejä.

Liiketoiminnan kehitykseen vaikuttavat maailmanlaajuiset megatrendit, kuten väestön ikääntyminen ja esineiden internet, sekä toimialakohtainen kehitys. On nähtävissä, että suunnittelutyön tarve kasvaa. Tuotteet muuttuvat

teknisesti yhä vaativimmiksi, tuotevariaatioiden määrä kasvaa ja niiden elinkaaret lyhenevät. Myös tuotteiden ympäristöystävällisyyden vaatimukset kasvavat.

Suunnittelutyön ja teknisen dokumentoinnin kysynnän kehitys seuraa maailman yleistä teollisuustuotannon kysyntää. Lisäksi kysyntätilanteen kehitykseen vaikuttaa kone- ja laitevalmistajien kasvussa oleva suuntaus varsinkin teknisen dokumentoinnin palveluiden ulkoistamiseksi.

Gloobaalien kone- ja laitevalmistajien läsnäolo kasvumarkkinoilla piti edelleen yllä verrattain tasaista suunnittelupalveluiden ja teknisen dokumentoinnin palveluiden kysyntää kaikilla Etteplanin markkinoilla.

Liiketoimintastrategia

Yhtiön strategia, joka rakentuu korkean lisäarvon palveluiden osuuden kasvattamiselle, on osoittautunut toimivaksi heikossakin markkina-tilanteessa. Korkean lisäarvon palvelut tarjoavat asiakkaille kustannustehokkaan ja joustavan tavan tehdä suunnittelua ja teknistä dokumentointia.

Yhtiön strategiaan, visioon ja arvoihin pohjautuen toteutimme loppuvuodesta 2015 brändiuudistuksen. Yhtiön uusi brändilupa on Engineering with a difference. Tämä kuvaa Etteplanin erottuvaa markkina-asemaa suunnitteluyhtiönä, joka hakee aktiivisesti uusia ratkaisumalleja ja pystyy parantamaan asiakkaitensa kilpailukykyä edistyksellisillä ja toimialalle ainutlaatuisilla korkean lisäarvon palveluratkaisuilla.

TIIVISTYVIÄ ASIAKASSUHTEITA

OUTOTEC
Sopimus Turkkiin rakennettavan liuotuslaitoksen prosessiputkiston suunnittelusta.

AW-ENERGY
Sopimus AW-Energyn patentoiman WaveRoller-tekniikan tehotuotantoyksikön (PTO) tuotteistamisesta.

HUSQVARNA GROUP
Sopimus kaikkien tuotteiden ja brändien teknisen dokumentoinnin tuotannosta ja ylläpidosta.

MUITA MERKITTÄVIÄ ULKOISTUSSOPIMUKSIA
Patrian ja Normetin kanssa.

Liikevaihto, liikevoitto ja kannattavuus

Etteplanin liiketoiminta jakautuu suunnittelupalveluihin ja teknisen dokumentoinnin palveluihin. Yhtiö alkoi vuoden 2015 ensimmäisen vuosineljänneksen raportoinnistaan lähtien julkaista palvelualueidensa keskeiset avainluvut. Palvelualueiden avainlukujen julkaisulla Etteplan haluaa lisätä yhtiön liiketoimintastrategian ja tavoitteiden toteutumisen läpinäkyvyyttä. Uudet, palvelualueittain julkaistavat avainluvut ovat liikevaihto, operatiivinen liikevoitto ja korkean lisäarvon palveluiden osuutta liikevaihdosta kuvaava Managed Services -indeksi, MSI.

Etteplanin liikevaihto kasvoi vuonna 2015 7,0 prosenttia ja nousi 141,1 (2014: 131,9) miljoonaan euroon. Liikevaihdon kasvuun vaikuttivat Etteplanin vahva markkina-asema, hyvä palveluvalikoima ja yritysostot.

Yhtiö on pystynyt kasvattamaan kannattavuuttaan haastavasta markkinatilanteesta huolimatta. Kannattavuus parani, ja vuoden 2015 operatiivinen liikevoitto oli 9,5 (2014: 7,4) miljoonaa euroa. Kannattavuuden paranemiseen vaikutti korkean lisäarvon palveluiden aiempaa suurempi osuus liikevaihdosta. Managed Services -palveluiden osuus liikevaihdosta oli 47 (2014: 40) prosenttia.

LIIKETOIMINTAYMPÄRISTÖ MARKKINA-ALUEITTAIN

Suomi
Suomi on Etteplanin päämarkkina-alue, jossa yhtiön markkina-asema vahvistui edelleen. Suomessa Etteplanin asiakkailla on parempi valmius laajoihin yhteistyösopimuksiin ja ulkoistuksiin kuin muilla markkinoilla.

Ruotsi
Ruotsissa markkinatilanne on ollut jo viimeisen 2–3 vuoden ajan Suomea parempi. Etteplan on onnistunut vahvistamaan Ruotsissa markkina-asemaansa erityisesti teknisessä dokumentoinnissa, jonka osalta yhtiö on solminut sopimuksia globaalien konepajayhtiöiden kanssa.

Keski-Eurooppa
Alankomaissa markkinat ovat noudatelleet samansuuntaista kehitystä kuin Suomessa. Loppuvuodesta 2015 Keski-Euroopan kysyntä osoitti vahvistumisen merkkejä.

Kiina
Epävarmuus Kiinassa ja muilla kasvumarkkinoilla on kasvanut. Epävakaa taloustilanne näkyy päätöksenteon hidastumisena ja se hidasti myös Etteplanin kehitystä Kiinassa.

Suunnittelupalveluiden kapasiteetin käyttöaste oli markkinoiden haastavuudesta huolimatta verrattain hyvällä tasolla vuonna 2015.

Tekninen dokumentointi on kannattavampaa liiketoimintaa kuin suunnittelupalvelut, ja sen tärkeys kasvaa sitä mukaa, kun konevalmistajat keskittyvät yhä enemmän koneiden ja laitteiden huolto- ja kunnossapitolii- ketoimintaan.

Liiketoimintakatsaus palvelualueittain

Suunnittelupalvelut

Suunnittelupalveluiden osuus Etteplanin liikevaihdosta vuonna 2015 oli 79,6 (2014: 81,0) prosenttia. Palvelualueen liikevaihto kasvoi 5,4 prosenttia 112,3 (2014: 106,6) miljoonaan euroon.

Liikevaihdon kasvuun vaikutti positiivisesti SAV Oy:n liiketoiminnan ja tytäryhtiöiden hankinta syyskuussa. Yritysosto vahvisti selvästi Etteplanin kilpailuasemaa laitossuunnittelun markkinoilla.

Suunnittelupalveluiden operatiivinen liikevoitto parani vuonna 2015 23,7 prosenttia vuodesta 2014 ja oli 6,8 (2014: 5,5) miljoonaa euroa ja 6,1 (2014: 5,2) prosenttia liikevaihdosta. Kannattavuuden paranemiseen vaikutti korkean lisäarvon Managed Services -palveluiden osuuden kasvu liikevaihdosta.

Suunnittelupalveluiden kapasiteetin käyttöaste oli markkinoiden haastavuudesta huolimatta verrattain hyvällä tasolla. Etteplan on onnistunut vakiinnuttamaan markkinoilla asemansa luotettavana kumppanina, mikä näkyy yhtiön vahvana tarjouskantana ja projektien koon kasvuna.

Tekninen dokumentointi

Teknisen dokumentoinnin osuus Etteplanin liikevaihdosta vuonna 2015 oli 20,4 (2014: 19,1) prosenttia, ja palvelualueen liikevaihto kasvoi 14,4 prosenttia viime vuodesta 28,8 (2014: 25,2) miljoonaan euroon. Teknisen dokumentoinnin liikevaihdon kasvuun vaikuttivat uudet sopimukset teknisen dokumentoinnin ulkoistuksista, joita tehtiin tasaisesti vuoden aikana.

Teknisen dokumentoinnin operatiivinen liikevoitto parani vuonna 2015 33,6 prosenttia ja oli 2,7 (2014: 2,0) miljoonaa euroa ja 9,4 (2014: 8,1) prosenttia liikevaihdosta. Kannatta-

Suunnittelupalveluilla tarkoitetaan asiakkaan koneen tai laitteen

teknisten ominaisuuksien innovointia, suunnittelua ja laskentaa tuotekehitystärpeisiin sekä tuotteen valmistusta varten. Toimeksiannot ovat tyypillisesti uuden tuotteen tuotekehitystä tai toimitussuunnittelua, jossa tuote räätälöidään loppuasiakkaan vaatimusten ja markkina-alueen lainsäädännön mukaiseksi.

Teknisellä dokumentoinnilla

tarkoitetaan tuotteeseen liittyvää dokumentaatiota, kuten manuaaleja ja oppaita tuotteen käyttäjille sekä näiden sisällöntuotantoa ja jakelua. Teknisen dokumentoinnin palvelut sisältävät ohjelmistoliiketoiminnan SaaS-palveluineen. Tekninen dokumentointi on useimmiten teollisen asiakkaan ydinliiketoiminnan ulkopuolella oleva toiminto, jolla on kuitenkin keskeinen merkitys loppuasiakkaan huoltoliiketoiminnan sujuvuuteen ja tehokkuuteen.

vuoden merkittävään paranemiseen vaikuttivat sekä korkean lisäarvon Managed Services -palveluiden osuuden kasvu liikevaihdosta että ohjelmistoliiketoiminta. Korkean lisäarvon palveluiden osuus liikevaihdosta oli vuonna 2015 64 (2014: 53) prosenttia.

Tekninen dokumentointi on kannattavampaa liiketoimintaa kuin suunnittelupalvelut, ja sen tärkeys kasvaa sitä mukaa, kun konevalmistajat keskittyvät yhä enemmän koneiden ja laitteiden huolto- ja kunnossapitoliiiketoimintaan.

Markkinanäkymät

Etteplanin liiketoiminnan kehittymiseen vaikuttaa keskeisimmin globaali kone- ja metallituoteteollisuuden kehitys. Vuonna 2016 Euroopan kasvusta on näköpiirissä paranemisen merkkejä. Suomen markkinoilla epävarmuus on lisääntynyt, ja markkinatilanteen odotetaan jatkuvan muuta Eurooppaa heikompana. Aasian markkinoiden kasvun hidastumisesta ja epävarmuuden lisääntymisestä huolimatta palvelumarkkinoiden avautumisen arvioidaan jatkuvan. Ennakoimme Pohjois-Amerikan hyvän markkinatilanteen jatkuvan. Vuoden alussa suunnittelupalveluiden ja teknisen dokumentoinnin palveluiden kysyntä käynnistyi hitaasti.

Taloudellinen ohjeistus 2016

Odotamme koko vuoden 2016 liikevaihdon ja liikevoiton kasvavan selvästi vuoteen 2015 verrattuna. ■

CASE / HUSQVARNA LUOTTAA ETTEPLANIN ULKOISTUSMALLIIN

Husqvarna tunnetaan muun muassa moottorisahoistaan, puutarhatraktoreistaan ja ruohonleikkuriroboteistaan. Husqvarnalle on tärkeää, että sen tuotteita käytetään ja huolletaan oikein ja turvallisesti. Tästä syystä teknisen dokumentoinnin eli käyttöoppaiden ja manuaalien pitää olla ensiluokkaisia.

Huhtikuussa 2015 Husqvarna ulkoisti teknisen dokumentoinnin globaalin tuotannon ja ylläpidon Etteplanille. Ulkoistuspäätökseen vaikutti muun muassa se, ettei tekninen dokumentointi ole Husqvarnan ydinliiketoimintaa. Aiemmin toimintoa hoidettiin eri maissa paikallisesti, minkä takia prosessin tehokkuudessa ja laadussa nähtiin olevan parantamisen varaa.

Yhteistyö alkoi Jönköpingissä, Ruotsissa, mutta jatkossa Etteplan vastaa teknisestä dokumentoinnista myös Saksassa, USA:ssa, Kiinassa ja Japanissa.

”Teknisen dokumentoinnin prosessin yksinkertaistamisen ja harmonisoinnin ansiosta tulemme nopeammiksi, säästämme kustannuksia ja parannamme laatua. Luotamme siihen, että näemme nopeasti konkreettisia tuloksia”, sanoo Daniel Hanggren (kuvassa), Director Communality, Technical Office, Husqvarna Group.

Yritysvastuu ohjaa työtämme

Yritysvastuu on Etteplanin koko liiketoimintaa ohjaava tekijä. Suunnittelemme asiakkaillemme kustannustehokkaita ratkaisuja, jotka ovat ympäristöystävällisiä ja energiatehokkaita. Liiketoimintamme tärkein voimavara on osaava henkilöstö. Panostamme työntekijöiden kehittymiseen, jotta voisimme tulevaisuudessa palvella asiakkaitamme entistä paremmin.

Yli 95 prosentille Etteplanin työntekijöistä pidettiin kehityskeskustelut vuoden 2015 aikana.

Liiketoiminnan kannattavuus on olennainen osa yritysvastuuta

Tavoitteenamme on toimia kannattavasti ja parantaa yhtiön kilpailukykyä jatkuvasti. Olemme onnistuneet tavoitteissamme hyvin ja toimintamme on ollut kannattavaa haasteellisesta taloustilanteesta huolimatta. Vuonna 2015 liikevaihtomme oli 141,1 miljoonaa euroa ja se kasvoi 7,0 prosenttia vuoteen 2014 verrattuna. Teimme 8,6 miljoonaa euroa liikevoittoa. Maksamme tuloksesta verot toimintamaissamme.

Taloudellisesti vahvana yrityksenä ja hyvän tuloksen siivittämänä pystymme tarjoamaan yhä useammille henkilöille töitä sekä työntekijöillemme erilaisia koulutusmahdollisuuksia.

Osaava henkilöstö kilpailuetuna

Taloudellinen tilanne luo yrityksille haasteita, etenkin Suomessa. Tästä huolimatta onnistuimme työllistämään vuoden 2015 aikana enemmän henkilöitä kuin koskaan aiemmin yhtiön historiassa. Vuoden lopussa Etteplan-konserni työllisti 2 074 henkilöä, joista 1 368 työskenteli Suomessa. Lisäksi Etteplanilla on työntekijöitä Ruotsissa, Alankomaissa, Saksassa, Kiinassa ja USA:ssa. Suomessa Etteplanilla on toimisto 23:lla, Ruotsissa 12:lla, Alankomaissa ja Saksassa kahdella, Kiinassa kolmella ja USA:ssa yhdellä paikkakunnalla. Yli 90 prosenttia työntekijöistämme työskentelee Suomessa pääkaupunkiseudun ulkopuolella.

Sosiaalisella vastuulla ja erityisesti ammatillisella kehittämisellä on tärkeä rooli liiketoiminnas-

SUUNNITTELLA MINIMOIDAAN TUOTTEEN YMPÄRISTÖJALANJÄLKEÄ

KONEEN VALMISTUS
Materiaali- ja raaka-ainevalinnat,
jotka kuormittavat mahdollisimman
vähän ympäristöä.

KONEEN KÄYTTÖ JA HUOLTO
Ekotehokkaat ratkaisut suunnittelussa
ja teknisessä dokumentoinnissa
hiilijalanjäljen minimoimiseksi.

KONEEN KIERRÄTYS
Materiaalin kierrätys ja
hyötykäyttö.

samme. Tulevaisuudessa työntekijät kiinnittävät huomiota yhä enemmän työnantajan vastuullisuuteen. Haluamme tarjota nykyisille ja tuleville työntekijöille mielenkiintoisen työyhteisön.

Vuonna 2015 Etteplan panosti esimiestyön kehittämiseen. Tämän lisäksi seuraamme tarkasti työntekijöiden ammatillista kehitystä vuonna 2013 käyttöön otetun uramallin avulla. Kehityskeskustelut kattavat lähes koko henkilöstön. Yli 95 prosentille Etteplanin työntekijöistä pidettiin kehityskeskustelut vuoden 2015 aikana. Alankomaissa luku oli 100 %, Suomessa 99 %, Ruotsissa 98 % ja Kiinassa 94 %.

Liiketoiminnan luonteen vuoksi yhtiössä ei ole merkittäviä työturvallisuusriskejä.

Kiinassa teimme yhteistyötä HR-asioihin erikoistuneen FESCO:n kanssa. Heidän avullaan pystymme takaamaan työntekijöillemme hyvät työolosuhteet myös Kiinassa.

Ympäristövastuu korostuu asiakastyössä

Liiketoimintamme luonteen vuoksi suorat ympäristövaikutuksemme ovat vähäisiä. Toimintotyössä kulutetun sähkön lisäksi ympäristöjalanjälki syntyy pääosin matkustamisesta, jota olemme vähentäneet merkittävästi sähköisen kokoustekniikan ansiosta. Seuraamme tarkasti myös työsuhdeautojen päästömääriä.

Vuoden 2015 merkittävin asia ympäristövaikutuksen näkökulmasta oli uusi energiatehokkuuslaki, joka astui voimaan heti vuoden alussa. Lain tarkoituksena on viedä EU-direktiivin (2012/27/EU) edellyttämät energiatehokkuutta parantavat toimenpiteet läpi Suomessa. Uusi laki koskettaa kaikkia Etteplanin tiloja Suomessa.

Vastatakseen uuden lain vaatimuksiin Etteplan käynnisti sisäisen projektin, joka kattoi muun muassa Suomen toimitilojen osalta energia-auditointeja. Vuonna 2016 Etteplan tekee neljän vuoden suunnitelman parantaakseen energiatehokkuuttaan. Suunnitelma esitellään Energiavirastolle.

Toimimme ISO 14001 -ympäristöjärjestelmän vaatimusten mukaisesti. Ympäristöpolitiikkamme tavoitteena on muun muassa minimoida oman toimintamme aiheuttamaa ympäristökuormitusta, kouluttaa henkilökuntaamme tunnistamaan työnsä ympäristövaikutukset ja auttaa yhteistyökumppaneitamme noudattamaan vastuullisuutta ympäristöasioissa.

Asiakasyrityksemme haluavat rakentaa ympäristöystävällisiä tuotteita, minkä seurauksena ympäristövastuu korostuu asiakastyössä yhä enemmän. Kehitämme ympäristöystävällisiä teknologioita, cleantech-tuotteita ja vaikutamme suunnitteluratkaisuilla asiakkaiden laitteiden, koneiden ja tuotantolaitosten energiatehokkuuteen.

Yritysvastuuraportoinnin kehittäminen

Etteplan käynnisti vuonna 2015 johdonmukaisen yritysvastuuraportointityön. Etteplanin johto on tunnistanut yhtiön toiminnan keskeisimmät yritysvastuun näkökohdat ja niiden vaikutukset Etteplanin toimintaan. Myös sidosryhmien näkökulmat on otettu huomioon olennaisuusarvioinnissa.

Syksyllä 2015 toteutettiin Etteplanin keskeisten sidosryhmien ja oman henkilöstön keskuudessa haastatteluja, joissa kartoitettiin sidosryhmien näkemyksiä olennaisista yritysvastuun näkökulmista.

Olennaisuusarvio noudatti Global Reporting Initiativen G4:n prosessia. Potentiaaliset ja olennaiset teemat kerättiin GRI-ohjeistuksesta, Etteplanin oman liiketoiminnan pohjalta sekä muiden relevanttien toimijoiden julkaisuista. Haastattelujen jälkeen koottiin raportti, jossa esiteltiin toimialan vastuullisuustyötä ja sidosryhmien näkemyksiä Etteplanin yritysvastuun olennaisimmista asioista. Etteplanin johto vahvisti matriisin tulokset liiketoiminnan näkökulmasta tammikuussa 2016.

Olennaisuusarvion perusteella sidosryhmät olivat tyytyväisiä Etteplanin vastuullisuustyön nykytilaan. Yhtiö huolehtii työntekijöidensä hyvinvoinnista ja tarjoaa kehitysmahdollisuuksia. On todennäköistä, että tulevaisuudessa kilpailu lahjakkaimmista työntekijöistä kiristyy ja tällöin yritysvastuutyön avulla voidaan osoittaa, että Etteplan on vastuullinen työnantaja, joka huomioi liiketoiminnan taloudelliset, ympäristölliset ja sosiaaliset vaikutukset.

Sidosryhmät odottavat tulevaisuudessa Etteplanilta vahvaa taloudellista kasvua, työntekijöidensä osaamisen ja esimiestyön kehittämistä sekä uudenlaisia suunnittelupalveluita tuotteen elinkaaren kaikkiin vaiheisiin.

Yritysvastuuraportoinnin osalta löytyi kehitettävää. Tulevaisuudessa aiomme raportoida vastuullisuusasioista entistä johdonmukaisemmin vuosikertomusten yhteydessä. EU:ssa hyväksyttiin uusi ei-taloudellisen tiedon raportointia koskeva direktiivi, joka tulee saattaa voimaan vuoden 2016 aikana. Direktiivi koskettaa myös Etteplania ja kehittämällä raportointiamme pystymme vastaamaan direktiivissä esitettyihin vaatimuksiin ajoissa.

Näiden vaiheiden pohjalta tärkeimmiksi yritysvastuuteemoiksi nousivat muun muassa kestävä taloudellinen kasvu, henkilöstön kehitys ja sitouttaminen sekä positiivinen työnantajamielikuva.

Vuoden 2016 aikana Etteplan määrittelee yksittäiset GRI-aspektit ja indikaattorit, joihin sen yritysvastuuraportointi tulee perustumaan tulevaisuudessa.

Sidosryhmäyhteistyö vuonna 2015

Etteplan huomioi omassa liiketoiminnassaan mahdollisuuksien mukaan sidosryhmiensä näkemykset. Tärkeimmät sidosryhmät erityisesti yritysvastuun kannalta ovat henkilöstö, asiakkaat ja sijoittajat.

Yhtiön liiketoimintaa ohjaavat eettiset toimintaohjeet. Henkilöstölle nämä ohjeet tarjoavat opastusta päivittäisessä liiketoiminnassa ja ne viestittävät sidosryhmille Etteplanin eettisiä arvoja ja liiketoimintaperiaatteita. Ohjeet pitävät sisällään etiikkaan ja lainsäädäntöön, laatuun ja ympäristöön, työympäristöön sekä tasa-arvoon ja monimuotoisuuteen liittyviä asioita. Ohjeita sovelletaan kaikkiin Etteplan-yhtiöihin, ja kaikki työntekijät ovat velvollisia noudattamaan näitä ohjeita tinkimättä.

Henkilöstön osalta vuonna 2015 esiin nousseita asioita olivat työllistäminen ja osaamisen

Lue lisää
liiketoimintaamme
ohjaavista eettisistä
periaatteista
osoitteessa
www.etteplan.com

kehittäminen. Jatkoimme kasvun tiellä ja siten työllistimme enemmän ihmisiä kuin koskaan aiemmin. Tarjosimme henkilöstöllemme myös mahdollisuuksia kehittyä työssään ja tulemme panostamaan osaamisen kehittämiseen myös tulevaisuudessa.

Asiakkaita kiinnosti vuoden 2015 aikana erityisesti kustannussäästöt ja tehokkuus. Palvelutarjonnallamme ja ratkaisuillemme pystymme vastaamaan asiakkaiden tarpeisiin. Tarjoamme asiakkaillemme ammattimaista palvelua ja asiantuntemusta, ja suunnittelemme uusimpien vaatimusten mukaisia ratkaisuja. Vuoden aikana toteutimme asiakkaillemme useita merkittäviä hankkeita, jotka edistävät suoraan kestävän kehityksen periaatteiden toteutumista ja ympäristöjalanjäljen pienentämistä.

Sijoittajille pystyimme osoittamaan kannattavuuden osalta positiivisen kehityssuunnan myös vuonna 2015.

Etteplan haluaa olla mukana yhteiskunnan kehityksessä. Tästä esimerkkinä on taloudellinen tuki Punaiselle Ristille vuonna 2015, jolloin pakolaiskriisi kärjistyi ja Euroopan maihin virtasi ennennäkemättömän suuria määriä ihmisiä kriisimaista. Osoittamalla tukea Punaiselle Ristille halusimme auttaa hädässä olevia ihmisiä.

Etteplan osallistuu aktiivisesti toimialansa kehittämiseen. Yhtiö on Suomessa Teknologiateollisuuden ja Ruotsissa Almegan sekä Svenska Teknik & Designföretagenin jäsen. ■

CASE / OSAAMISEN YLLÄPITOSOPIMUS

Vuonna 2015 Etteplan solmi Siemensin kanssa 22 kuukauden pituisen osaamisen ylläpitosopimuksen, jotta yhtiön työntekijöiden osaamistaso säilyisi erinomaisella tasolla. Etteplanin liiketoiminnan kannalta osaava henkilökunta on kilpailuetu.

Osaamisen ylläpitosopimus on selkeä viesti yhtiön nykyisille, mutta myös potentiaalisille työntekijöille siitä, että yhtiö panostaa merkittävästi työntekijöidensä kehitykseen.

Osaamisen ylläpitosopimus sisältää suunnitelmallisen ja kustannustehokkaan koulutusohjelman, jossa otetaan huomioon yrityksen ja yksilöjen tarpeet.

Etteplanin aluejohtaja **Iiro Aalto** (kuvassa) on tehnyt yhteistyötä Siemensin kanssa. "Työntekijöiden osaaminen on Etteplanille työkalu, jonka haluamme pitää kunnossa", toteaa Aalto samalla perustellen koko ylläpitosopimuksen tärkeyden Etteplanin liiketoiminnan kannalta.

Kuva: Siemens

Asiantuntijatyössä viihdytään pitkään

Henkilöstömäärämme kasvoi edelleen vuonna 2015 ja ylitti 2 000 työntekijän määrän. Henkilöstömäärän kasvuun vaikuttivat sekä orgaaninen kasvu että yritysostot. Vaihtelevasta markkinatilanteesta ja nopeistakin asiakaskohtaisista muutoksista huolimatta pääosin lomautuksina toteutetut henkilöstövähennykset pysyivät alhaisella tasolla.

Lue lisää
Etteplanista
työnantajana
osoitteessa
[www.etteplan.com/
careers](http://www.etteplan.com/careers)

Tavoittemme Etteplanissa on, että henkilöstö viihtyy ja jaksaa asiantuntijatyössä eläkeikään saakka. Vuonna 2015 vanhuuseläkkeelle jääneiden työntekijöiden ikäkeskiarvo oli Suomessa 63,6 vuotta, eli nykyinen virallinen eläkeiän alaraja ylittyi. Ruotsissa vanhuuseläkkeelle jäätiin keskimäärin 68,0 vuoden ikäisinä, eläkkeelle siirtymisen alarajan ollessa 65 vuotta. Etteplanissa on useita työntekijöitä, jotka työskentelevät tuntipohjaisesti vanhuuseläkkeelle siirtymisen jälkeenkin.

Osaamispohjaa laajennettiin

Etteplanin yritysostostrategiaan kuuluu oleellisenä osana osaamispohjan kasvattaminen. Vuonna 2015 osaamispohja laajentui erityisesti laitoissuunnittelussa ja siihen liittyvissä vaativissa

laskentatehtävissä sekä teknisen dokumentoinnin visualisoinnissa. Osaamispohja laajenee Etteplanissa myös jatkuvalla henkilön kehityksellä, jossa pääpaino on työssä oppimisella.

Henkilöstörakenne ja kustannukset

Etteplan työllisti vuoden lopussa 2 074 (2014: 1 859) henkilöä, joista Suomessa 1 368 (2014: 1 150), Ruotsissa 413 (2014: 410), Kiinassa 209 (2014: 218) ja Alankomaissa 84 (2014: 81). Suomessa henkilöstömäärä oli korkeampi kuin Etteplanissa koskaan aiemmin. Saksasta Etteplan sai 35 uutta asiantuntijaa vuoden 2015 lopussa tehdyn yritysjärjestelyn seurauksena.

Henkilöstön ikäjakama on edelleen verrattain tasainen. Suomessa Etteplan työllisti kasvavan määrän eläkeiän ylittäneitä työntekijöitä.

Vuonna 2015 Etteplan maksoi palkkakuluja yhteensä 101,4 miljoonaa euroa. Henkilöstökulut ovat yhtiön suurin kustannuserä.

Johtamisen kehittämiseen panostettiin

Etteplanissa oli vuonna 2015 erityisena henkilöstöjohtamisen kehittäminen. Teema johdettiin edellisvuonna tehdyn henkilöstötutkimuksen tuloksista. Kaikki Etteplanin esimiehet kävivät valmentamiseen (coaching) perustuvan valmennusohjelman, jota jatkettiin henkilökohtaisella valmennuksella. Esimiestehtävissä olevien henkilöiden kehittymistä mitataan säännöllisesti ja tulokset paranivat vuonna 2015 jonkin verran.

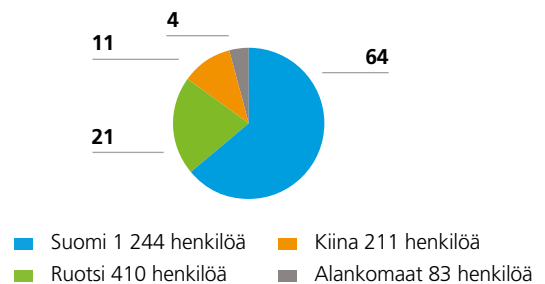
Suomessa solmittiin paikallinen palkkaratkaisu

Etteplanilla on kaikissa maissa työvaliokunnat (works council), ja Kiinassa yhteistyömallin kehittämiseen kiinnitettiin erityistä huomiota vuonna 2015. Suomessa Etteplan solmi työvaliokunnan henkilöstön edustajien kanssa paikallisen palkkaratkaisun, jota noudatettiin kaikissa Suomen yksiköissä SAV Oy:n yhtiöitä lukuun ottamatta.

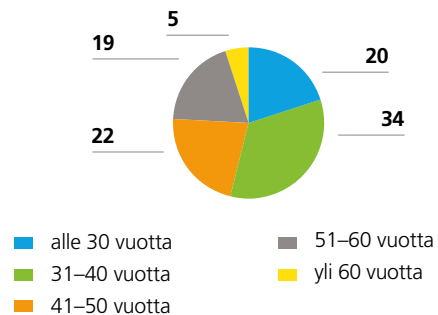
Henkilöstöriskit olivat ennallaan

Asiantuntijaliiketoiminnassa henkilöstöriskeihin kuuluvat työvoiman ja tarvittavan osaamisen saatavuus sekä henkilöstön vaihtuvuus. Henkilöstöriskejä on käsitelty tarkemmin tämän vuosikertomuksen sivuilla 23–25. ■

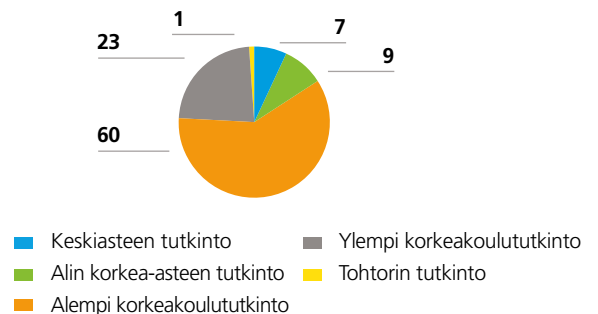
Henkilöstön maantieteellinen jakauma ja määrä keskimäärin 2015, %

Henkilöstön ikäjakauma 2015, %

Henkilöstön koulutustausta 2015, %

Riskienhallinta varmistaa tuloksen, laadun ja jatkuvuuden

Riskienhallinta on olennainen osa Etteplanin liiketoiminnan ohjausta ja sisäisen valvonnan käytäntöjä. Tavoitteena on varmistaa, että yhtiön toiminta on tehokasta ja tuloksellista, tuotettu informaatio on luotettavaa ja säännöksiä sekä toimintaperiaatteita noudatetaan. Hyvin hoidetulla riskienhallinnalla varmistamme toimintamme jatkuvuuden.

Riskienhallinta

- Ennakoivat tulevia riskejä
- Varmistaa tavoitteiden saavuttamisen
- Turvaa toimintaa muuttuvissa olosuhteissa

Etteplanissa tehdään säännöllisesti koko liiketoiminnan kattava riskikartoitus. Arvioimme riskejä järjestelmällisesti ja tarvittaessa teemme toiminnassamme muutoksia.

Keskitymme erityisesti seuraamaan muutosta aikaisemmin havaituissa riskeissä, tunnistamaan uudet liiketoimintariskit sekä kehittämään ennakoivaa riskienhallintaa.

Riskikartoituksessa keskeisiä toimenpiteitä ovat:

- ennakoivat toimenpiteet,
- toiminnan turvaaminen,
- liiketoiminnalle haitallisten vaikutusten rajaaminen ja
- mahdollisuuksien hyödyntäminen.

Riskitaso pysyi ennallaan vuonna 2015

Vuosi 2015 oli riskienhallinnan kokonaisarviossa samalla tasolla kuin edellisvuosi. Etteplan arvioi

riskejä säännöllisesti, ja eri riskikategorioiden sisällä tapahtui vuoden kuluessa siirtymiä.

Riskienhallinnassa tunnistettiin uusia, vähäisempiä riskejä, mutta samaan aikaan isoja riskejä saatiin paremmin haltuun, mikä piti kokonaistason ennallaan.

Riskienhallinnan periaatteet

Organisaatio

Etteplanin riskienhallintatyötä johtaa konsernin toimitusjohtaja Juha Näkki yhdessä riskienhallinnasta vastaavan johtoryhmän jäsenen, Outi-Maria Liedeksen, kanssa. Konsernin johtoryhmä seuraa liiketoimintayksiköiden merkittäviä riskejä ja valvoo konsernin riskienhallintajärjestelmän ja -käytäntöjen kehittämistä.

Pääasiallinen vastuu riskienhallinnasta on liiketoiminnasta vastaavilla johtajilla. Johtajat vastaavat oman liiketoiminta-alueensa riskienhallinnasta noudattaen konsernin ohjeita.

1.
STRATEGISET
RISKIT

2.
TOIMINNALLISET
RISKIT

3.
HENKILÖSTÖ-
RISKIT

4.
TIETOTEKNIikka- JA
TURVALLISUUSRISKIT

5.
TALOUDELLISET
RISKIT

Liiketoiminnan johtajat raportoivat konsernin johtoryhmälle merkittävistä riskeistä ja yleisestä riskitilanteesta osana kuukausiraportointiaan. Konsernin taloushallinto seuraa ja arvioi liiketoiminta- ja rahoitusriskejä sekä suojautuu niiltä yhteistyössä hallituksen, johtoryhmän ja suunnittelusta vastaavan johdon kanssa.

Hallitus valvoo riskienhallintaa ja hyväksyy yhtiön riskienhallintaperiaatteet. Hallitukselle raportoidaan säännöllisesti riskienhallinnan toimenpiteistä ja suurimmista konsernia koskevista riskeistä.

Toimintatavat

Etteplanin riskienhallinta muodostuu koordinoituista toimintatavoista, joilla tunnistetaan, arvioidaan, käsitellään ja hallitaan konsernin merkittävimpiä riskialueita järjestelmällisesti ja ennakoivasti.

Etteplan-konsernin liiketoiminnan riskit on jaettu viiteen kategoriaan, ja riskejä seurataan tämän riskiluokittelun mukaan. Etteplanin liiketoiminnan riskeihin sisältyy sekä sisäisiä että ulkoisia riskejä. Konserninlaajuinen, yhdenmukainen riskienhallintakartoitus tehdään vuosittain strategiaprosessin yhteydessä. Riskienhallinnassa Etteplan noudattaa riskienhallinnan kansainvälisiä kriteerejä (CAS ja COSO).

RISKIENHALLINTA ETTEPLANILLA

Riskienhallinnassa Etteplan noudattaa riskienhallinnan kansainvälisiä kriteerejä (CAS ja COSO).

Riskien kuvaus

Etteplan-konsernia koskevat riskit on luokiteltu viiteen riskiluokkaan:

- Strategiset riskit
- Toiminnalliset riskit
- Henkilöstöriskit
- Tietotekniikka- ja turvallisuusriskit
- Taloudelliset riskit

Yhtiön johdon arvioinnin mukaan liiketoiminnan suurimmat riskit liittyvät yleiseen talouskehitykseen sekä asiakkaiden liiketoiminnassa tapahtuviin ennakoimattomiin muutoksiin.

Koska yhtiön liiketoiminta on riippuvainen ammattitaitoisesta henkilöstöstä, osaavien ammattilaisten saatavuus aiheuttaa merkittävän liiketoimintariskin.

Seuraavassa osiossa kuvataan Etteplanin liiketoiminnan tyypillisiä riskejä. Yhtiön toimintaan voi kuitenkin liittyä myös muita riskejä. Merkittävimmät tilikauden aikana havaitut riskit ja epävarmuustekijät on kuvattu hallituksen toimintakertomuksessa vuosikertomuksen 2015 sivuilla 52–53.

Strategiset riskit

Strategiset riskit liittyvät mm.

- Liiketoiminnan kehitykseen
- Markkinoihin
- Globalisaatioon
- Strategian toimeenpanoon
- Fuusioihin ja yrityskaappoihin

Etteplanin strategiset riskit olivat vuonna 2015 edellisvuoden tapaan kohtuullisella tasolla.

Riskien kokonaistaso säilyi ennallaan.

Strategisia riskejä pienensi se, että yhtiön liiketoimintastrategia vastasi hyvin markkinoiden kehitykseen ja asiakkaiden tarpeisiin. Toisaalta yleinen taloudellinen epävarmuus osaltaan vaikutti riskitasoon päinvastaisesti.

Etteplanin merkittävimmät strategiset riskit liittyvät liiketoiminnan kehittämiseen ja yritys-kauppoihin. Etteplanin strategiaan kuuluu laajentuminen yritysostojen kautta. Näiden riskien hallintaa varten Etteplanilla on huolellisesti laaditut menettelytavat yritysostojen ja integraatiota varten.

Yritysostojen ohella orgaaninen kasvu on tärkeä osa Etteplanin liiketoiminnan kasvutavoitteita.

Merkittävin riski tämän tavoitteen saavuttamisessa on osaavien ammattilaisten mahdollinen puute. Riskin Etteplanin liiketoiminnalle aiheuttavat myös asiakkaiden liiketoiminnan mahdolliset ennakoimattomat muutokset.

Talouden laskusuhdanne voi vaikuttaa negatiivisesti investointeihin ja sen seurauksena myös Etteplanin liiketoimintaan ja kannattavuuteen. Konserni pyrkii vähentämään markkina- ja suhdanneherkkyyttään tasapainoisella asiakaskannalla, joka muodostuu eri teollisuudenaloilla, markkinoilla ja maantieteellisillä alueilla toimivista asiakkaista. Kilpailu suunnittelualalla on maailmanlaajuisesti kovaa etenkin laskusuhdanteessa.

Toiminnalliset riskit

Toiminnalliset riskit liittyvät mm.

- Myyntiin
- Projekteihin ja toimeksiantoihin
- Asiakasyhteistyöhön
- Rahoitukseen

Etteplanin toiminnallisten riskien taso laski edellisvuodesta. Riskejä tunnistettiin vuonna 2015 lukumääräisesti enemmän, mutta ne olivat edellisvuotta matalammalla tasolla.

Etteplanin suurimmat toiminnalliset riskit liittyvät toimeksiantoihin ja henkilöstöön. Yhtiön toimeksiantoihin sisältyy riski siitä, että palveluissa tai suorituksissa on esimerkiksi ammatillinen virhe tai laiminlyönti, joka aiheuttaa merkittävää taloudellista tai muuta vahinkoa.

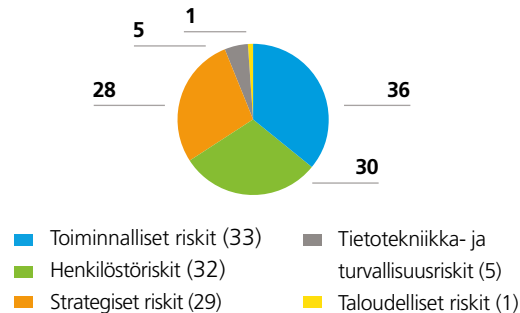
Toiminnallisten riskien hallitsemiseksi Etteplanissa painotetaan johtamisjärjestelmien, menettelytapaohjeiden ja hyväksyttämismenetelyjen noudattamista ja henkilöstön koulusta sekä tarjousten ja sopimusten hallintaa koskevien ohjeiden noudattamista erityisesti sopimusvastuun rajaamisessa.

Etteplan pyrkii rajoittamaan suunnittelupalveluille ominaisia vastuuriskejä standardisoiduilla sopimusehdoilla sekä vakuutuksilla.

Toimeksiannot voidaan toteuttaa kiinteään hintaan, enimmäishintaan tai aikaveloituseriaahteella. Kiinteään hintaan ja enimmäishintaan myydyissä toimeksiannoissa riskinä on, että arviot asiantuntijoiden työmäärästä ylittyvät. Syyinä tähän voivat olla epätarkat aika- ja kustannusarviot, työn viivästykset, palveluiden lisäyksiin tai muutoksiin liittyvät korvauskiistat, inhimilliset virheet tai muut odottamattomat seikat. Näiden riskien välttämiseksi ja lieventämiseksi konsernissa on käytössä laadunhallinta- ja projektikatselmusjärjestelmät. Projektikatselmuksia suoritetaan suurissa ja riskialttiiksi arvioituissa toimeksiannoissa säännöllisesti. Keskeneräiset työt, muutos- tai lisätyöt sekä saatavat arvostetaan ja kirjataan kirjanpito- ja riskienhallintajärjestelmään.

Projektipäällikkö on avainasemassa toimeksiantojen riskienhallinnassa. Projektipäällikkö johtaa ja valvoo toimeksiantoa alusta loppuun:

Riskien jakautuminen riskiryhmittäin 2015, % (2014)

aina tarjouksen laadinnasta vastaanottohyväksyntään saakka. Riskienhallinnan varmistamiseksi projektipäälliköille annetaan lisäkoulutusta heidän toimintansa kannalta olennaisilla osa-alueilla, ja konsernissa ovat käytössä sekä suurten että riskialttiiden toimeksiantojen valvontamekanismit.

Yhtiöllä on konserninlaajuinen vastuuvakuutusohjelma. Vakuutukset eivät kuitenkaan kata koko vastuuriskiä.

Henkilöstöriskit

Henkilöstöriskit liittyvät mm.

- Osaamisen hallintaan
- Johtamiseen ja organisointiin
- Henkilöstön vaihtuvuuteen
- Työkyvyttömyyteen

Etteplanin henkilöstöriskit olivat vuonna 2015 kokonaisuudessaan samalla tasolla kuin edellisvuonna. Yhtiö panosti henkilöstöjohtamiseen mm. toteuttamalla leadership-ohjelman, mikä pienensi henkilöstöön liittyviä riskejä.

Osaavien ammattilaisten saatavuus on tärkeä tekijä kannattavuuden ja liiketoiminnan turvaamiseksi. Etteplanin merkittävimmät henkilöstöriskit liittyvät henkilöstön osaamisen hallintaan, henkilöstön vaihtuvuuteen ja toimeksiantojen oikeanlaiseen miehitykseen.

Näiden riskien toteutumista ennaltaehkäistään mm. säännöllisillä kehityskeskusteluilla, koko konsernin henkilöstön kattavalla henkilöstötietojärjestelmällä, järjestelmällisellä työterveyden ja työhyvinvoinnin seurannalla sekä sisäisillä käytännöillä ja ohjeilla. Konserni ylläpitää henkilöstön työtyytyväisyyttä ja työhyvinvointia kehittämällä konserninlaajuisia henkilöstöhallintoprosesseja sekä panostamalla henkilöstön kehittämiseen.

Henkilöstöjohtamisen painopistealueet vuonna 2015 esitetään vuosikertomuksen sivuilla 18–19.

Tietotekniikka- ja turvallisuusriskit

Tietotekniikka- ja turvallisuusriskit liittyvät mm.

- Tietoliikenneverkkoihin
- Järjestelmähäiriöihin
- Tietoturvaan
- Asiakkaan tietoliikenneyhteyksiin

Tieto- ja viestintäjärjestelmien toimivuus on olennaista Etteplanin liiketoiminnalle. Siihen liittyvä riskitaso pysyi vuonna 2015 ennallaan kohtuullisella tasolla.

Tietotekniikka- ja turvallisuusriskejä tarkastellaan huolellisesti, sillä Etteplanin liiketoiminta on riippuvainen tieto- ja viestintäjärjestelmistä.

Järjestelmähäiriöt ja järjestelmien käytön esteet ja rajoitukset voivat haitata konsernin toimintoja.

Etteplan ennaltaehkäisee tietoturvaan liittyvien riskien toteutumista sisäisten käytäntöjen ja ohjeistusten sekä sisäisen valvonnan avulla. Järjestelmien ulkopuolisen häirinnän vaikutuksia rajoitetaan muun muassa tietojen varmuuskopioinnilla sekä palomuureilla, järjestelmien valvonnalla, virustentorjuntaohjelmilla ja käyttöoikeuksien hallinnalla.

Taloudelliset riskit

Taloudelliset riskit liittyvät mm.

- Liiketoiminnan rahoitukseen
- Valuutta- ja translaatoriskeihin

Etteplanin taloudellisten riskien taso pysyi vuonna 2015 ennallaan ja oli matalalla tasolla.

Etteplan-konsernin merkittävimmät taloudelliset riskit liittyvät liiketoiminnan rahoitukseen ja valuutta- ja translaatoriskeihin. Rahoitukseen liittyviä riskejä hallitaan Etteplanin hallituksen hyväksymän konsernin rahoituspolitiikan mukaisesti.

Tarkoituksena on suojautua merkittävilta taloudellisilta riskeiltä, tasapainottaa kassavirtaa ja antaa liiketoiminnalle tarpeeksi aikaa muuttaa toimintaansa muuttuvien olosuhteiden mukaan.

Rahoitusriskejä koskevat selvitykset on esitetty tarkemmin konsernitilinpäätöksen liitetiedoissa vuosikertomuksen 2015 sivuilla 66–67.

Etteplan ennaltaehkäisee taloudellisten riskien toteutumista sisäisten käytäntöjen ja ohjeistuksen sekä sisäisen valvonnan avulla. ■

Lue lisää
riskienhallinnasta
osoitteessa
[www.etteplan.com/
investors](http://www.etteplan.com/investors)

ETTEPLANIN RISKIKARTTA 2015

Matala Todella merkittävä

LUOKKA	RISIKIASTEIKKO	ESIMERKKEJÄ RISKEISTÄ	ESIMERKKEJÄ EHKÄISEVISTÄ TOIMISTA	VASTUUTAHO
STRATEGISET RISKIT		Liiketoiminnan kehitykseen, liiketoimintaympäristöön ja markkinoihin sekä fuusioihin ja yrityskauppoihin liittyvät riskit	Strategia ja liiketoimintasuunnitelmat, monipuolinen asiakaskunta, tasapainoinen henkilöstörakenne, fuusio- ja yrityskauppakäytäntöjen, hallinnointiperiaatteiden, eettisten toimintaohjeiden ja riskienhallintapolitiikan noudattaminen	Toimitusjohtaja, johtoryhmä, taloushallinto, henkilöstöhallinto ja viestintäorganisaatio
TOIMINNALLISET RISKIT		Organisaatioon ja johtamiseen, myyntiin, toimeksiantoihin ja asiakasyhteistyöhön liittyvät riskit	Johtamisjärjestelmien, myyntiprosessin, laatu politiikan, avainasiakas- ja palvelun toimitusprosessien noudattaminen, konsernin vakuutukset	Liiketoimintajohto, laatuorganisaatio, henkilöstöhallinto ja taloushallinto
HENKILÖSTÖRISKIT		Osaamisen hallintaan, resursseihin ja johtoon, henkilöstön vaihtuvuuteen, rekrytointeihin, toimeksiantojen miehitykseen, työterveyteen ja työhyvinvointiin liittyvät riskit	Osaamisen hallintajärjestelmän käyttö, henkilöstötutkimukset, sisäinen koulutus, hyvä henkilöstöjohtaminen, perehdytys, eettisten toimintaohjeiden noudattaminen	Henkilöstöhallinto, liiketoimintajohto, koko henkilöstö
TIETOTEKNIikka- JA TURVALLISUUS-RISKIT		Tietoturvaan, tietoliikenneverkkoihin ja järjestelmähäiriöihin, tietokoneviruksiin ja asiakkaan tietoliikennyhteyksiin liittyvät riskit	IT-politiikan ja tietoturvaohjeiden noudattaminen ja toimittajasopimukset	IT-johtaja, liiketoimintajohto, koko henkilöstö
TALOUDELLISET RISKIT		Valuutta-, korko-, rahoitus- ja maksuvalmius- sekä vastapuoli- ja luottoriskit	Maksu- ja luottopolitiikan ja konsernin rahoituspolitiikan noudattaminen, sisäinen valvonta	Talousjohtaja, taloushallinto, liiketoimintajohto

*Riskiasteikko kuvaa, millä tasolla korkein yksittäinen kategoriaan kuuluva riski on, ei kokonaisriskitasoa.

A close-up photograph of a person's arm and hand. The person is wearing a dark, possibly black or dark blue, jacket with a ribbed cuff. They are holding a white tablet computer. The background is out of focus, showing a red fire hydrant and a grey wall. The text 'ETTEPLAN' is overlaid in white, bold, sans-serif font on the jacket.

ETTEPLAN

Etteplan menestyi ulkoistushankeissa saamalla useita uusia globaaleja palvelusopimuksia sekä suunnittelupalveluissa että teknisessä dokumentoinnissa. Esimerkkinä Husqvarna Groupin sopimus, joka kattaa yhtiön Ruotsin ja myöhemmässä vaiheessa Saksan, USA:n, Japanin ja Kiinan yksikköjen tuotteiden teknisen dokumentoinnin.

Suunnittelupalvelut

[:Koneen tai laitteen teknisten ominaisuuksien innovointi, suunnittelu ja laskenta tuotekehitystarpeisiin sekä tuotteen valmistusta varten.]

Tekninen dokumentointi

[:Tuotteeseen liittyvä dokumentaatio, kuten manuaalit ja oppaat tuotteen käyttäjille, sekä näiden sisällöntuotanto ja jakelu.]

Faktoja Etteplanista

- Perustettu vuonna 1983
- Listautunut vuonna 2000
- Suunnittelu-toimintaa Kiinassa vuodesta 2004

Erilainen insinööri-toimisto

Etteplan tarjoaa suunnittelupalveluja ja teknisen dokumentoinnin palveluja globaalisti toimiville kone- ja laitevalmistajille. Liiketoimintamallimme on toimialalla ainutlaatuinen: perinteisen henkilövuokrauksen sijaan Etteplan keskittyy korkean lisäarvon suunnitteluratkaisuihin, joissa asiakas ostaa palvelukokonaisuuden ja maksaa tuloksista. Palvelumallin hyödyt näkyvät asiakkaalle tuotteen parantuneena kustannuskilpailukykyä ja toiminnan laadussa. Etteplanille korkean lisäarvon palvelut tuovat kannattavuutta.

Suunnittelupalvelut

Etteplanin suunnittelupalvelut kattavat tuotteen elinkaaren kaikki vaiheet. Suunnitteluprosessi-osaamisemme on merkittävä kilpailuetu, jonka ansiosta pystymme parantamaan asiakkaittemme suunnittelun tehokkuutta.

Esimerkkejä suunnittelupalveluistamme:

- Tuotekehitysprojektit
- Toimitussuunnitteluprojektit
- Laitossuunnittelu
- Tekninen laskenta
- Projektinhallinta
- Tuoteturvallisuus
- Tuotteen kustannusanalyysit

Teknisen dokumentoinnin palvelut

Etteplan on edelläkävijä teknisen dokumentoinnin menetelmien ja palvelujen kehittämisessä. Palveluratkaisumme auttavat asiakkaitamme tehostamaan huolto- ja kunnossapitoliiketoimintaa laadukkaana ja reaaliaikaisen huoltotiedon avulla.

Esimerkkejä teknisen dokumentoinnin palveluistamme:

- Tekninen kirjoittaminen ja kuvittaminen
- Animaatiot ja simuloinnit
- Sähköiset järjestelmät teknisen dokumentoinnin jakamiseen huolto- ja kunnossapito henkilöstölle
- Ohjelmistot ja menetelmät laadukkaiden teknisten sisältöjen tuottamiseen

TYÖNTEKIJÄÄ VUODEN LOPUSSA

Suomi 1 368
Ruotsi 413
Kiina 209
Alankomaat 84

2 074

TOIMIPAIKKAA YMPÄRI MAAILMAN

47

LIKEVAIHTO 2015, MILJOONAA EUROA

141,1

RUOTSI: Markkinoiden haastaja Ruotsissa

SAKSA: Uusi toimija Saksan markkinoilla

ALANKOMAAT:
Vakiintunut markkina-
asema teknisessä
dokumentoinnissa

SUOMI: Markkinajohtaja
Suomessa

VENÄJÄ: Etteplanilla Venäjän
markkinoilla suunnitteluun
vaadittavat SRO-luvat

KIINA: Kiinan markkinoilla
vuodesta 2004

Korkean lisäarvon palvelut

[Palvelumalli, jossa Etteplan ottaa kokonaisvastuun asiakkaalle tuotettavasta ratkaisusta ja sen tuloksista. Etteplan huolehtii siitä, että palvelu tuotetaan kustannustehokkaasti, ja että sen tulokset ovat mitattavissa ja täyttävät kaikki koneille ja laitteille asetetut laatu- ja turvallisuusvaatimukset.]

Esineiden internet

[Keskenään verkottuneet laitteet aistivat ympäristöään ja tämän pohjalta keskustelevat keskenään ja toimivat älykkäästi.]

Suunnittelutyön tarve kasvaa

Etteplanin liiketoiminta jakautuu suunnittelupalveluihin ja teknisen dokumentoinnin palveluihin. Vaikka palvelualueet ovat sisällöltään ja markkinoiltaan erilaisia, ne tarjoavat kone- ja laitevalmistajille kaikki olennaiset palvelut aina tuotteiden kehittämisestä niiden huoltoon ja ylläpitoon asti.

Suurin osa asiakkaistamme on maailman johtavia valmistavan teollisuuden yrityksiä, mutta asiakaskuntaamme kuuluu myös innovatiivisia start-up-yrityksiä ja keskisuuria yrityksiä.

Etteplan erottuu markkinoilla edistyksellisillä korkean lisäarvon palveluratkaisuillaan, jotka perustuvat monen kymmenen vuoden kokemukseen ja alan parhaisiin käytäntöihin.

Suunnittelupalvelut

Suunnittelupalveluilla tarkoitetaan asiakkaan koneen tai laitteen teknisten ominaisuuksien suunnittelua, piirtämistä ja laskentaa tuotteen valmistusta varten. Toimeksiannot voivat olla esimerkiksi **tuotekehitysprojekteja**, joissa Etteplan on asiakkaan kokonaisvastuullinen tuotekehityskumppani, tai joihin Etteplan toimittaa teknistä erikoisosaamista. Suunnittelupalveluihin kuuluvat myös **toimitus-suunnitteluprojektit**, joissa asiakkaan tuote räätälöidään loppuasiakkaan vaatimusten ja

paikallisen lainsäädännön mukaisesti. Toimitus-suunnitteluprojektit ovat tyypillisiä asiakkaille, joiden tuotteet ovat usein tuotantomääriltään pieniä, kooltaan suuria ja pitkälle automatisoituja teollisia koneita ja laitteita.

Tekninen dokumentointi

Teknisellä dokumentoinnilla tarkoitetaan tuotteen teknisten ominaisuuksien dokumentointia, jota on esimerkiksi loppukäyttäjien manuaaleissa ja huollon varaosakirjoissa. Teknisen dokumentoinnin laadulla on tärkeä merkitys kone- ja laitevalmistajan huolto- ja kunnossapitoliiketoiminnan tehokkuuden ja sujuvuuden kannalta. Käytännössä tekninen dokumentointi käsittää tekstien ja kuvituksen tuottamista sekä sisältöjen jakamista sähköisesti tai painettuina materiaaleina. Etteplanin edistykselliset teknisen dokumentoinnin jakelujärjestelmät helpottavat ja nopeuttavat huoltohenkilökunnan päivittäisiä työtehtäviä. ■

30

miljardia
euroa

TEOLLISUUSTEKNIIKAN
GLOBAALIT MARKKINAT

BKT

ALAN PALVELUIDEN KYSYNTÄ KASVAA
NOPEAMMIN KUIN GLOBAALI BKT

TUHANSIA MILJARDEJA

ESINEIDEN INTERNETIN
SYNNYTTÄMÄT
EUROVIRRAT

Suunnittelumarkkinat

- Paperikoneet
- Liikkuvat työkoneet
- Hissit ja nostolaitteet
- Puolustusvälineeteollisuuden laitteet
- Ilmailuteollisuuden järjestelmät
- Kuljetusvälineet

- Teollisuuden automaatiojärjestelmät
- Prosessilaitteet

■ Etteplanin pääasiallinen markkina-alue

Etteplanin osaaminen ja palvelutarjonta suunnittelun ja teknisen dokumentaation alueella on monipuolista ja kattaa kaikki asiakkaan kone- ja laitesuunnittelun tarpeet.

- Generaattorit
- Jakelujärjestelmät
- Tuuliturbiinien komponentit
- Sähkönjakeluautomaatio
- Taajuusmuuttajat

Laitosrakentaminen

- Putkisto- ja teräsrakennesuunnittelu
- Sähkö- ja automaatio-suunnittelu
- LVIP-suunnittelu

ETTEPLANIN ASIAKKAITA OVAT PÄÄASIALLISESTI:

- Ajoneuvo- ja kuljetusteollisuuden yritykset
- Energia- ja sähkönsiirtoteollisuutta palvelevat kone- ja laitevalmistajat
- Ilmailu- ja puolustusvälineeteollisuuden laitevalmistajat
- Nosto- ja siirtolaitteiden valmistajat
- Kaivosteollisuuden kone- ja laitevalmistajat
- Lääketieteen tekniikan laitevalmistajat
- Metalliteollisuutta palvelevat kone- ja laitevalmistajat
- Metsä- ja paperikonevalmistajat
- Teollisuuden laite- ja komponenttivalmistajat
- Terästeollisuuden yritykset

Ulkoistaminen

[Yrityksen toiminnon siirtäminen kumppanille, joka toimittaa tehtävät palveluna. Ulkoistuksen yhteydessä voi siirtyä myös henkilöstöä kumppaniyrityksen palkkalistoille.]

CASE / NORMET

Normet ulkoisti teknisen dokumentoinnin ja osan tuotehallinnan tehtävistä Etteplanille.

”Ulkoistuspäätöstä tehdessämme meille oli tärkeää, että kumppani on sitoutunut kehittämään toimintoa ja henkilöstön osaamista vastuullisesti ja tarpeittemme mukaisesti.

Meillä Normetissa on suuri luottamus siihen, että Etteplanin kanssa pääsemme parempaan lopputulokseen kuin jos olisimme jatkaneet yksin.”

Timo Rask
toimitusjohtaja
Normet Oy

Trendit luovat kasvua

Maailmanlaajuiset megatrendit ja toimialakohtainen kehitys vaikuttavat myönteisesti Etteplanin liiketoimintaan. Muun muassa esineiden internet, digitalisoituminen, vaatimukset ympäristöystävällisille tuotteille ja tuotteiden lyhentynyt elinkaari luovat tarpeita älykkäille ja tehokkaille suunnitteluratkaisuille kaikilla teollisuudenaloilla.

Ulkoistaminen merkittävänä trendinä

Kustannuskilpailukyyn lisääminen ja tuotteen kehittäminen vastaamaan asiakkaan vaatimuksia älykkyyden lisäämisestä teollisissa koneissa ja laitteissa ovat esimerkkejä konepajateollisuuden yleisimmistä haasteista tänä päivänä. Asiakkaalle nämä haasteet tarkoittavat usein entistä tiukempaa kulukuria ja yrityksen voimavarojen kohdistamista sellaiseen tekemiseen, joka edistää yrityksen kilpailukykyä ja asiakasyhteistyötä.

Useat kone- ja laitevalmistajat ovat viime vuosina päättäneet ulkoistaa Etteplanille toimintojaan. Ulkoistuksen kohteena on usein toiminto, joka on asiakasyritykselle tärkeä ja välttämätön, mutta joka ei ole sen ydinosaa. Hyvä esimerkki ulkoistettavasta toiminnosta on tekninen dokumentointi.

Ulkoistuspäätösten taustalla vaikuttaa sen tosiasian tunnustaminen, että kaikkea ei voi

eikä kannata tehdä itse. Esimerkiksi teknisen dokumentoinnin prosessien ja menetelmien kehittäminen vastaamaan uusien kone- ja laitedirektiivien vaatimuksia voi olla lähes mahdoton tehtävä laitevalmistajalle.

Voimavarat ydinosaan

Ulkoistuksen jälkeen yritys voi keskittää voimavarojaan ydinosaan kehittämiseen. Yhteistyökumppani toimittaa ulkoistetun toiminnon palveluna ja kehittää osaamistaan ja palveluaan jatkuvasti.

Etteplan tarjoaa asiakkailleen valmiin ulkoistusratkaisun, jossa mitataan jatkuvasti palvelun tulosten laatua ja kustannuksia. Sujuva ulkoistusprosessimme helpottaa työtä asiakasorganisaatiossa ja varmistaa, että siirtymävaihe on tehokas ja ottaa huomioon niin henkilöstön kuin asiakkaan tarpeet. ■

**ULKOISTUS
YLEISTYY**

**ASIAKKAAT KESKITTYVÄT
YDINLIIKETOIMINTAANSA**

**TOIMIALA
KESKITTYY**

**ASIAKKAAT VÄHENTÄVÄT
KUMPPANIENSA MÄÄRÄÄ**

LIIKETOIMINTAAN VAIKUTTAVAT TRENDIT		ETTEPLANIN VAHUUDET
TOIMIALAN KESKITTYMINEN	<ul style="list-style-type: none">• Suurten toimijoiden orgaaninen kasvu sekä yritysostot• Yhä tiiviimpi yhteistyö tärkeimpien suunnittelukumppanien kanssa	<ul style="list-style-type: none">• Pitkät asiakkuudet• Palveluratkaisut
MARKKINOIDEN KASVU JA KEHITTYMINEN	<ul style="list-style-type: none">• Kysyntä kasvaa nopeammin kuin globaali BKT• Teknologian siirto, käänteinen innovaatio• Sopeuttaminen paikalliseen lainsäädäntöön	<ul style="list-style-type: none">• Markkinajohtajuus• Palveluratkaisut• Virtuaaliyhteistyömalli
ESINEIDEN INTERNET	<ul style="list-style-type: none">• Koneiden ja laitteiden lisääntynyt älykkyys• Ohjaa kone- ja laitevalmistajien tuotekehitystä ja voimavarojen kohdentamista	<ul style="list-style-type: none">• Laaja suunnitteluosaaminen eri teollisuudenaloilla• Palveluratkaisut, joiden ansiosta asiakkaat voivat keskittyä strategisesti tärkeisiin kehityshankkeisiin
KESTÄVÄ KEHITYS	<ul style="list-style-type: none">• Energiatohokkuus• Kierrätettävyys• Elinkaariajattelu	<ul style="list-style-type: none">• Elinkaaripalvelut• Teknologiaosaaminen uusien energialähteiden ja materiaalien kehittämisessä
ULKOISTAMINEN	<ul style="list-style-type: none">• Keskittyminen ydinliiketoimintaan• Kiristynyt kilpailu• Kustannustehokkuus	<ul style="list-style-type: none">• Ylivoimainen ulkoistusprosessi• Palveluratkaisut• Asiakasreferenssit

Etteplanin liiketoimintaan vaikuttavat sekä maailmanlaajuiset megatrendit että toimialakohtainen kehitys.

Kilpailuetua erilaisesta palvelumallista

CASE / KORKEAN TEKNOLOGIAN STATUS KIINASSA

Etteplanin toiminnoille Kunshanissa Kiinassa on myönnetty korkean teknologian status (Advanced Technology status). Statuksen saaneet yritykset maksavat tulo-veroä vain 15 prosenttia 25 prosentin sijaan ja ne voivat myös hakea valtion tukia.

Status myönnetään yrityksille, joiden paikallishallinto katsoo eniten edistävän kiinalaisyrittysten tietopohjan kasvua. Muita perusteita statuksen myöntämiselle Etteplanille olivat mm. offshoring-palveluiden osuus tarjonnasta, palvelun laatu, asiakaspalaute ja henkilöstön korkea koulutustaso.

Etteplanin taloudellisena tavoitteena on kasvattaa liikevaihtoa keskimäärin 15 prosenttia vuodessa. Kasvutavoite käsittää sekä orgaanisen että yritysostoin saavutettavan kasvun. Yritysostot ovat merkittävä osa Etteplanin kasvustrategiaa. Näissä keskitytään edelleen osaamispääoman lisäämiseen ja maantieteelliseen laajentumiseen.

Etteplan on kasvuyhtiö

Etteplanin kasvutavoite perustuu Etteplanin kilpailuetuihin ja pitkäjänteiseen palveluiden kehitystyöhön, jossa on otettu huomioon asiakasteollisuuden tarpeet toiminnan joustavuudelle ja kustannustehokkuudelle. Kasvuamme tukevat myös vahva markkina-asemamme, pitkäaikaiset asiakkuutemme sekä edelläkävijäsuunnittelumenetelmissä ja teknisen dokumentoinnin menetelmissä.

Yhtiön strategiset kulmakivet ja pääasialliset orgaanisen kasvun lähteet ovat:

- Avainasiakkuudet
- Korkean lisäarvon palvelut
- Tekninen dokumentointi
- Kiinan liiketoiminta

Korkean lisäarvon palveluille on kysyntää

Yksi Etteplanin strategisista tavoitteista on kasvattaa korkean lisäarvon palveluiden (Managed

Services) osuutta liikevaihdosta 50 prosenttiin. Korkean lisäarvon palvelut edustavat uutta palvelumallia suunnittelualalla, jolla on pääsääntöisesti vuokrattu henkilöstöä asiakkaan työvoimatarpeisiin.

Käytännössä korkean lisäarvon palvelut ovat valmiiksi paketoituja ja tuotteistettuja ratkaisuja. Asiakas ostaa siis kokonaisratkaisun ja tulokset, ei vuokratyöntekijää tai työtunteja, kuten perinteisessä toimintamallissa suunnittelualalla.

Palvelumalli vastaa erinomaisesti asiakasyritysten tarpeisiin haastavassa markkinatilanteessa, joka pakottaa yritykset miettimään entistä tarkemmin, mihin kohdistaa rajalliset voimavarat. Korkean lisäarvon palvelut vapauttavat asiakkaan aikaa ja muita voimavaroja strategisesti tärkeisiin toimintoihin, kuten tuotekehitykseen.

Asiakkaalle korkean lisäarvon palvelun hyödyt ovat ylivoimaisia perinteiseen toimintatapaan verrattuna. Etteplanille korkean lisäarvon palvelut tarkoittavat mahdollisuutta palvella asiakkaita parhaalla mahdollisella tavalla ja lisätä liiketoiminnan kannattavuutta. ■

7,5 %

Avainasiakkuuksien kasvu 2015

47 %

Korkean lisäarvon palveluiden osuus liikevaihdosta 2015

14,4 %

Tekninen dokumentointi -palvelualueen kasvu 2015

ARVOT

CUSTOMER ORIENTED

PROACTIVE

ATTRACTIVE

VISIO

Our customers get the best service anywhere at any time

STRATEGIAN KULMAKIVET

01

Asiakas-keskeisyys

02

Palveluratkaisut

03

Yksi Etteplan

04

**Suunnittelu-
menetelmät**

Lue seuraavilta sivuilta, miten Etteplanin strategian kulmakivet näkyvät työntekijöidemme työssä.

LIIKETOIMINNAN PAINOPISTEALUEET

Avain-asiakkuuksien kasvu

Etteplan hakee orgaanista kasvua nykyisistä avainasiakkuuksista.

Korkean lisäarvon palveluiden osuuden lisääminen

Etteplan hakee liikevaihdon kasvua korkean lisäarvon palveluiden avulla.

Teknisen dokumentoinnin myynnin kasvu

Etteplanin palveluratkaisut teknisessä dokumentoinnissa ovat ainutlaatuisia toimialalla.

Kiinan liiketoiminnan kasvu

Etteplanin toimintamallit helpottavat työn siirtämisen Kiinaan. Paikallisten markkinoiden hyödyntäminen.

01 Asiakas- keskeisyys

ASIAKASKESKEISYYS ON ENSIMMÄINEN STRATEGIAN KULMAKIVEMME.

Pitkät ja luottamukselliset asiakassuhteet ovat Etteplanille arvokasta pääomaa. Nykyisten asiakkuuksien kasvattaminen edelleen tarjoamalla suurempia ja laajempia palvelukokonaisuuksia on tärkeä strateginen tavoite yrityksellemme.

HUOMAA ERILAISUUS/ ASIAKASKESKEISYYS

Olemme erittäin sitoutuneita ymmärtämään asiakkaittemme tarpeet. Näin tehdessämme opimme ymmärtämään, mikä on tärkeää heidän tuotteensa kannalta tulevaisuudessa. Tämän tiedon jakaminen asiakkaan kanssa jo varhaisessa vaiheessa on asiakassuhteen kannalta erittäin keskeistä. Tärkeimpänä tavoitteenamme on pitää asiakas kehityksen aallonharjalla.

Tämä johtaa hyvin luonnolliseen ja aktiiviseen yhteydenpitoon, joka hyödyttää molempia osapuolia.

”Tiimini työskentelee pääasiassa vaativien ilmailualan ja autoteollisuuden ohjelmistojen ja elektroniikan kehityshankkeiden parissa. Toimeksiantomme ovat sekä business- että turvallisuuskriittisiä. Menestyksemme perustuu työntekijöiden huomattavaan asiantuntemukseen ja erinomaisiin asiakassuhteisiin.

Se, että asiakas kiinnostuu aidosti yhteistyöstä kanssamme, lieneekin parasta palautetta, jota voi saada. Se on osoitus siitä, että työmme on asiakkaalle merkityksellistä.”

Erica Dahlberg

Department Manager, Software and Electronics
Etteplan, Ruotsi

02 **Palvelu- ratkaisut**

PALVELURATKAISUT ON TOINEN STRATEGIAN KULMAKIVEMME.

Etteplan on toimialan edelläkävijä tuotteistettujen insinööriyön palveluiden tarjoajana. Palvelutuotteet perustuvat syvälliseen ja monipuoliseen tietämykseen insinööriyön prosesseista ja niiden kehittämisestä. Palvelutuotteet tuovat asiakkaalle kustannussäästöjä ja tehokkaampia toimintatapoja suunnittelutyön eri vaiheisiin. Etteplan panostaa voimakkaasti palvelutuotteiden kehittämiseen osana strategiaansa.

HUOMAA ERILAISUUS/ PALVELURATKAISUT

Kun asiakas ostaa Etteplanilta korkean lisäarvon palveluratkaisun, hän voi luottaa siihen, että lopputulos on huippulaatua ja kustannustehokkaampi kuin itse tehtynä. Nämä kaksi tärkeintä hyötyä perustuvat monen vuosikymmenen kokemukseemme kone- ja laitesuunnittelusta sekä teknisestä dokumentoinnista monelta eri teollisuudenalalta.

Viime kädessä laitevalmistajien tavoitteena on varmistaa tuotteensa kilpailukyky. Me autamme asiakkaitamme saavuttamaan tämän tavoitteen tarjoamalla paketoituja palveluratkaisuja: asiakas tietää täsmälleen, mitä palvelu pitää sisällään ja mikä on sen lopputulos.

"Tehokkuutemme suunnittelussa ja teknisessä dokumentoinnissa tulee tavastamme käyttää menetelmiä ja työkaluja. Asiantuntijoina tiedämme esimerkiksi, miten tuottaa teknistä dokumentointia niin, että sitä voidaan hyödyntää uudelleen ja miten asiakas voi säästää näin raha."

Kimmo Kallio
Regional Director
Etteplan, Suomi

03 Yksi Etteplan

YKSI ETTEPLAN ON KOLMAS STRATEGIAN KULMAKIVEMME.

Yrityksostojen ja myönteisen kasvukehityksen seurauksena Etteplanin toiminta on viime vuosina laajentunut maantieteellisesti, ja palvelutarjonta on kasvanut. Sisäisten toimintatapojen kehittäminen ja synergioitten hyödyntäminen on tärkeä strateginen tavoite yhtiölle. Toimintaa kehittämällä luodaan myös henkilöstölle kehittymismahdollisuuksia globaalissa toimintaympäristössä.

HUOMAA ERILAISUUS/ YKSI ETTEPLAN

Yksi Etteplanin vahvuuksista perustuu kykyymme vastata nopeasti asiakkaan tarpeisiin. Jos esimerkiksi Alankomaissa toimiva asiakas tarvitsee tietynlaista suunnitteluosaamista, pystymme hetkessä perustamaan asiakkaalle globaalisti toimivan huippuasiantuntijatiimin osaamisenhallintajärjestelmämme ja virtuaalisen työskentelymallin avulla.

*“Etteplanilla on erittäin monipuolinen joukko asiantuntijoita. Aina kun ihmiset, joilla on erilaiset koulutustaustat ja erilaista kokemusta, jakavat keskenään tietoa, syntyy synergiaa. Huippuasiantuntijoiden lisäksi käytämme alan kehittyneimpiä työkaluja, järjestelmiä ja menetelmiä. Niiden ansiosta kykenemme tarjoamaan samaa palvelulaa-
tua kaikkialla maailmassa.”*

Charlot Verduijn

Director, Technical documentation
Etteplan, Alankomaat

04 Suunnittelu- menetelmät

SUUNNITTELUMENETELMÄT ON NELJÄS STRATEGIAN KULMAKIVEMME.

Suunnittelumenetelmillä tarkoitetaan insinööriyössä käytettäviä menetelmiä, toimintatapoja ja prosesseja. Etteplanin tavoitteena on olla markkinajohtaja edistyksellisten suunnittelumenetelmien kehittämisessä. Huippuunsa hiotut suunnittelumenetelmät tuovat asiakkaille laatua ja kustannussäästöjä suunnittelutoimintojen tehostuessa.

HUOMAA ERILAISUUS/ SUUNNITTELU- MENETELMÄT

Suunnittelutyö vaatii täsmällisiä ongelmanratkaisuprosesseja. Olemme parantaneet prosessejamme jatkuvasti jo vuosien ajan, jotta voimme vastata asiakkaittemme erilaisiin tarpeisiin. Suunnittelumenetelmät muodostavat perustan Etteplanin laadukkaille suunnittelupalveluille.

Etteplanin Kiinan suunnitteluosastot palvelevat yli 160 asiakasta. Usein asiakas on kiinnostunut parantamaan tuotteidensa kustannuskilpailukykyä ulkoistamalla suunnittelutyötä tai teknistä dokumentointia Etteplanille Kiinaan.

"Suunnittelumenetelmät merkitsevät asiakkaillemme monia asioita. Ensinnäkin ne tekevät ostamisen helpoksi asiakkaalle. Toimivat toimintatapamme helpottavat asiakkaittemme elämää. Toiseksi olemme sitoutuneet löytämään parhaan ratkaisun asiakkaan tarpeeseen ja toimittamaan ensiluokkaista laatua. Asiakkaamme haluavat jatkaa yhteistyötä kanssamme, sillä he luottavat asiantuntemukseemme."

Star Chang

Operations Director
Etteplan, Kiina

Orgaaninen kasvu

[Toiminnan laajentaminen ja markkinaosuuden lisääminen kehittämällä yrityksen omaa toimintaa.]

Etteplanin osakkeet on listattu Nasdaq Helsinki Oy:n Small cap -markkina-aryöryhjän Teollisuustuotteet ja -palvelut -toimialaryöryhässä (Industrials) tunnuksella ETT1V.

Osakkeiden kokonaismäärä 31.12.2015 oli 20 665 559 kappaletta.

Markkina-arvo oli vuoden lopussa 99,6 miljoonaa euroa. Kasvua vuoteen 2014 verrattuna oli 65 %.

Suunnittelualan kasvava edelläkävijä

Merkittävimmät Etteplanin orgaanisen kasvun lähteet ovat vahva markkina-asema ja ainutlaatuiset palveluratkaisut. Yritysostoissa keskityimme osaamis pohjan kasvattamiseen ja maantieteelliseen laajentumiseen.

Markkinanäkymät

Etteplanin liiketoiminnan kehittymiseen vaikuttaa keskeisimmin globaali kone- ja metallituoteteollisuuden kehitys. Vuonna 2016 Euroopan kasvusta on näköpiirissä paranemisen merkkejä. Suomen markkinoilla epävarmuus on lisääntynyt ja markkinatilanteen odotetaan jatkuvan muuta Eurooppaa heikompana. Aasian markkinoiden kasvun hidastumisesta ja epävarmuuden lisääntymisestä huolimatta palvelumarkkinoiden avautumisen arvioidaan jatkuvan. Ennakoimme Pohjois-Amerikan hyvän markkinatilanteen jatkuvan. Vuoden alussa suunnittelupalveluiden ja teknisen dokumentoinnin palveluiden kysyntä käynnistyi hitaasti.

Taloudellinen ohjeistus

Odotamme koko vuoden 2016 liikevaihdon ja liikevoiton kasvavan selvästi vuoteen 2015 verrattuna.

PITKÄN AIKAVÄLIN TALOUDELLISET TAVOITTEET

15 %

Liikevaihdon kasvu
(2015: 7 %)

10 %

Operatiivinen liikevoitto
(2015: 6,8 %)

50 %

Korkean lisäarvon palveluiden
osuus liikevaihdosta

Taseen
vahvistaminen
rahavirtojen
parantamiseksi

Miksi sijoittaa Etteplaniin?

1

EDISTYKSELLINEN LIIKETOIMINTAMALLI

- **Kilpailuetua** korkean lisäarvon palveluista
- **Tavoitteena** nostaa korkean lisäarvon palveluiden osuus liikevaihdosta 50 %:iin vuoteen 2016 mennessä

3

VAKAA OSINGONMAKSUHISTORIA

- **Osinkoa** keskimäärin 50 prosenttia osakekohtaisesta tuloksesta
 - 0,15 euroa vuonna 2015 (hallituksen ehdotus)

2

VAHVA MARKKINA-ASEMA

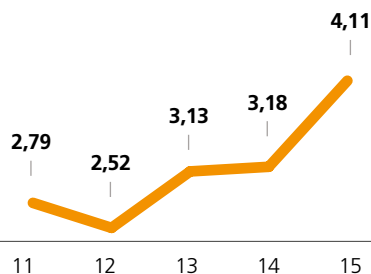
- **Suunnittelu:** Suomen markkinajohtaja, yksi suurimmista Ruotsissa ja suurin pohjoismainen yritys Kiinassa
- **Tekninen dokumentointi:** yksi Euroopan suurimmista yrityksistä

4

GLOBAALIT JA PITKÄAIKAISET ASIAKKUUDET

- Asiakkaat alansa johtavia yrityksiä
- Useat asiakassuhteet ovat jatkuneet kymmenien vuosien ajan

Osakekurssin kehitys* 2011-2015, EUROA

Kurssikehitys 2015

- Ylin kurssi oli 4,93 euroa
- Alin kurssi oli 3,00 euroa

* Volyympainotettu keskiparantunut

SIJOITTAJA-KALENTERI

Yhtiökokous

Huhti

5

Q1

Huhti

28

Q2

Elo

10

Q3

Loka

27

Lue lisää
osoitteesta
www.etteplan.com

TILINPÄÄTÖS

A nighttime photograph of a city skyline, likely Shanghai, featuring several illuminated skyscrapers and a complex multi-level highway interchange in the foreground. The scene is lit with a mix of blue and white lights, creating a modern, urban atmosphere. The sky is dark with some light clouds.

Palvelemalla asiakkaitamme Etteplanin Kiinan toimistoista olemme parantaneet lukuisien asiakkaidemme kustannuskilpailukykyä. Vahvuutemme on tehokkaassa offshoring-prosessissa, jonka avulla tuotamme asiakkaillemme Kiinasta suunnittelua tai teknistä dokumentointia kaikkialle maailmaan.

TILINPÄÄTÖS 2015

Hallituksen toimintakertomus 1.1.–31.12. 2015	49
Konsernin laaja tuloslaskelma	54
Konsernitase	55
Konsernin rahavirtalaskelma	56
Laskelma konsernin oman pääoman muutoksista	57
Konsernitilinpäätöksen liitetiedot	58
Tunnuslukujen laskentakaavat	84
Emoyhtiön tuloslaskelma	85
Emoyhtiön tase	86
Emoyhtiön rahavirtalaskelma	87
Emoyhtiön tilinpäätöksen laatimisperiaatteet	88
Emoyhtiön tilinpäätöksen liitetiedot	89
Osakkeet ja osakkeenomistajat	94
Hallituksen voitonjakoehdotus	98
Tilintarkastuskertomus	99

Tiedotteet ja muu
yritysinformaatio
löytyvät osoitteesta
www.etteplan.com

Hallituksen toimintakertomus 1.1.-31.12.2015

Markkinakatsaus

Koko vuodelle 2015 oli tunnusomaista talouden kehityksen epävarmuus. Maailman teollisuustuotannon kasvu taittui vähitellen vuonna 2015. Kasvun taittuminen näkyi kasvutalouksissa Kiinassa, Etelä-Amerikassa ja Venäjällä. Läntisissä talouksissa kysyntä elpyi varovaisesti ja hitaasti.

Vuoden 2015 ensimmäisellä neljänneksellä suunnittelupalveluiden ja teknisen dokumentoinnin palveluiden kysyntä oli edellistä vuotta 2014 hiukan paremmalla tasolla. Vuoden 2015 toisella ja kolmannella vuosineljänneksellä kysynnässä ei tapahtunut muutosta alkuvuoteen verrattuna, ja vuosi päättyi kysynnän epävarmuuden lisääntyessä erityisesti Suomessa. Pientä vetoapua kysyntään tuli kuitenkin vuoden aikana Euroopan ja Pohjois-Amerikan positiivisesti kehittyvistä talouksista. Kysynnässä oli koko vuoden ajan huomattavia markkina- ja asiakastoimialakohtaisia eroja.

Ulkoistuspalveluiden kysyntä kehittyi positiivisesti vuonna 2015 yhtiön kaikilla markkina-alueilla. Ulkoistukset tarjosivat yrityksille parantuneen tehokkuuden ja mahdollisuuden keskittyä entistäkin paremmin ydinliiketoimintansa kehittämiseen.

Suomessa epävarmuus teknisen suunnittelun ja dokumentoinnin palveluiden kysynnän kehityksessä kasvoi vuoden 2015 jälkipuoliskolla, ja uusien investointien taso oli edelleen matalalla.

Ruotsissa kysyntätilanne jatkui hyvänä teknisessä suunnittelussa ja dokumentoinnissa koko vuoden 2015 ajan ja jopa vahvistui vuoden loppua kohden. Erityisesti teknisen dokumentoinnin kysyntä säilyi hyvällä tasolla. Kilpailutilanne Ruotsissa jatkui kireänä.

Venäjän hankkeissa kysyntä oli vähäistä. Uusia hankkeita käynnistyi jonkin verran, mutta harvalukuiset hankkeet liittyivät kaupan alan ja teollisuuden investointihankkeiden loppuunsaattamiseen.

Alankomaissa teknisen dokumentoinnin kysyntä parani alkuvuoden heikosta tilanteesta tasaisesti koko vuoden 2015 ajan.

Kiinan markkinoiden epävarmuus lisääntyi vuonna 2015. Kiinassa paikallista kysyntää piti yllä palvelumarkkinoiden avautuminen. Markkinoiden avautumisen ja Kiinan paikallisen kysynnän arvioidaan kehittyvän suotuisasti pitkällä aikavälillä. Kasvumarkkinoiden valuutat heikentyivät kesällä 2015. Tämä vaikutti konepajateollisuuden vientiin hidastavasti. Valuuttakurssien muutokset vaikuttivat Kiinan vientiteollisuuden kehittymiseen tammi-kesäkuussa siten, että konepajateollisuuden valmistusta siirrettiin Eurooppaan niiden tuotteiden osalta, joiden loppuasiakkaat ovat Euroopassa.

Suunnittelupalveluiden kysyntää kuvasi koko vuoden ajan asiakastoimialojen erisuuntaiset kehitykset. Osa konepajateollisuudesta kehittyi melko tasaisesti asiakasyritysten onnistuessa hakemaan kasvua niistä talouksista, joissa kysyntä kehittyi suotuisasti. Trendit, jotka ylläpitivät kone- ja laitevalmistajien hyvää kysyntää yllä, olivat kaupungistuminen, digitalisaatio, ikääntymisen sekä energiatehokkuus ja uusiutuvien energioiden kehitys. Raaka-ainetuotantoa palvelevien yhtiöiden ja öljyn hinnasta riippuvaisten kone- ja laitevalmistajien suunnittelupalveluiden kysyntä kehittyi hitaasti.

Metalli- ja kaivosteollisuuden laitevalmistajien suunnittelupalveluiden ja teknisen dokumentoinnin kysyntä oli keskimäärin alhaisella tasolla vuonna 2015. Nosto- ja siirtolaitevalmistajien suunnittelupalveluiden kysyntä säilyi keskimäärin hyvällä tasolla. Energian- ja sähkönsiirtopalveluissa suunnittelupalveluiden kysyntä säilyi hyvällä tasolla. Metsäteollisuuden laitevalmistajien suunnittelupalvelujen kysyntä oli hyvällä tasolla heikentyen hieman vuoden lopussa. Ilmailu- ja puolustusvälineiteollisuuden suunnittelupalveluiden kysyntä oli Ruotsissa hyvällä tasolla ja Suomessa kysyntä parani hiukan vuoden lopulla oltuaan alhaisella tasolla sitä ennen. Ajoneuvo- ja kuljetusvälineiteollisuuden

erikoisoaamasta vaativien testaus- ja analyysipalveluiden hyvä kysyntä jatkui.

Liikevaihto

Etteplanin liikevaihto kasvoi tammi-joulukuussa 7,0 prosenttia ja oli 141,1 (1-12/2014: 131,9) miljoonaa euroa. Orgaaninen kasvu oli 3,4 prosenttia. Vertailukelpoisilla valuuttakursseilla laskettuna liikevaihto kasvoi 7,4 prosenttia. Kasvuun vaikutti SAV Oy:n ja sen tytäryhtiöiden liiketoiminnan osto elokuun lopussa.

Etteplanin liiketoiminta sisältää kausivaihtelun. Kausivaihteluun vaikuttavat loma-ajat sekä asiakasyritysten tuotekehitys- ja investointiprojektien ajoittuminen pääosin alkuvuoteen ja syksyyn. Kolmannen vuosineljänneksen liikevaihto on tyypillisesti muiden vuosineljännesten liikevaihtoa matalampi.

Tulos

Operatiivinen liikevoitto parani tammi-joulukuussa 29,0 prosenttia ja oli 9,5 (1-12/2014: 7,4) miljoonaa euroa. Operatiiviseen liikevoittoon sisältyi kertaluonteisia kuluja 1,0 miljoonaa euroa. Kertaluonteisiin kuluihin sisältyvät yritysostoihin sekä rakennejärjestelyihin liittyvät kulut, jotka liittyvät joidenkin yksiköiden heikentyneeseen kuormitustilanteeseen. Operatiivinen liikevoittoprosentti oli 6,8 (1-12/2014: 5,6) prosenttia. Kannattavuuden paranemiseen vaikutti korkean lisäarvon palveluiden vertailukautta suurempi osuus liikevaihdosta.

Operatiivisen liikevoiton raportointi otettiin käyttöön vuoden 2015 alussa. Operatiiviseen liikevoittoon ei sisälly yritysjärjestelyihin liittyviä eriä kuten aineettomien hyödykkeiden poistoja ja lisäkauppahintojen uudelleenarvostuksia. Uusi tunnusluku kuvaa entistä paremmin operatiivista suoritusastoa.

Tammi-joulukuussa liikevoitto (EBIT) parani 9,4 prosenttia ja oli 8,6 (1-12/2014: 7,9) miljoonaa euroa. Katsauskauteen sisältyi kertaluonteisia kuluja 1,0 miljoonaa euroa. Vertailukautteen 1-12/2014 sisältyi poikkeuksellisia eriä, joiden positiivinen yhteisvaikutus oli 0,8 miljoonaa euroa. Liikevoittoa paransivat liikevaihdon kasvu ja korkean lisäarvon palveluiden osuuden kasvu liikevaihdosta. Liiketoiminnan kulut kasvoivat 5,5 prosenttia. Liikevoittoprosentti parani ja oli 6,1 (1-12/2014: 6,0) prosenttia.

Tammi-joulukuussa rahoituskulujen määrä oli 1,3 (1-12/2014: 1,1) miljoonaa euroa.

Tammi-joulukuun voitto ennen veroja oli 7,9 (1-12/2014: 7,2) miljoonaa euroa. Tuloslaskelman verot olivat 22,0 (1-12/2014: 14,2) prosenttia laskettuna tuloksesta ennen veroja.

Verojen määrä oli 1,7 (1-12/2014: 1,0) miljoonaa euroa. Vertailukaudella veroihin vaikuttivat verovapaat erät.

Tammi-joulukuun voitto oli 6,2 (1-12/2014: 6,1) miljoonaa euroa.

Tammi-joulukuussa osakekohtainen tulos oli 0,31 (1-12/2014: 0,30) euroa. Osakekohtainen oma pääoma oli 1,73 (1-12/2014: 1,45) euroa. Sitoutuneen pääoman tuotto (ROCE) ennen veroja oli 17,4 (1-12/2014: 17,8) prosenttia.

Rahoitusasema ja liiketoiminnan rahavirta

Taseen loppusumma 31.12.2015 oli 92,5 (31.12.2014: 75,5) miljoonaa euroa. Taseen loppusumma kasvoi pääasiassa yritysostojen vuoksi. Liikearvo taseessa oli 42,7 (31.12.2014: 38,6) miljoonaa euroa.

Konsernin rahavarat olivat joulukuun lopussa 8,8 (31.12.2014: 2,6) miljoonaa euroa. Konsernin rahoitusvelat olivat 23,2 (31.12.2014: 18,8) miljoonaa euroa. Lyhytaikaisten käyttämättömien luottolimiittien määrä oli 9,1 (31.12.2014: 8,3) miljoonaa euroa.

Omavaraisuusaste oli joulukuun lopussa 37,8 (31.12.2014: 39,5) prosenttia. Liiketoiminnan rahavirta parani ja oli tammi-joulukuussa 9,9 (1-12/2014: 7,8) miljoonaa euroa. Kassavirran paranemiseen vaikutti operatiivisen liikevoiton kasvu. Rahavirta investointien jälkeen oli 6,4 (1-12/2014: 5,6) miljoonaa euroa. Rahavirta kertyy vuosineljänneksittäin epätasaisesti liiketoiminnan kausivaihtelun vuoksi.

Investoinnit

Konsernin bruttoinvestoinnit olivat tammi-joulukuussa 9,9 (1-12/2014: 3,6) miljoonaa euroa. Investoinnit koostuivat muun muassa yritysostoista ja suunnitteluohjelmistojen lisenssimaksuista.

Henkilöstö

Henkilöstön keskimääräinen määrä kasvoi 7,4 prosenttia tammi-joulukuussa viime vuoteen verrattuna. Konsernin palveluksessa oli keskimäärin 1 948 (1-12/2014: 1 813) henkilöä ja joulukuun lopussa 2 074 (31.12.2014: 1 859) henkilöä. Henkilöstön määrän kasvuun vaikuttivat yritysostot ja orgaaninen kasvu. Joulukuun lopussa konsernin palveluksessa ulkomailla toimi 706 (31.12.2014: 709) henkilöä.

Liiketoimintakatsaus

Etteplanin liiketoiminta kehittyi vuoden 2015 aikana tasaisesti markkinoiden epävarmuudesta huolimatta. Paikallisilla valuutoilla mitattuna liiketoiminta kasvoi kaikilla Etteplanin markkinoilla Kiina lukuun ottamatta. Kasvuun vaikuttivat vahva markkina-asema, hyvä palveluvalikoima ja yritysostot. Erinomaisen palveluvalikoimansa ansiosta yhtiö kasvoi myös heikon kasvun toimialoilla, kuten kaivosteollisuuden laitevalmistajissa. Liikevaihdon kasvu oli 7,0 prosenttia. Avainasiakkuudet kasvoivat tavoitteen mukaisesti koko vuoden 2015 aikana muuta liikevaihtoa nopeammin, ja kasvu oli 7,5 prosenttia. Liikevaihdon kasvuun vaikutti neljänellä vuosineljänneksellä yritysosto ja siitä seurannut merkittävä laitoissuunnittelun osuuden kasvu.

Korkean lisäarvon palveluiden osuus liikevaihdosta kasvoi yhtiön tavoitteiden mukaisesti ja oli vuonna 2015 47 (1-12/2014: 41) prosenttia.

Suomessa Etteplanin markkina-asema säilyi vahvana. Lomautettujen määrä laski tasaisesti vuoden 2015 kolmen ensimmäisen vuosineljänneksen aikana kääntyen vuoden lopussa kasvuun ollen noin 60 työntekijää. Ruotsissa liiketoiminta kehittyi suotuisasti hyvässä markkinatilanteessa. Ruotsissa henkilöstön vaihtuvuus ja kilpailu asiantuntijoista kuitenkin rasitti liiketoimintaa. Alan-komaissa liiketoiminta kehittyi vakaasti ja kysyntä parani vuoden loppua kohden. Kiinan markkinoille tammi-joulukuussa myytyjen tuntien määrä laski 7,2 prosenttia viime vuoteen verrattuna. Laskuun vaikutti tilapäinen, länsimaisten asiakkaiden koneiden ja laitteiden kysynnän heikkeneminen. Vuoden 2015 aikana saaduissa, uusissa Kiinan asiakkuuksissa on kuitenkin merkittävää kasvupotentiaalia. Etteplanin palveluratkaisujen osana offshoring Kiinasta oli hyvällä tasolla tammi-joulukuussa. Etteplan voitti Euroopassa markkina-osuuksia kustannustehokkaan offshoring-toimintamallin ansiosta.

Etteplan kasvoi vuonna 2015 tavoitteensa mukaisesti sekä organisaation että yritysostoin. Yhtiö toteutti vuonna 2015 useita yritysostoja.

Etteplanin ja hollantilaisen Thesus Talking Imagen kesäkuussa allekirjoittama sopimus astui voimaan katsauskaudella ja Thesus Ti:n viisi työntekijää ja liiketoiminta siirtyivät Etteplanille 1.7.2015. Yritys on erikoistunut visuaalisiin käyttöohjeisiin ja korkealaatuisen tekniseen kuvittamiseen.

Etteplan vahvisti asemaansa laitoissuunnittelussa ostamalla Suunnittelu ja Asennusten Valvonta - SAV Oy:n liiketoiminnan ja tytäryhtiöt elokuussa. SAV Oy:n liiketoiminta ja tytäryhtiöt siirtyivät Etteplanille 1.9.2015. Vuonna 1993 perustettu SAV Oy tar-

joaa laitoissuunnittelua ja projektipalveluja teollisuudelle. Kaupan kohteena olleissa yrityksissä työskentelee noin 185 asiantuntijaa.

HALLINTO

Varsinainen yhtiökokous

Etteplan Oyj:n varsinainen yhtiökokous pidettiin 27.3.2015 Yhtiön toimitiloissa Vantaalla. Hallituksen jäseniksi valittiin uudestaan hallituksen nimitys- ja palkitsemisvaliokunnan ehdotuksen mukaisesti Robert Ingman, Patrick von Essen, Pertti Nupponen, Teuvo Rintamäki ja Leena Saarinen, minkä lisäksi uutena jäsenenä hallitukseen valittiin Matti Huttunen.

Yhtiökokous vahvisti tilikauden 2014 tilinpäätöksen ja myönsi vastuuvapauden hallituksen jäsenille ja toimitusjohtajalle.

Yhtiön tilintarkastajaksi valittiin KHT-yhteisö PricewaterhouseCoopers Oy, päävastuullisena tilintarkastajana KHT Kaj Wasenius. Toiseksi tilintarkastajaksi valittiin HTM Olli Wesamaa. Tilintarkastajan palkkio maksetaan Yhtiön hyväksymän laskun mukaan.

Yhtiökokous valtuutti hallituksen päättämään omien osakkeiden hankkimisesta yhdessä tai useammassa erässä Yhtiön vapaalla omalla pääomalla. Omia osakkeita voidaan hankkia enintään 2 000 000 kappaletta. Omien osakkeiden hankinta voi tapahtua muussa kuin osakkeenomistajien osakeomistuksen suhteessa, eli hallituksella on mahdollisuus päättää myös suunnatusta omien osakkeiden hankinnasta.

Valtuutus sisältää oikeuden päättää Yhtiön osakkeiden hankkimisesta kaikille osakkeenomistajille osoitetulla ostotarjouksella samoin ehdoin ja hallituksen päättämään hintaan tai julkisessa kaupankäynnissä osakkeiden hankintahetken markkinahintaan Nasdaq Helsinki Oy:n järjestämässä julkisessa kaupankäynnissä siten, että Yhtiön hallussa olevien omien osakkeiden yhteenlaskettu määrä on enintään kymmenen (10) prosenttia Yhtiön kaikista osakkeista. Omien osakkeiden vähimmäishankintahinta on osakkeen alin julkisessa kaupankäynnissä noteerattu markkinahinta ja enimmäishankintahinta vastaavasti osakkeen korkein julkisessa kaupankäynnissä noteerattu markkinahinta valtuutuksen voimassaoloaikana.

Mikäli osakkeita hankitaan julkisessa kaupankäynnissä, osakkeet hankitaan muussa kuin osakkeenomistajien omistusten suhteessa. Tällöin omien osakkeiden hankintaan tulee olla Yhtiön kannalta painava taloudellinen syy. Osakkeita voidaan hankkia käytettäväksi vastikkeena mahdollisissa yrityskaupoissa tai käytettäväksi muissa rakennejärjestelyissä. Osakkeita voidaan käyttää myös henkilöstön kannustinohjelmien toteuttamiseen. Hankitut osakkeet voidaan pitää Yhtiöllä, mitätöidä tai luovuttaa edelleen.

Osakkeiden hankinta alentaa Yhtiön vapaata omaa pääomaa. Valtuutus on voimassa kahdeksantoista (18) kuukautta varsinaisen yhtiökokouksen päätöksestä alkaen 27.3.2015 ja päättyen 26.9.2016. Valtuutus korvaa aikaisemman vastaavan valtuutuksen.

Osinko

Varsinainen yhtiökokous 27.3.2015 päätti hallituksen ehdotuksen mukaisesti, että tilikaudelta 2014 jaetaan osinkona 0,15 euroa osaketta kohti ja jäljelle jäävät voittovarot jätetään vapaaseen omaan pääomaan. Yhtiökokouksen päättämä osinko maksettiin osakkaalle, joka täsmäytyspäivänä oli merkitty Euroclear Finland Oy:n pitämään Yhtiön osakasluetteloon. Osingonmaksun täsmäytyspäivä oli 31.3.2015. Osinko maksettiin 9.4.2015.

Osakkeet

Etteplanin osakkeet on listattu Nasdaq Helsinki Oy:ssä Small cap -markkina-arvoryhmässä Teollisuustuotteet ja -palvelut -toimialaryhmässä tunnuksella ETT1V.

Yhtiön osakepääoma 31.12.2015 oli 5 000 000,00 euroa ja koko osakemäärä 20 665 559 kappaletta. Yhtiöllä on yksi osakesarja. Kaikilla osakkeilla on samanlainen oikeus osinkoon ja Yhtiön varoihin.

Etteplan toteutti osana Suunnittelu ja Asennusten Valvonta - SAV Oy:n suunnittelu- ja asennustenvälvontaliiketoiminnan ja SAV Oy:n tytäryhtiöiden hankintaa syyskuussa 2015 suunnatun osakeannin, jossa merkittiin 486 145 uutta osaketta. Suunnatun osakeannin dilutoiva vaikutus oli 2,41 prosenttia.

Yhtiön hallussa 31.12.2015 oli 324 283 kappaletta omia osakkeita, mikä vastaa 1,57 prosenttia koko osakekannasta ja äänimäärästä (31.12.2014: 308 886). Etteplan Oyj:n hallitus päätti kokouksessaan 30.11.2015 käynnistää omien osakkeiden hankintaohjelman varsinaiselta yhtiökokoukselta 27.3.2015 saamansa valtuutuksen perusteella. Hankittavien osakkeiden yhteismäärä on enintään 100 000 osaketta ja näiden osakkeiden tuottamaa äänimäärää. Yhtiö hankki tammi-joulukuussa 15 397 kappaletta omia osakkeita. Yhtiö ei luovuttanut omia osakkeita tammi-joulukuussa 2015.

Etteplan Oyj:n osakkeita vaihdettiin katsauskauden aikana 1 032 820 kappaletta yhteensä 4,3 miljoonan euron arvosta. Osakkeen alin kurssi oli 3,00 euroa, ylin kurssi 4,93 euroa, keskikurssi 4,11 euroa ja päätöskurssi 4,90 euroa. Osakekannan markkina-arvo 31.12.2015 oli 99,7 miljoonaa euroa.

Yhtiön hallituksen jäsenten ja toimitusjohtajan omistuksessa tai määräysvallassa oli 31.12.2015 osakkeita 13 691 907 (31.12.2014: 41 876) kappaletta eli 66,25 prosenttia koko osakemäärästä.

Liputukset

Ingman Group Oy Ab ilmoitti 9.9.2015 Ingman Group Oy Ab:n osuuden Etteplan Oyj:n osakepääomasta ja äänimäärästä allittaneen kaksi kolmasosaa (2/3), kun suunnatussa osakeannissa merkityt Etteplan Oyj:n 486 145 uutta osaketta oli kirjattu kaupparekisteriin.

Osakepohjaiset kannustinjärjestelmät

Etteplan Oyj:n hallitus päätti 12.2.2014 uudesta Yhtiön toimitusjohtajan osakepohjaisesta kannustinjärjestelmästä. Uudessa sitouttavassa osakepalkkiojärjestelmässä on yksi kolmen vuoden sitouttamisjakso. Järjestelmässä mahdollinen palkkio on sidottu toimitusjohtajan toimitus-suhteen voimassaoloon. Sitouttamisjakson palkkio maksetaan helmikuussa 2017 osittain Yhtiön osakkeina ja osittain rahana. Sitouttavan osakepalkkiojärjestelmän 2014 perusteella maksettava palkkio on yhteensä enintään 25 000 Etteplan Oyj:n osaketta. Lisäksi Yhtiö maksaa palkkiosta toimitusjohtajalle aiheutuvat verot ja veronluonteiset maksut.

Etteplan Oyj:n hallitus päätti 3.6.2014 uuden osakepohjaisen kannustinjärjestelmän perustamisesta konsernin avainhenkilöille. Järjestelmässä on yksi ansaintajakso, joka sisältää kalenterivuodet 2014-2016. Järjestelmän ansaintakriteerit ovat Etteplan-konsernin liikevaihdon kasvu ja omistaja-arvon kehittyminen (Total Shareholder Return, TSR). Järjestelmän kohderyhmään kuuluu noin 15 henkilöä. Järjestelmästä maksettavat palkkiot vastaavat yhteensä enintään noin 450 000 Etteplan Oyj:n osakkeen arvoa (sisältäen myös rahana maksettavan osuuden).

Palkkioina mahdollisesti luovutettavat osakkeet jaetaan Yhtiön omistamista osakkeista tai markkinoilta hankittavista Yhtiön osakkeista.

Katsauskauden jälkeiset merkittävät tapahtumat

Etteplan vahvisti asemaansa teknisen dokumentoinnin palveluntarjoajana Keski-Euroopan markkinoilla ja käynnisti liiketoiminnan Saksassa liiketoimintakaupalla 31.12.2015 saksalaisen Bertelsmann-konserniin kuuluvan arvato AG:n kanssa. Ostettu liiketoiminta ja osakekanta sisältävät teknisen dokumentoinnin palveluita Saksassa ja Alankomaissa. Yhtiöiden liiketoiminta ja henkilöstö siirtyivät Etteplanille 1.1.2016. Osana kauppa Etteplan ja arvato AG sopivat strategisesta yhteistyöstä.

Liiketoiminnan riskit ja epävarmuustekijät

Etteplanin taloudellinen tulos on alttiina useille strategisille, toiminnallisille ja taloudellisille riskeille.

Etteplanin riskienhallintakatsaus esitetään vuoden 2015 vuosikertomuksen sivuilla 20-25.

Liiketoiminnan riskit ja epävarmuustekijät katsauskaudella

Yleisen taloudellisen kehityksen aiheuttama epävarmuus jatkui vuonna 2015. Suunnittelupalveluiden ja teknisen dokumentoinnin kysyntä säilyi keskimäärin verrattain hyvällä tasolla katsauskaudella.

Yhtiön liiketoiminta perustuu ammattitaitoiseen henkilöstöön. Osaavien ammattilaisten saatavuus on tärkeä tekijä kannattavan kasvun ja liiketoiminnan turvaamiseksi. Vuonna 2015 ammattitaitoisen henkilöstön vaikeutunut saatavuus Ruotsissa oli edelleen liiketoimintariski.

Arvio lähiajan toiminnan riskeistä ja epävarmuustekijöistä

Yleisen taloudellisen kehityksen aiheuttama epävarmuus on edelleen Etteplanin liiketoiminnan riski. Erityisesti Euroopan epävarma poliittinen kehitys ja siitä seuraavat taloudelliset riskit sekä Kiinan markkinoiden epävarmuuden arvioidaan jatkuvan. Asiakkaiden liiketoiminnan mahdolliset muutokset ovat merkittävä riski Etteplanin liiketoiminnalle.

Yhtiön liiketoiminta perustuu ammattitaitoiseen henkilöstöön. Osaavien ammattilaisten saatavuus on tärkeä tekijä kannattavan kasvun ja liiketoiminnan turvaamiseksi. Henkilöstön saatavuus Ruotsissa on edelleen liiketoimintariski.

Liiketoiminnalliset riskit ovat edelleen merkittävällä tasolla, mutta niiden ei arvioida kasvavan.

Muutos taloudellisissa tavoitteissa

Yhtiö julkisti 29.10.2015 muuttaneensa taloudellisia tavoitteitaan siten, että 10 prosentin liikevoittotavoite muuttuu. Uutena tavoitteena on 10 prosentin operatiivinen liikevoitto. Operatiiviseen liikevoittoon ei sisälly yritysjärjestelyihin liittyviä eriä kuten aineettomien hyödykkeiden poistoja ja lisäkauppahintojen uudelleenarvostuksia.

Markkinanäkymät 2016

Etteplanin liiketoiminnan kehittymiseen vaikuttaa keskeisimmin globaali kone- ja metallituoteteollisuuden kehitys. Vuonna 2016 Euroopan kasvusta on näköpiirissä paranemisen merkkejä. Suomen markkinoilla epävarmuus on lisääntynyt ja markkinatilanteen odotetaan jatkuvan muuta Eurooppaa heikompana. Aasian markkinoiden kasvun hidastumisesta ja epävarmuuden lisääntymisestä huolimatta palvelumarkkinoiden avautumisen arvioidaan jatkuvan. Ennakoimme Pohjois-Amerikan hyvän markkinatilan-

teen jatkuvan. Vuoden alussa suunnittelupalveluiden ja teknisen dokumentoinnin palveluiden kysyntä käynnistyi hitaasti.

Taloudellinen ohjeistus 2016

Odotamme koko vuoden 2016 liikevaihdon ja liikevoiton kasvavan selvästi vuoteen 2015 verrattuna.

Hallituksen voitonjakoehdotus 2015

Konsernin emoyhtiön jakokelpoinen oma pääoma on taseen 31.12.2015 mukaan 16 879 472,70 euroa. Hallitus ehdottaa 5.4.2016 kokoontuvalle yhtiökokoukselle, että osinkoa jaetaan osingonjakohetkellä yhtiön ulkopuolisessa omistuksessa oleville osakkeille 0,15 euroa osaketta kohti eli yhteensä enintään 3 099 833,85 euroa, ja loppuosa jätetään käyttämättömiin voittovaroihin. Ehdotettu voitonjako ei vaaranna hallituksen näkemyksen mukaan yhtiön maksukykyä. Hallituksen ehdotuksen mukaisesti osingonmaksun täsmäytyspäivä on 7.4.2016 ja osingon maksupäivä 14.4.2016.

Varsinainen yhtiökokous 2016

Etteplan Oyj:n varsinainen yhtiökokous järjestetään tiistaina 5.4.2016 Vantaalla klo 13.00 alkaen. Yhtiökokouskutsu julkaitaan erillisenä tiedotteena.

Selvitys hallinto- ja ohjausjärjestelmästä

Etteplan Oyj julkistaa selvityksen hallinto- ja ohjausjärjestelmästä vuodelta 2015 toimintakertomuksesta erillisenä kertomuksena. Selvitys on saatavilla yhtiön internetsivuilla osoitteessa www.etteplan.com kohdassa Sijoittajat sekä vuosikertomuksen 2015 sivuilla 102-109.

Etteplan Oyj

Hallitus

KONSERNIN LAAJA TULOSLASKELMA

1 000 EUR	Liite	1.1.–31.12.2015	1.1.–31.12.2014
Liikevaihto	7	141 143	131 916
Liiketoiminnan muut tuotot	9	309	1 567
Materiaalit ja palvelut	11	-7 918	-9 524
Henkilöstökulut	12	-101 452	-94 367
Liiketoiminnan muut kulut		-20 384	-19 108
Poistot	19, 20	-3 104	-2 629
Liikevoitto (EBIT)		8 594 6,1 %	7 856 6,0 %
Rahoitustuotot	14	589	394
Rahoituskulut	15	-1 251	-1 082
Voitto ennen veroja		7 933	7 168
Tuloverot	17	-1 744	-1 020
Tilikauden voitto		6 189	6 147
Muut laajan tuloksen erät, jotka saatetaan myöhemmin siirtää tulosvaikutteiseksi			
Ulkomaisten tytäryhtiön nettosijoituksen suojaus	4.1.1	-41	154
Muuntoerot		650	-1 599
Käyvän arvon muutos myytävissä olevat sijoitukset		43	1
Verot eristä, jotka saatetaan myöhemmin siirtää tulosvaikutteiseksi	17	0	-31
Tilikauden muut laajan tuloksen erät verojen jälkeen		652	-1 475
Tilikauden laaja tulos yhteensä		6 841	4 673
Tilikauden tuloksen jakautuminen			
Emoyhtiön omistajille		6 122	5 930
Määräysvallattomille omistajille		67	218
		6 189	6 147
Tilikauden laajan tuloksen jakautuminen			
Emoyhtiön omistajille		6 779	4 466
Määräysvallattomille omistajille		62	207
		6 841	4 673
Emoyhtiön osakkeenomistajille tilikauden tuloksesta laskettu osakekohtainen tulos			
Laimentamaton osakekohtainen tulos, EUR	18	0,31	0,30
Laimennusvaikutuksella oikaistu osakekohtainen tulos, EUR	18	0,31	0,30

Liitetiedot muodostavat olennaisen osan tilinpäätöstä.

KONSERNITASE

1 000 EUR	Liite	31.12.2015	31.12.2014
VARAT			
Pitkäaikaiset varat			
Aineelliset hyödykkeet	19	2 179	1 866
Liikearvo	21	42 734	38 642
Muut aineettomat hyödykkeet	20	9 418	5 876
Myytavissä olevat sijoitukset	22	687	642
Muut pitkäaikaiset saamiset	35	54	110
Laskennalliset verosaamiset	34	161	0
Pitkäaikaiset varat yhteensä		55 232	47 136
Lyhytaikaiset varat			
Myyntisaamiset ja muut saamiset	24	28 296	25 442
Tilikauden verotettavaan tuloon perustuvat verosaamiset	25	177	321
Rahavarat	26	8 807	2 575
Lyhytaikaiset varat yhteensä		37 281	28 337
VARAT YHTEENSÄ		92 513	75 474

1 000 EUR	Liite	31.12.2015	31.12.2014
OMA PÄÄOMA JA VELAT			
Emoyhtiön omistajille kuuluva oma pääoma			
Osakepääoma	27	5 000	5 000
Ylikurssirahasto	27	6 701	6 701
Sijoitetun vapaan oman pääoman rahasto	27	4 406	2 364
Omat osakkeet	27	-949	-912
Muuntoerot	27	-863	-1 472
Muut rahastot	27	225	177
Kertyneet voittovarot	27	13 980	11 030
Tilikauden voitto	27	6 122	5 930
Emoyhtiön omistajille kuuluva oma pääoma yhteensä		34 621	28 818
Määräysvallattomat omistajat		-3	-65
Oma pääoma yhteensä		34 618	28 753
Pitkäaikaiset velat			
Laskennalliset verovelat	34	1 754	1 087
Rahoitusvelat	29	8 296	9 137
Muut pitkäaikaiset velat	31	92	57
Pitkäaikaiset velat yhteensä		10 142	10 280
Lyhytaikaiset velat			
Rahoitusvelat	29	14 925	9 681
Ostovelat ja muut velat	32	31 901	26 666
Tilikauden verotettavaan tuloon perustuvat verovelat	33	927	94
Lyhytaikaiset velat yhteensä		47 753	36 441
Velat yhteensä		57 895	46 721
OMA PÄÄOMA JA VELAT YHTEENSÄ		92 513	75 474

Liitetiedot muodostavat olennaisen osan tilinpäätöstä.

KONSERNIN RAHAVIRTALASKELMA

1 000 EUR	1.1.–31.12.2015	1.1.–31.12.2014
LIKETOIMINNAN RAHAVIRTA		
Asiakkailta saadut maksut	138 557	131 858
Maksut liiketoiminnan kuluista	-126 897	-121 506
Liiketoiminnan rahavirta ennen rahoituseriä ja veroja	11 659	10 352
Maksetut korot ja maksut muista liiketoiminnan rahoituskuluista	-636	-743
Saadut korot liiketoiminnasta	40	24
Maksetut välittömät verot	-1 131	-1 879
Liiketoiminnan rahavirta (A)	9 932	7 754
INVESTOINTIEN RAHAVIRTA		
Investoinnit aineellisiin ja aineettomiin hyödykkeisiin	-1 621	-885
Tytäryhtiöhankinnat	-1 907	-1 396
Aineellisten ja aineettomien hyödykkeiden luovutustulot	1	80
Luovutustulot muista sijoituksista	1	1
Lainasaamisten vähennys	1	1
Investointien rahavirta (B)	-3 526	-2 200
Rahavirta investointien jälkeen (A+B)	6 406	5 554
RAHOITUKSEN RAHAVIRTA		
Omien osakkeiden hankinta	-75	0
Lyhytaikaisten lainojen nostot	2 567	266
Lyhytaikaisten lainojen takaisinmaksut	-8 687	-4 562
Pitkäaikaisten lainojen nostot	10 000	3 048
Rahoitusleasing-velkojen takaisinmaksut	-985	-879
Maksetut osingot ja muu voitonjako	-2 981	-2 169
Rahoituksen rahavirta (C)	-160	-4 295
Rahavarojen muutos (A+B+C) lisäys (+) / vähennys (-)	6 246	1 258
Rahavarat tilikauden alussa	2 575	975
Valuuttakurssien muutosten vaikutus	-14	341
Rahavarat tilikauden lopussa	8 807	2 575

Liitetiedot muodostavat olennaisen osan tilinpäätöstä.

LASKELMA KONSERNIN OMAN PÄÄOMAN MUUTOKSISTA

1 000 EUR	Osake- pääoma	Ylikurssi- rahasto	Svop- rahasto	Muut rahastot	Omat osakkeet	Muunto- erot	Kertyneet voittovarot	Yhteensä	Määräys- vallattomat omistajat	Oma pääoma yhteensä
Oma pääoma 1.1.2014	5 000	6 701	2 614	189	-1 912	-21	13 180	25 753	-272	25 481
Laaja tulos										
Tilikauden tulos							5 930	5 930	218	6 147
Käyvän arvon muutos myytävissä olevat rahoitusvarat				1				1		1
Ulkomaisen tytäryhtiön nettosijoituksen suojaus						123		123		123
Muuntoerot						-1 588		-1 588	-11	-1 599
Tilikauden laaja tulos yhteensä	0	0	0	1	0	-1 465	5 930	4 466	207	4 673
Liiketoimet omistajien kanssa										
Osingonjako							-2 169	-2 169		-2 169
Siirrot erien välillä				-14		13	19	19		19
Ehdollisen vastikkeen muutos			-250		747			497		497
Osakepalkkiot					252			252		252
Liiketoimet omistajien kanssa yhteensä	0	0	-250	-14	999	13	-2 150	-1 401	0	-1 401
Oma pääoma 31.12.2014	5 000	6 701	2 364	177	-912	-1 472	16 960	28 818	-65	28 753
1 000 EUR										
Oma pääoma 1.1.2015	5 000	6 701	2 364	177	-912	-1 472	16 960	28 818	-65	28 753
Laaja tulos										
Tilikauden tulos							6 122	6 122	67	6 189
Käyvän arvon muutos myytävissä olevat rahoitusvarat				35				35		35
Ulkomaisen tytäryhtiön nettosijoituksen suojaus						-33		-33		-33
Muuntoerot						655		655	-5	650
Tilikauden laaja tulos yhteensä	0	0	0	35	0	622	6 122	6 779	62	6 841
Liiketoimet omistajien kanssa										
Osingonjako							-2 981	-2 981		-2 981
Suunnattu osakeanti			2 042					2 042		2 042
Omien osakkeiden hankinta					-75			-75		-75
Siirrot erien välillä				14		-14		0		0
Osakepalkkiot					38			38		38
Liiketoimet omistajien kanssa yhteensä	0	0	2 042	14	-37	-14	-2 981	-976	0	-976
Oma pääoma 31.12.2015	5 000	6 701	4 406	225	-949	-863	20 101	34 621	-3	34 618

KONSERNITILINPÄÄTÖKSEN LIITETIEDOT

1 YRITYKSEN PERUSTIEDOT

Etteplan-konsernin emoyhtiö on Etteplan Oyj. Etteplan Oyj (Yhtiö) on suomalainen, Suomen lakien mukaan perustettu julkinen osakeyhtiö. Yhtiön kotipaikka on Vantaa. Etteplan on listattu Nasdaq Helsinki Oy:ssä tunnukseksi ETT1V.

Etteplan tuottaa teknisiä suunnittelupalveluita ja dokumentoinnin ratkaisuja maailman johtaville valmistavan teollisuuden yrityksille. Yhtiön palvelut parantavat asiakkaiden tuotteiden ja suunnitteluprosessien kilpailukykyä tuotteen koko elinkaaren ajan. Etteplanin innovatiivisen suunnittelukyvyn tuloksia on nähtävissä lukuisissa teollisuuden ratkaisuissa ja arjen tuotteissa.

Jäljennös konsernitilinpäätöksestä on saatavissa Yhtiön internetsivuilta www.etteplan.com tai konsernin emoyhtiön toimipaikasta osoitteesta Muovitie 1, 15860 Hollola.

Etteplan Oyj:n hallitus on hyväksynyt kokouksessaan 11.2.2016 tämän tilinpäätöksen julkistettavaksi.

Suomen osakeyhtiölain mukaan osakkeenomistajilla on mahdollisuus hyväksyä tai hylätä tilinpäätös sen julkistamisen jälkeen pidettävässä yhtiökokouksessa. Yhtiökokouksella on myös mahdollisuus tehdä päätös tilinpäätöksen muuttamisesta.

2 YHTEENVETO MERKITTÄVISTÄ KONSERNITILINPÄÄTÖKSEN LAATIMISPERIAATTEISTA

Seuraavassa esitetään tässä konsernitilinpäätöksessä sovelletut keskeiset laatimisperiaatteet. Niitä on noudatettu johdonmukaisesti kaikilla esitettävillä tilikausilla, ellei muuta mainita.

2.1 Laatimisperusta

Konsernitilinpäätös on laadittu Euroopan unionissa 31.12.2015 sovellettaviksi hyväksytyjen kansainvälisten tilinpäätösstandardien (IFRS) mukaisesti. Pääasiallisena arvostusperustana on alkuperäinen hankintameno, poikkeuksena maa-alueet, myytävissä olevat rahoitusvarat sekä käypään arvoon tulostavasti kirjattavat rahoitusvelat, jotka arvostetaan käypään arvoon.

IFRS-standardien mukaisen tilinpäätöksen laatiminen edellyttää tiettyjen keskeisten kirjanpidollisten arvioiden käyttöä. Lisäksi

se edellyttää johdolta harkintaa tilinpäätöksen laatimisperiaatteita sovellettaessa. Liitetiedossa 3 kuvataan merkittävää harkintaa vaativat tai monimutkaiset alueet sekä alueet, joilla on tehty konsernitilinpäätöksen kannalta merkittäviä oletuksia ja arvioita.

2.1.1 Muutokset tilinpäätöksen laatimisperiaatteissa ja esitettävissä tiedoissa

(a) Käyttöön otetut uudet standardit ja standardien muutokset

1.1.2015 alkavalla tilikaudella voimaan tulleilla standardien muutoksilla ja tulkinnoilla ei ole olennaista vaikutusta konsernille.

(b) Uudet standardit, standardien muutokset ja tulkinnat, jotka on julkaistu, mutta jotka eivät ole voimassa 1.1.2015 alkavalla tilikaudella, eikä niitä ole otettu käyttöön ennenaikaisesti

1.1.2015 jälkeen alkavilla tilikausilla voimaan tulevilla standardeilla ja tulkinnoilla ei ole oleellista vaikutusta konsernille, seuraavaa lukuun ottamatta:

IFRS 15 "Myyntituotot asiakassopimuksista" sisältää ohjeituksen asiakassopimusten perusteella saatavien myyntituottojen kirjaamiseen ja niistä esitettäviin liitetietoihin. Myynnin kirjaaminen voi tapahtua ajan kuluessa tai tiettyä ajankohtana, ja keskeisenä kriteerinä on määräysvallan siirtyminen. Standardia on sovellettava 1.1.2018 tai sen jälkeen alkavilla tilikausilla. Konsernissa arvioidaan parhaillaan standardin mahdollisia vaikutuksia.

2.2 Konsernitilinpäätöksen laatiminen

(a) Tytäryritykset

Tytäryrityksiä ovat kaikki sellaiset yritykset (strukturoidut yhteisöt mukaan luettuina), joissa konsernilla on määräysvalta. Konsernilla on määräysvalta yrityksessä, jos se olemalla osallisena siinä altistuu sen muuttuvalle tuotolle tai on oikeutettu sen muuttuvaan tuottoon ja se pystyy vaikuttamaan tähän tuottoon käytämällä yritystä koskevaa valtaansa. Tytäryritykset yhdistellään konsernitilinpäätökseen kokonaisuudessaan siitä päivästä lukien, jona konserni saa niihin määräysvallan. Yhdistely lopetetaan, kun määräysvalta lakkaa.

Liiketoimintojen yhdistämiset käsitellään hankintamenetelmällä. Tytäryrityksen hankinnasta maksettava vastike määritetään luovutettujen varojen, vastattaviksi otettujen velkojen ja konsernin liikkeeseen laskemien oman pääoman ehtoisten osuuksien käypänä arvona. Yksilöitävissä olevat liiketoimintojen yhdistämisessä hankitut varat ja vastattaviksi otetut velat arvostetaan hankinta-ajankohdan käypiin arvoihin. Määräysvallattomien omistajien osuus hankinnan kohteessa kirjataan hankintakohtaisesti joko käypään arvoon tai määrään, joka vastaa määräysvallattomien omistajien suhteellista osuutta hankinnan kohteen yksilöitävissä olevien nettovarojen taseeseen merkityistä määristä. Hankintaan liittyvät menot kirjataan kuluiksi toteutuessaan. Jos liiketoimintojen yhdistäminen tapahtuu vaiheittain, konsernilla hankinnan kohteessa aiemmin ollut omistusosuus arvostetaan hankinta-ajankohtana käypään arvoon tulosvaikutteisesti. Mahdollisesti luovutettava ehdollinen vastike kirjataan hankinta-ajankohdan käypään arvoon. Velaksi luokiteltu lisäkauppahinta arvostetaan käypään arvoon jokaisen raportointikauden päättymispäivänä, ja tästä syntyvä voitto tai tappio kirjataan tulosvaikutteisesti. Liikearvona kirjataan alun perin määrä, jolla luovutettu vastike ja määräysvallattomien omistajien osuuden käypä arvo yhteen laskettuina ylittävät hankittujen varojen ja vastattaviksi otettujen velkojen nettomäärän. Jos vastike on pienempi kuin tytäryrityksen hankitun nettovarallisuuden käypä arvo, erotus kirjataan tulosvaikutteisesti.

Konserniyritysten väliset liiketapahtumat, saamiset ja velat sekä tuotot ja kulut eliminoidaan. Myös omaisuuserän kirjaamiseen johtavista konsernin sisäisistä liiketoimista johtuvat voitot ja tappiot eliminoidaan. Tytäryritysten noudattamat tilinpäätöksen laatimisperiaatteet on tarvittaessa muutettu vastaamaan konsernin noudattamia periaatteita.

(b) Tytäryrityksistä omistettavien osuuksien muutokset, jotka eivät johda määräysvallan muutokseen

Määräysvallattomien omistajien kanssa toteutuneita liiketoimia, jotka eivät johda määräysvallan menettämiseen, käsitellään omaa pääomaa koskevinä liiketoimina – toisin sanoen liiketoimina omistajien kanssa näiden toimiessa omistajan ominaisuudessa. Maksetun vastikkeen käyvän arvon ja tytäryrityksen nettovarallisuudesta hankitun osuuden kirjanpitoarvon välinen erotus kirjataan omaan pääomaan. Myös voitot tai tappiot osakkeiden myynnistä määräysvallattomille omistajille kirjataan omaan pääomaan.

(c) Luopuminen tytäryrityksistä

Kun konsernin määräysvalta lakkaa, jäljelle jäänyt omistusosuus arvostetaan määräysvallan menettämispäivän käypään arvoon ja

kirjanpitoarvon muutos kirjataan tulosvaikutteisesti. Tämä käypä arvo toimii alkuperäisenä kirjanpitoarvona, kun jäljelle jäävää osuutta myöhemmin käsitellään osakkuusyrityksenä, yhteisyrityksenä tai rahoitusvaroina. Lisäksi asianomaisesta yrityksestä aiemmin muihin laajan tuloksen eriin kirjattuja määriä käsitellään ikään kuin konserni olisi suoraan luovuttanut niihin liittyvät varat ja velat. Tämä voi tarkoittaa, että aiemmin muihin laajan tuloksen eriin kirjatut määrät siirretään tulosvaikutteisiksi.

2.3 Segmenttiraportointi

Toimintasegmentit raportoidaan tavalla, joka on yhdenmukainen ylimmälle operatiiviselle päätöksentekijälle toimitettavan sisäisen raportoinnin kanssa. Ylimmäksi operatiiviseksi päätöksentekijäksi, joka vastaa resurssien kohdistamisesta toimintasegmenteille ja niiden tuloksen arvioinnista, on nimetty strategisia päätöksiä tekevä konsernin johtoryhmä. Luvut, joita ylin päätöksentekijä seuraa, eivät poikkea olennaisesti konsernin tuloslaskelmassa ja taseessa esitettävistä luvuista. Konsernin liiketoiminta tapahtuu yhdessä toimintasegmentissä.

2.4 Ulkomaan rahan määraisten erien muuntaminen

(a) Toimintavaluutta ja esittämistävaluutta

Konserniyritysten tilinpäätöksiin sisältyvät erät arvostetaan sen taloudellisen ympäristön valuutassa, jossa kyseinen yritys pääasiallisesti toimii ("toimintavaluutta"). Tytäryhtiöiden toimintavaluutat ovat samat kuin niiden kotivaluutat. Konsernitiilinpäätös esitetään euroina, joka on konsernin esittämistävaluutta.

(b) Liiketoimet ja saldot

Ulkomaan rahan määräiset liiketapahtumat muutetaan toimintavaluutan määräisiksi liiketapahtumien toteutumispäivien kurssiin tai, jos erät on arvostettu uudelleen, arvostuspäivän kurssiin. Valuuttakurssivoitot ja -tappiot, jotka syntyvät liiketapahtumiin liittyvistä maksuista ja ulkomaanrahan määräisten monetaristen varojen ja velkojen muuttamisesta tilinpäätöspäivän kurssiin, merkitään tuloslaskelmaan, paitsi milloin on kysymys nettosijoituksen suojauksesta, jolloin ne kirjataan muihin laajan tuloksen eriin. Lainoihin ja rahavaroihin liittyvät valuuttakurssivoitot ja -tappiot esitetään tuloslaskelman erissä "rahoitustuotot" tai "rahoituskulut". Kaikki muut valuuttakurssivoitot ja -tappiot esitetään tuloslaskelman erässä "liiketoiminnan muut kulut".

(c) Konserniyritykset

Konsernin esittämismisvaluutasta poikkeavaa toimintavaluuttaa käyttävien konserniyritysten (joista mikään ei toimi hyperinflaatiomaassa) tuloslaskelmat ja taseet muunnetaan esittämismisvaluutan määräisiksi seuraavasti:

- kunkin esitettävän taseen varat ja velat muunnetaan kyseisen tilinpäätöspäivän kurssiin;
- kunkin tuloslaskelman tuotto- ja kuluerät muunnetaan kauden keskikursseihin (tai liiketoimien toteutumispäivien kurssiin, jos keskikurssia käyttämällä ei päästä kohtuullisen lähelle samaa tulosta); ja
- kaikki tästä syntyvät valuuttakurssierot kirjataan muihin laajan tuloksen eriin.

Ulkomaisen yksikön hankinnasta syntyneitä liikearvoa ja käypiin arvoihin pääsemiseksi tehtyjä oikaisuja käsitellään ulkomaisen yksikön varoina ja velkoina, ja ne muunnetaan tilinpäätöspäivän kurssiin. Tästä syntyvät muuntoerot kirjataan omaan pääomaan.

Konsernin ruotsalaiseen tytäryhtiöön tehtyä nettosijoitusta suojataan saman valuutan määräisillä lainoilla, joiden kurssierot kirjataan muihin laajan tuloksen eriin.

2.5 Aineelliset hyödykkeet

Aineelliset hyödykkeet, maa-alueita lukuun ottamatta, esitetään poistoilla vähennettyyn hankintamenuon. Hankintamenuon luetaan hyödykkeiden hankinnasta välittömästi aiheutuvat menot. Myöhemmin syntyvät menot sisällytetään omaisuuserän kirjanpitoarvoon tai kirjataan erilliseksi omaisuuseräksi vain, kun on todennäköistä, että konsernille koituu hyödykkeestä taloudellista hyötyä tulevaisuudessa ja omaisuuserän hankintamenuon luotettavasti määritettävissä. Uudella osalla korvatus osan kirjanpitoarvo kirjataan pois taseesta. Kaikki muut huolto- ja korjausmenot kirjataan kuluiksi tuloslaskelmaan sillä kaudella, jonka aikana ne toteutuvat.

Maa-alueet kirjataan käypiin arvoihin, jotka perustuvat riippumattomien arvioijien tekemiin arvioihin. Arvonmääritykset tehdään riittävän säännöllisesti, niin ettei uudelleenarvostetun omaisuuserän käypä arvo poikkea olennaisesti sen kirjanpitoarvosta. Maa-alueista ei tehdä poistoja.

Muiden omaisuuserien hankintamenuon tai uudelleenarvostukseen perustuvan arvon ja jäännösarvon välinen erotus jaksetaan tasapoistoina hyödykkeiden arvioidulle taloudelliselle vaikutusajalle seuraavasti:

tietokoneet	3 vuotta
ajoneuvot	5 vuotta
toimistokalusteet	5 vuotta
huoneistojen perusparannukset	5–7 vuotta

Omaisuuserien jäännösarvot ja taloudelliset vaikutusajat tarkistetaan jokaisena raportointikauden päättymispäivänä, ja niitä muutetaan tarvittaessa. Jos omaisuuserän kirjanpitoarvo on suurempi kuin siitä kerrytettävissä oleva arvioitu rahamäärä, kirjanpitoarvo alennetaan kerrytettävissä olevaa rahamäärää vastaavaksi välittömästi (kohta 2.7).

Myyntivoitot ja -tappiot määritetään vertaamalla myyntituloa kirjanpitoarvoon, ja ne merkitään liiketoiminnan muihin tuottoihin tai -kuluihin tuloslaskelmassa.

Kun uudelleenarvostettuja omaisuuseriä myydään, muihin rahastoihin sisältyvät määrät siirretään kertyneisiin voittovaroihin.

2.6 Aineettomat hyödykkeet

(a) Liikearvo

Liikearvo vastaa sitä osaa hankintamenuosta, joka ylittää konsernin osuuden hankitun yrityksen nettovarallisuuden käyvästä arvosta hankinta-ajankohtana. Liikearvo arvostetaan alkuperäiseen hankintamenuon vähennettynä arvonalentumisilla. Liikearvoista ei kirjata säännönmukaisia poistoja, vaan ne testataan vuosittain arvonalentumisen varalta ja aina, kun arvonalentumisesta on viitteitä. Arvonalentumistestausta varten liikearvot on kohdistettu niille rahavirtaa tuottaville yksiköille, joiden odotetaan hyötyvän liikearvon synnyttäneestä hankinnasta vallitsevan organisaatiorakenteen ja raportointitason huomioiden.

(b) Muut aineettomat hyödykkeet

Muut aineettomat hyödykkeet sisältävät ohjelmistojen lisenssit, sisäisesti tuotetut tietokoneohjelmistot, muut aineettomat oikeudet sekä liiketoimintojen yhdistämisessä hankitun asiakaskannan ja teknologian. Aineettomat hyödykkeet kirjataan taseessa alkuperäiseen hankintamenuon. Liiketoimintojen yhdistämisessä hankitut aineettomat hyödykkeet kirjataan hankinta-ajankohdan käypään arvoon. Ne hyödykkeet, joilla on rajallinen taloudellinen vaikutusaika, kirjataan tasapoistoina kuluksi tuloslaskelmaan taloudellisen vaikutusaikansa kuluessa. Muiden aineettomien hyödykkeiden poistoajat ovat:

tietokoneohjelmistot	3–7 vuotta
muut aineettomat hyödykkeet	3–10 vuotta

Kehittämismenot, jotka välittömästi johtuvat yksilöitävissä olevien ja ainutlaatuisten konsernin määräysvallassa olevien ohjelmistotuotteiden suunnittelusta ja testauksesta, merkitään taseeseen aineettomiksi hyödykkeiksi seuraavien kriteerien täytyessä:

- ohjelmistotuotteen valmiiksi saattaminen on teknisesti toteuttavissa niin, että se voidaan ottaa käyttöön;
- johdolla on aikomus saattaa ohjelmistotuote valmiiksi ja käyttää sitä tai myydä se;
- ohjelmistotuotetta pystytään käyttämään tai se pystytään myymään;
- pystytään osoittamaan, miten ohjelmistotuote tulee kerryttämään todennäköistä taloudellista hyötyä;
- käytettävissä on riittävästi teknisiä, taloudellisia ja muita voimavaroja kehittämistyön loppuunsaattamiseen ja ohjelmistotuotteen käyttämiseen tai myymiseen; ja
- ohjelmistotuotteesta kehittämisvaiheessa aiheutuvat menot ovat luotettavasti määritettävissä.

Osana ohjelmistotuotetta aktivoitavat välittömät menot sisältävät ohjelmiston kehittämisestä aiheutuvat henkilöstömenot ja asianmukaisen osuuden siihen liittyvistä yleismenoista. Muut kehittämismenot kirjataan kuluiksi toteutuessaan. Aiemmin kuluiksi kirjattuja kehittämismenoja ei aktivoida myöhemmillä kausilla. Aktivoidut ohjelmistojen kehittämismenot kirjataan poistoina kuluiksi niiden arvioituna taloudellisena vaikutusaikana, joka ei ole kolmea vuotta pidempi.

2.7 Muiden kuin rahoitusvarojen arvonalentuminen

Omaisuseristä, joiden taloudellinen vaikutusaika on rajoittamaton, esimerkiksi liikearvosta, samoin kuin ei-käyttövalmiista aineettomista hyödykkeistä ei kirjata poistoja, vaan niille tehdään vuosittain arvonalentumistesti. Poistojen kohteena olevia omaisuseriä tarkastellaan arvonalentumisen varalta aina silloin, kun tapahtumat tai olosuhteiden muutokset antavat viitteitä siitä, ettei omaisuserien kirjanpitoarvoa vastaavaa rahamäärää mahdollisesti saada kerrytetyksi. Määrä, jolla omaisuserän kirjanpitoarvo ylittää siitä kerrytettävissä olevan rahamäärän, kirjataan arvonalentumistappiona. Kerrytettävissä oleva rahamäärä on omaisuserän käypä arvo vähennettynä myynnistä aiheutuvilla menoilla tai sen käyttöarvo sen mukaan, kumpi niistä on suurempi. Omaisuserät ryhmitellään arvonalentumisen arviointia varten alimmille tasoille, joilla rahavirrat ovat erikseen yksilöitävissä (rahavirtaa tuottavat yksiköt). Rahoitusvaroihin kuulumat-

tomia omaisuseriä – liikearvoa lukuun ottamatta – joista on kirjattu arvonalentumistappio, tarkastellaan jokaisen raportointikauden lopussa sitä silmällä pitäen, olisiko arvonalentuminen syytä peruuttaa. Arvonalentumistapausten keskeiset oletukset on esitetty liitetietojen kohdassa 23 Arvonalentumistapausten.

2.8 Rahoitusvarat

2.8.1 Luokittelu

Konsernin rahoitusvarat luokitellaan lainoihin ja muihin saamisiin sekä myytävissä oleviin rahoitusvaroihin. Luokittelu riippuu siitä, mihin tarkoitukseen kyseiset rahoitusvarat on hankittu. Johto päättää rahoitusvarojen luokittelusta alkuperäisen kirjaamisen yhteydessä.

(a) Lainat ja muut saamiset

Lainat ja muut saamiset ovat johdannaisvaroihin kuulumattomia rahoitusvaroja, joihin liittyvät maksut ovat kiinteitä tai määritettävissä olevia ja joita ei noteerata toimivilla markkinoilla. Ne sisältävät lyhytaikaisiin varoihin, paitsi jos ne erääntyvät yli 12 kuukauden kuluttua raportointikauden päättymispäivästä, jolloin ne luokitellaan pitkäaikaisiksi varoiksi. Konsernin lainoihin ja muihin saamisiin kuuluvat myös taseen ”Myyntisaamiset ja muut saamiset” sekä ”Rahavarat”.

(b) Myytävissä olevat rahoitusvarat

Myytävissä olevat rahoitusvarat ovat johdannaisvaroihin kuulumattomia varoja, jotka on joko nimenomaisesti luokiteltu tähän ryhmään tai joita ei ole luokiteltu mihinkään muuhun ryhmään. Ne ovat pitkäaikaisia varoja, paitsi jos ne erääntyvät tai johto aikoo luopua niistä 12 kuukauden kuluessa raportointikauden päättymisestä.

2.8.2 Kirjaaminen ja arvostaminen

Rahoitusvarojen ostot ja myynnit kirjataan kaupankäyntipäivän perusteella päivänä, jona konserni sitoutuu ostamaan tai myymään omaisuserän. Sijoitukset rahoitusvaroihin, joita ei kirjata käypään arvoon tulosvaikutteisesti, kirjataan alun perin käypään arvoon, johon lisätään transaktiomenot. Rahoitusvarat kirjaetaan pois taseesta, kun oikeudet sijoitusten rahavirtoihin ovat lakanneet tai siirretty toiselle osapuolelle ja konserni on siirtänyt omistukseen liittyvät riskit ja edut olennaisilta osin. Myytävissä olevat rahoitusvarat arvostetaan myöhemmin käypään arvoon. Lainat ja muut saamiset arvostetaan jaksotettuun hankintameno-efektiivisen koron menetelmällä.

Sekä monetaaristen että ei-monetaaristen myytävissä oleviksi luokiteltujen arvopapereiden käyvän arvon muutokset kirjataan muihin laajan tuloksen eriin ja esitetään käyvän arvon rahastossa vero vaikutus huomioon ottaen. Käyvän arvon muutokset siirretään omasta pääomasta tulosvaikutteisiksi luokittelun oikaisuna silloin, kun sijoitus myydään tai kun sen arvo on alentunut siten, että sijoituksesta tulee kirjata arvonalentumistappio.

2.9 Rahoitusvarojen arvon alentuminen

(a) Jaksotettuun hankintameno taseeseen merkityt varat

Jokaisen raportointikauden päättyessä arvioidaan, onko objektiviista näyttöä jonkin rahoitusvaroihin kuuluvan erän tai rahoitusvarojen ryhmän arvon alentumisesta. Rahoitusvaroihin kuuluvan erän tai rahoitusvarojen ryhmän arvo on alentunut ja arvonalentumistappiota syntynyt vain, jos on objektiviista näyttöä arvon alentumisesta yhden tai useamman, omaisuuserän alkuperäisen kirjaamisen jälkeen toteutuneen tapahtuman ("tappion synnyttävä tapahtuma") seurauksena ja tappion synnyttävällä tapahtumalla (tai tapahtumilla) on luotettavasti arvioitavissa oleva vaikutus rahoitusvaroihin kuuluvan erän tai rahoitusvarojen ryhmän arvoituihin vastaisiin rahavirtoihin.

Näyttöä arvonalentumisesta voivat olla esimerkiksi velallisen tai velallisryhmän merkittävät taloudelliset vaikeudet, koronmaksun tai lyhennysten laiminlyönnit, konkurssin tai muun taloudellisen uudelleenjärjestelyn todennäköisyys tai todettavissa oleva tieto, joka osoittaa arvioitujen vastaisten rahavirtojen määrittävissä olevaa vähentymistä. Näitä ovat esimerkiksi muutokset maksujen myöhästymisessä ja laiminlyöntien kanssa korreloiva velallisen heikentynyt taloudellinen tilanne.

Lainojen ja muiden saamisten ryhmän osalta tappion suuruus määritetään omaisuuserän kirjanpitoarvon ja kyseisen rahoitusvaroihin kuuluvan erän alkuperäisellä efektiivisellä korolla diskontattujen arvioitujen vastaisten rahavirtojen nykyarvon erotuksena (ottamatta huomioon vielä toteutumattomia vastaisia luottotappioita). Omaisuuserän kirjanpitoarvoa pienennetään ja tappio merkitään konsernin tuloslaskelmaan. Jos lainan tai eräpäivään asti pidettävän sijoituksen korko on vaihtuva, arvonalentumisen määrittämisessä käytävä diskonttauskorko on senhetkinen sopimukseen perustuva korko. Käytännön apukeinona arvonalentuminen voidaan määrittää instrumentin käyvän arvon perusteella käyttäen todettavissa olevaa markkinahintaa.

Jos arvonalentumistappion määrä vähentyy myöhemmällä kaudella ja vähennys pystytään objektiivisesti yhdistämään arvonalentumisen kirjaamisen jälkeen toteutuneeseen tapahtumaan

(kuten velallisen luottoluokituksen parantumiseen), konsernituloslaskelmaan merkitään aiemmin kirjatun arvonalentumistappion peruutus.

(b) Myytävissä oleviksi luokitellut varat

Jokaisen raportointikauden päättyessä arvioidaan, onko objektiviista näyttöä jonkin rahoitusvaroihin kuuluvan erän tai rahoitusvarojen ryhmän arvon alentumisesta. Jos kyseessä ovat vieraan pääoman ehtoiset arvopaperit, konserni käyttää edellä kohdassa (a) mainittuja kriteerejä. Jos kyseessä ovat myytävissä oleviksi luokitellut oman pääoman ehtoiset sijoitukset, katsotaan käyvän arvon merkittävän tai pitkittyneen alentumisen alle hankintameno olevan myös näyttöä omaisuuserän arvon alentumisesta. Jos tällaista näyttöä on myytävissä olevista rahoitusvaroista, kertynyt tappio, joka määritetään hankintameno ja senhetkinen käyvän arvon erotuksena vähennettynä kyseisestä rahoitusvaroihin kuuluvasta erästä aiemmin tulosvaikutteisesti kirjatulla arvonalentumistappiolla, poistetaan omasta pääomasta ja kirjataan tulosvaikutteisesti.

2.10 Myyntisaamiset

Myyntisaamiset ovat saamisia, jotka johtuvat asiakkaille tavanomaisessa liiketoiminnassa tuotetuista palveluista. Jos saamisista odotetaan saatavan maksu vuoden kuluessa, ne luokitellaan lyhytaikaisiksi varoiksi. Muussa tapauksessa ne esitetään pitkäaikaisina varoina. Myyntisaamiset kirjataan alun perin käypään arvoon, minkä jälkeen ne arvostetaan jaksotettuun hankintameno käyttäen efektiivisen koron menetelmää, arvon alentuminen huomioon ottaen.

2.11 Rahavarat

Rahavarat koostuvat käteisestä rahasta ja vaadittaessa nostettavissa olevista pankkitalletuksista. Rahavaroihin luokiteltujen erien maturiteetti hankinta-ajankohdasta lukien on enintään kolme kuukautta. Rahavarojen taseesta pois kirjaaminen tehdään silloin, kun konserni on menettänyt sopimusperusteisen oikeuden rahavirtoihin tai kun merkittävä osa riskeistä ja tuotoista on siirretty konsernin ulkopuolelle.

2.12 Osakepääoma

Etteplan Oyj:llä on yksi osakelaji. Osakepääoma luokitellaan omaksi pääomaksi. Uusien osakkeiden tai optioiden liikkeeseen-

laskusta välittömästi johtuvat transaktiomenot esitetään vero-vaikutuksilla oikaistuina omassa pääomassa saatujen maksujen vähennyksenä.

Jos jokin konserniin kuuluva yritys ostaa Yhtiön osakkeita (omat osakkeet), maksettu vastike ja hankinnasta välittömästi aiheutuvat menot (verovaikutuksilla vähennettyinä) vähennetään Yhtiön omistajille kuuluvasta omasta pääomasta, kunnes osakkeet mitätöidään tai lasketaan uudelleen liikkeeseen. Jos osakkeet lasketaan uudelleen liikkeeseen, niistä saatavat vastikkeet sisällytetään emoyhtiön omistajille kuuluvaan omaan pääomaan niistä välittömästi johtuvilla transaktiomenoilla vähennettyinä verovaikutukset huomioon ottaen.

2.13 Rahoitusvelat

2.13.1 Luokittelu

Rahoitusvelat luokitellaan käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattaviin rahoitusvelkoihin ja muihin rahoitusvelkoihin.

a) Käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattavat rahoitusvelat

Käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattavat rahoitusvelat ovat tytäryhtiöiden hankintoihin liittyviä ehdollisia velkoja, joiden käyvän arvon muutokset kirjataan tuloslaskelmaan.

b) Muut rahoitusvelat

Muut rahoitusvelat merkitään kirjanpitoon alun perin käypään arvoon, ja myöhemmin ne arvostetaan jaksotettuun hankintameno-noon efektiivisen koron menetelmällä.

2.14 Ostovelat ja muut velat

Ostovelat ja muut velat ovat maksuveloitteita, jotka ovat syntyneet tavarantoimittajilta tai palveluntuottajilta tavanomaisessa liiketoiminnassa hankituista tavaroista tai palveluista. Ne luokitellaan lyhytaikaisiksi veloiksi paitsi jos ne erääntyvät yli vuoden kuluttua raportointikauden päättymisestä.

2.15 Lainat

Otetut lainat kirjataan alun perin käypään arvoon, josta on vähennetty transaktiomenot. Myöhemmin lainat arvostetaan jaksotettuun hankintameno-noon. Saadun määrän (vähennettyinä transaktiomenoilla) ja takaisin maksettavan määrän välinen erotus merkitään tuloslaskelmaan efektiivisen koron menetel-

mällä laina-ajan kuluessa. Lainalmiitteistä maksettavat palkkiot kirjataan lainaan liittyvinä transaktiomenoina siltä osin kuin limiitin käyttäminen on todennäköistä. Tällöin palkkio aktivoidaan taseeseen, kunnes laina nostetaan. Jos ei ole näyttöä siitä, että limiittiin kuuluvat lainat tullaan todennäköisesti nostamaan osaksi tai kokonaan, palkkio aktivoidaan maksuvalmiuspalveluita suoritettuna ennakkomaksuna ja jaksotetaan kyseisen limiitin voimassaoloajalle.

2.16 Kauden verotettavaan tulokseen perustuvat verot ja laskennalliset verot

Konsernin tuloslaskelmassa olevat verot sisältävät konserniyri-tysten tilikauden verotettavaan tulokseen perustuvat verot, aikaisempien tilikausien verojen oikaisut ja laskennallisten verojen muutokset. Verotettavaan tuloon perustuva vero lasketaan verotettavasta tulosta kunkin maan voimassaolevan verokannan perusteella. Suoraan omaan pääomaan kirjattavien erien osalta verovaikutus kirjataan osaksi omaa pääomaa.

Laskennalliset verot kirjataan omaisuuserien ja velkojen verotuksellisten arvojen ja niiden konsernitilinpäätöksen mukaisten kirjanpitoarvojen välisistä väliaikaisista eroista täysimääräisinä velkamenetelmää käyttäen. Liikearvon alkuperäisestä kirjaamisesta johtuvaa laskennallista verovelkaa ei kuitenkaan kirjata, eikä laskennallista veroa kirjata silloin, kun se johtuu omaisuuserän tai velan alkuperäisestä kirjaamisesta, kun kyseessä ei ole liiketoimintojen yhdistäminen eikä liiketapahtuma toteutumisaikanaan vaikuta kirjanpidon tulokseen eikä verotettavaan tuloon. Merkittävimmät väliaikaiset erot syntyvät aineellisten ja aineettomien hyödykkeiden poistoista, leasing sopimuksista ja ulkomaisten tytäryhtiöiden varauksista. Laskennallisten verojen määrittämisessä käytetään tilinpäätöspäivänä voimassa olevaa tai säädettyä verokantaa verokantojen muuttuessa.

Laskennallinen verosaaminen kirjataan siihen määrään asti, kun on todennäköistä, että tulevaisuudessa syntyy verotettavaa tuloa, jota vastaan väliaikainen ero voidaan hyödyntää. Laskennallisen verosaamisen kirjaamisedellytykset arvioidaan tältä osin aina jokaisen raportointikauden päättymispäivänä.

Laskennalliset verosaamiset ja -velat vähennetään toisistaan silloin, kun konsernilla on laillisesti toimeenpantavissa oleva oikeus kuitata kauden verotettavaan tuloon perustuvat verosaamiset ja -velat keskenään ja kun laskennalliset verosaamiset ja -velat liittyvät saman veronsaajan perimiin tuloveroihin joko samalta verovelvolliselta tai eri verovelvollisilta, silloin kun saaminen ja velka on tarkoitus realisoida nettomääräisesti.

2.17 Työsuhde-etuudet

(a) Eläkeluovutukset

Konserniin kuuluvilla yrityksillä on erilaisia eläkejärjestelyjä. Yleensä ne rahoitetaan vakuutusyhtiöille tai rahastoille suoritettavilla maksuilla, jotka perustuvat säännöllisesti tehtäviin vakuutusmatemaattisiin laskelmiin. Konsernilla on sekä etuuspohjaisia että maksupohjaisia järjestelyjä. Maksupohjaisella järjestelyllä tarkoitetaan eläkejärjestelyä, jonka mukaan tehdään kiinteitä maksusuorituksia erilliselle yksikölle. Konsernilla ei ole oikeudellisia eikä tosiasiallisia veloitteita lisämaksujen suorittamiseen, jos rahastolla ei ole riittävästi varoja kaikkien nykyisen ja aiempien tilikausien työsuorituksen perustuvien etuuksien maksamiseen kaikille työntekijöille. Suoritettavat maksut kirjataan henkilöstökuluiksi, kun ne eräänntyvät maksettaviksi. Etukäteen suoritettavat maksut merkitään varoiksi taseeseen siltä osin kuin ne ovat saatavissa takaisin palautuksina tai tulevien maksujen vähennyksinä.

Muut kuin maksupohjaiset eläkejärjestelyt ovat etuuspohjaisia. Etuuspohjaisessa järjestelyssä yleensä määritellään eläke-etuus, jonka työntekijä saa eläkkeelle jäädessään, ja etuuden määrä riippuu tavallisesti mm. iästä, palvelusvuosista ja palkkatasosta. Konsernilla on etuuspohjaisia eläkejärjestelyjä Ruotsin ja Alankomaiden yksiköissään. Järjestelyt ovat ns. usean työntekijän järjestelyjä, joista ei ole saatavilla luotettavaa tietoa, jonka perusteella etuuspohjaista laskentaa voitaisiin harjoittaa. Näitä järjestelyjä käsitellään kuten maksupohjaisia järjestelyjä.

(b) Irtisanomisen yhteydessä suoritettavat etuudet

Irtisanomisen yhteydessä suoritettavat etuudet kirjataan velaksi ja kuluksi silloin, kun henkilön työsuhde lopetetaan ennen normaalia eläkkeelle jäämistä tai kun työntekijälle maksetaan korvausta vapaaehtoisen irtisanoutumisen seurauksena. Irtisanomisen yhteydessä suoritettavat etuudet kirjataan, kun yritys on todistettavasti sitoutunut päättämään työntekijän työsuhteen yksityiskohtaisen suunnitelman mukaisesti tai tehnyt työntekijälle korvausehdotuksen vapaaehtoisen irtisanoutumisen edistämiseksi. Yli 12 kuukauden kuluttua tilinpäätöspäivästä eräänntyvät etuudet diskontataan nykyarvoon.

(c) Voitto-osuus ja bonusjärjestelyt

Bonus- ja voitto-osuusjärjestelyistä kirjattava velka ja kulu perustuvat kaavaan, jossa otetaan huomioon osakkeenomistajille kuuluva voitto tiettyjen oikaisujen jälkeen. Varaus kirjataan silloin, kun konsernilla on sopimukseen perustuva velvoite tai aiemman käytännön perusteella syntynyt tosiasiallinen velvoite.

(d) Osakepohjaiset kannustinjärjestelmät

Osakepalkkiojärjestelmät käsitellään osittain osakkeina ja osittain rahana selvitettävänä järjestelyinä. Se osuus ansaitusta palkkiosta, jonka osallistujat saavat Etteplan Oyj:n osakkeina, käsitellään osakkeina selvitettävänä järjestelyinä ja kirjataan omaan pääomaan, ja se osa ansaitusta palkkiosta, joka maksetaan rahana verojen ja muiden maksujen suorittamiseksi, kirjataan vieraaseen pääomaan. Myönnettyjä osakkeita vastaan saatavan työsuorituksen käypä arvo kirjataan kuluksi. Kuluksi kirjattava kokonaismäärä perustuu myönnettävien osakkeiden käypään arvoon, jossa otetaan huomioon markkinaperusteiset ja oikeuden syntymiseen liittymättömät ehdot. Arvio siitä, kuinka moneen osakkeeseen odotetaan syntyvän oikeus työsuorituksen perustuvien ehtojen ja muiden kuin markkinaperusteisten ehtojen perusteella, tarkistetaan jokaisen raportointikauden lopussa. Alkuperäisiin arvioihin tehtävien tarkistusten mahdollinen vaikutus merkitään tuloslaskelmaan, ja omaan pääomaan tehdään vastaava oikaisu.

2.18 Myynnin tulouttaminen

Liikevaihto sisältää tuotot suunnittelutoiminnasta ja projektiin kuuluvien materiaalien myynnin oikaistuna välillisillä veroilla ja alennuksilla. Tuotot kirjataan, kun ne ovat luotettavasti määritettävissä, kun vastaisen taloudellisen hyödyn saaminen on todennäköistä ja kun tietyt edellytykset ovat täyttyneet jäljempänä kuvatulla tavalla.

(a) Tuotot palveluista

Pääsääntöisesti palvelut tuloutetaan, kun palvelu on tuotettu asiakkaalle.

(b) Tuotot materiaalien myynneistä

Materiaalien myynti tuloutetaan, kun omistamiselle tyypilliset riskit ja hyödyt ovat siirtyneet ostajalle. Yleensä tämä on materiaalien luovutusajankohta.

(c) Julkiset avustukset

Sellaiset saadut julkiset avustukset, jotka on saatu syntyneiden menojen korvaukseksi, tuloutetaan tuloslaskelmaan samalla kun avustuksen kohteeseen liittyvät menot merkitään kuluksi. Tällaiset julkiset avustukset on esitetty liiketoiminnan muissa tuotoissa.

(d) Pitkäaikaishankkeet

Pitkäaikaishankkeen tulot ja menot kirjataan tuotoksi ja kuluksi laskentahetken valmiusasteen perusteella, kun hankkeen loppu-

tulos voidaan arvioida luotettavasti. Valmiusasteen määrittämisen perusteena on arvio projektin etenemisestä, jossa määritellään toteutuneiden kustannusten osuus hankkeen arvioiduista kokonaiskustannuksista. Mikäli pitkäaikaishankkeen lopputulos ei ole luotettavasti arvioitavissa, kirjataan hankkeesta johtuvat menot kuluksi sille tilikaudelle, jolla ne ovat syntyneet. Vastaavasti hankkeesta saatavia tuottoja kirjataan enintään niiden menoja vastaava määrä. Mikäli urakka on todennäköisesti tappiollinen, kokonaistappio kirjataan kuluksi välittömästi.

2.19 Korko- ja osinkotuotot

Korkotuotot kirjataan ajan kulumisen perusteella efektiivisen koron menetelmää käyttäen. Jos lainasaamisen tai muun saamisen arvo alentuu, sen kirjanpitoarvo alennetaan vastaamaan kerrytettävissä olevaa rahamäärää, joka saadaan diskonttaamalla arvioidut vastaiset rahavirrat instrumentin alkuperäisellä efektiivisellä korolla, ja kirjaamalla diskonttausvaikutuksen purkautuminen jatkossa korkotuotoksi. Arvoltaan alentuneista lainasaamisista kertyvät korkotuotot kirjataan alkuperäisen efektiivisen koron mukaisesti.

Osinkotuotot kirjataan, kun osakkeenomistajan oikeus maksun saamiseen on syntynyt.

2.20 Vuokrasopimukset

Vuokrasopimukset, joissa omistamiselle ominaiset riskit ja edut säilyvät vuokranantajalla, käsitellään muina vuokrasopimuksina (käyttöleasing). Sopimuksen perusteella määräytyvät vuokrat merkitään kuluksi tuloslaskelmaan vuokra-ajan kuluessa.

Vuokrasopimukset, joissa omistamiselle ominaiset riskit ja edut siirtyvät olennaisilta osin konsernille, luokitellaan rahoitusleasing-sopimuksiksi. Rahoitusleasing-sopimuksella vuokralle otetut hyödykkeet merkitään vuokrasopimuksen alkaessa taseeseen vuokrauskohteen käypään arvoon tai vähimmäisvuokrien nykyarvoon sen mukaan, kumpi niistä on pienempi. Maksusuoritukset jaetaan velan vähennykseen ja rahoitusmenoon. Vastaavat vuokratveloitteet sisältyvät rahoitusmenoilla vähennettyinä rahoitusvelkoihin. Korkokulu merkitään tuloslaskelmaan vuokra-ajan kuluessa siten, että jäljellä olevalle velalle tulee kullakin kaudella samansuuruinen korkoprosentti. Rahoitusleasing-sopimuksilla vuokralle otetuista hyödykkeistä tehdään poistot omaisuuserän taloudellisen vaikutusajan tai vuokra-ajan kuluessa sen mukaan, kumpi niistä on lyhyempi.

2.21 Osingonjako

Osingonjako Yhtiön osakkeenomistajille merkitään velaksi konsernitaseeseen sillä kaudella, jonka aikana osingot hyväksytään yhtiökokouksessa.

2.22 Ulkomaisen tytäryhtiön nettosijoituksen suojaus

Suojausinstrumentin ja suojauskohteen välinen suhde dokumentoidaan suojausta aloitettaessa. Samoin dokumentoidaan riskienhallinnan tavoitteet sekä strategiat, joiden mukaan suojaustoi-miin ryhdytään. Konserni dokumentoi suojausta aloitettaessa ja jatkuvasti sen jälkeen arvionsa siitä, kumoavatko suojausinstrumentin käyvän arvon muutokset tehokkaasti suojauskohteen käyvän arvon muutoksia.

Suojausinstrumentin voitto tai tappio, joka johtuu suojauskohteen tehokkaasta osuudesta, kirjataan muihin laajan tuloksen eriin. Tehottomaan osuuteen liittyvä voitto tai tappio merkitään tuloslaskelmaan. Omaan pääomaan kertyneet voitot tai tappiot merkitään tuloslaskelmaan, kun ulkomaisesta yksiköstä luovutaan osittain, tai kun se myydään.

2.23 Poikkeukselliset erät

Poikkeukselliset erät esitetään tilinpäätöksessä erillisinä silloin, kun tämä auttaa ymmärtämään konsernin taloudellisen tuloksen muodostumista. Kyseessä ovat olennaiset tuotto- ja kuluerät, jotka esitetään erikseen, koska ne ovat luonteeltaan tai määrältään merkittäviä.

3 KESKEISET KIRJANPIDOLLISET ARVIOT JA HARKINTAAN PERUSTUVAT RATKAISUT

3.1 Keskeiset kirjanpidolliset arviot ja oletukset

Konsernissa tehdään tulevaisuutta koskevia arvioita ja oletuksia. Niiden pohjalta tehtävät kirjanpidolliset arviot vastaavat lähtökohtaisesti vain harvoin tosiasiallisia tuloksia. Tehtyjä arvioita ja harkintaan perustuvia ratkaisuja arvioidaan jatkuvasti, ja ne perustuvat aikaisempaan kokemukseen ja muihin tekijöihin, kuten tulevaisuuden tapahtumia koskeviin odotuksiin, joiden uskotaan olevan olosuhteet huomioon ottaen kohtuullisia. Seuraavassa käsitellään arvioita ja oletuksia, joihin liittyy merkittävä riski varojen ja velkojen kirjanpitoarvon olennaisesta muuttumisesta seuraavan tilikauden aikana.

(a) Käyvän arvon määrittäminen yrityshankinnan yhteydessä

Yritysten yhteenliittymissä aineellisten hyödykkeiden osalta on tehty vertailuja vastaavien hyödykkeiden markkinahintoihin ja arvioitu eri tekijöistä aiheutuva hankittujen hyödykkeiden arvon vähentyminen. Aineettomien hyödykkeiden käyvän arvon määrittäminen perustuu arvioihin hyödykkeisiin liittyvistä rahavirroista. Johto uskoo käytettyjen arvioiden ja oletusten olevan riittävän tarkkoja käyvän arvon määrittämisen pohjaksi. Mahdolliset viitteet aineellisten ja aineettomien hyödykkeiden arvonalentumiselle käydään läpi vuosittain.

(b) Arvonalentumistestaus

Konsernissa testataan vuosittain mahdollisen arvonalentumisen varalta liikearvo ja ne aineettomat hyödykkeet, joilla on rajoittamaton taloudellinen vaikutusaika. Viitteitä mahdollisesta arvonalentumisesta arvioidaan liitetiedossa 2.7 esitetyn mukaisesti. Rahavirtaa tuottavien yksiköiden kerrytettävissä olevat rahamäärät on määritetty käyttöarvoon perustuvien laskelmien avulla. Näiden laskelmien laatiminen edellyttää arvioiden käyttämistä. Liikearvojen tasearvot 31.12.2015 olivat 42 734 tuhatta euroa (2014: 38 642 tuhatta euroa). Lisätietoja kerrytettävissä olevan rahamäärän herkkyydestä käytettyjen oletusten muutoksille on annettu liitetietojen kohdassa 23 Arvonalentumistestaus.

4 RAHOITUSRISKIEN HALLINTA

4.1 Rahoitusriskien osatekijät

Konserni altistuu liiketoiminnassaan useille rahoitusriskeille: valuutta-, korko-, rahoitus- ja maksuvalmiusriskille sekä vastaapuoli- ja luottoriskille.

Rahoitusriskien hallinnan tavoitteena on suojata konsernia rahoitusmarkkinoilla tapahtuvilta epäsuotuisilta muutoksilta ja siten turvata omalta osaltaan konsernin tulokset ja oma pääoma sekä varmistaa riittävä maksuvalmius kustannustehokkaasti. Rahoitusriskien hallinta on keskitetty konsernin taloushallintoon, jonka tehtävänä on tunnistaa, arvioida ja suojata konsernia rahoitusriskeiltä. Talousosasto vastaa keskitetysti myös konsernin varainhankinnasta ja tuottaa johdolle informaatiota konsernin sekä liiketoimintayksiköiden rahoituksellisesta tilanteesta.

4.1.1 Valuuttariski

Valuuttariski koostuu valuuttamääräisinä suoritettavien kaupallisten transaktioiden transaktioriskistä sekä translaatoriskistä, joka syntyy taseen valuuttamääräisten erien muuntamisesta raportointivaluutan määräiseksi.

(a) Transaktioriski

Konsernin liiketoiminnasta pääosa tapahtuu kunkin konserniyrityksen kohdemaan valuutassa, jolloin myyntituotot ja kulut ovat samassa valuutassa. Konsernilla ei ole katsauskaudella ollut merkittävää ulkomaanvaluutan määräisestä valuuttavirrasta syntyvää transaktioriskiä. Katsauskauden aikana konserni ei ole tehnyt suojaustoimenpiteitä transaktioriskin varalta.

(b) Translaatoriski

Konserni altistuu valuuttakurssivaihtelusta aiheutuvalle translaatoriskille muunnettaessa euroalueen ulkopuolisten tytäryhtiöiden tase-eriä raportointivaluutan määräiseksi. Suurin riski liittyy Ruotsin kruunuissa kirjattuun liikearvoon. Ruotsin toimintoihin tehtyä nettosijoitusta suojataan kruunumääräisillä lainoilla.

Konsernin kruunumääräisistä lainoista on osoitettu 1 873 tuhannen euron (2014: 2 359 tuhannen euron) suuruinen osuus suojaamaan Ruotsissa sijaitseviin tytäryhtiöihin tehtyä nettosijoitusta. Kurssitappio 41 tuhatta euroa (2014: kurssivoitto 154 tuhatta euroa), joka syntyy lainojen muuttamisesta euromääräiseksi raportointikauden päättymispäivänä, kirjataan muihin laajan tuloksen eriin. Ruotsin kruunuissa kirjatun liikearvon määrä 31.12.2015 oli 23 609 tuhatta euroa (2014: 23 098 tuhatta euroa).

Herkkyyksianalyysi kohtuullisen ja mahdollisen Ruotsin kruunun valuuttakurssimuutoksen vaikutuksesta konsernin tulokseen ennen veroja sekä omaan pääomaan tilinpäätöshetkellä on esitetty alla olevassa taulukossa. Analyysissä on oletettu valuuttakurssimuutoksen olevan +/- 10 prosenttia tilinpäätöshetkestä, ja muiden tekijöiden pysyvän muuttumattomina.

1 000 EUR	Vaikutus tulokseen		Vaikutus taseeseen	
	2015	2014	2015	2014
SEK +/- 10 %	+/- 98	+/- 26	2 115	2 069

4.1.2 Korkoriski

Konserni altistuu korkoriskille sekä tase-erien arvomuutosten eli hintariskin että markkinakorkojen muutosten aiheuttaman kassavirtariskin muodossa.

Konserni hallitsee korkoriskiä hajuttamalla lainasalkun eri viitekorkoihin liitettyihin lainoihin. Korollisten velkojen kokonaismäärä ilman rahoitusleasingvelkoja oli tilinpäätöshetkellä 21 492 tuhatta euroa (2014: 17 411 tuhatta euroa). Lainojen korkojen vaihteluväli on 0,95-2,5 (2014: 1,25-5,0) prosenttia. Konsernilla on vain vaihtuvakorkoisia lainoja.

Mikäli korkotaso nousisi yhdellä prosenttiyksiköllä, konsernin korkokulut kasvaisivat vuositasolla 83 tuhannella eurolla (2014: 59 tuhannella eurolla).

4.1.3 Rahoitus- ja maksuvalmiusriski

Konserni pyrkii turvaamaan hyvän maksuvalmiuden kaikissa markkinaolosuhteissa tehokkaalla kassanhallinnalla. Lyhytaikaiseen rahoitukseen käytetään cash-pool-järjestelyihin sidottuja luottolimiittejä. Konsernilla oli tilinpäätöshetkellä 9 104 tuhatta euroa (2014: 10 110 tuhatta euroa) käytettävissä olevia luottolimiittejä, joista käytössä oli 0 tuhatta euroa (2014: 1 773 tuhatta euroa). Jälleenrahoitusriskiä pyritään minimoimaan lainasalkun tasapainoisella erääntymisaikataululla, lainojen riittävän pitkällä maturiteetilla sekä käyttämällä rahoituksen lähteenä useita eri pankkeja.

Konsernilla on omavaraisuusasteeseen sekä nettovelat/EBITDA -tunnuslukuun sidottuja lainakovenanteja. Mikäli tilinpäätöshetkellä konsernin omavaraisuusaste alittaa 25 % tai nettovelat/EBITDA -tunnusluku ylittää tason 3,5, luotonantajalla on oikeus irtisanoa Yhtiön kaikki luotot kokonaisuudessaan välittömästi takaisinmaksettaviksi. Vuoden 2015 tilinpäätöksen lukujen perusteella nämä kovenantit eivät rikkoudu.

Tasapainottaakseen toimialalla tyypillisten pitkien maksuehtojen kassavaikutusta konserni myy osan suurimpien asiakkaidensa myyntisaamisista rahoituslaitokselle. Myytyihin myyntisaamisiin ei liity luottotappioriskiä ja kyseiset myyntisaamiset on kirjattu pois taseesta.

4.1.4 Vastapuoli- ja luottoriski

Rahoitusjärjestelyihin sisältyy riski siitä, ettei vastapuoli kykene täyttämään tehdyn sopimuksen mukaisia velvoitteita. Vastapuoliriskin minimoimiseksi rahoitussopimukset on tehty hyvän luottoluokituksen omaavien, johtavien pohjoismaisten pankkien kanssa.

Operatiiviseen toimintaan liittyvä luottoriski syntyy asiakkaan kyvyttömyydestä suoriutua sopimusvelvoitteistaan. Merkittävä osa konsernin liiketoiminnasta kohdistuu suuriin, kansainvälisesti toimiviin ja luottokelpoisiin yrityksiin. Luottoriskiä pienentää myös asiakasyritysten jakautuminen usealle eri toimialalle. Konserni pyrkii varmistamaan, että tuotteita ja palveluja myydään vain asiakkaille, joilla on asianmukaiset luottotiedot. Luottoriskiä valvotaan systemaattisesti ja erääntyneitä myyntisaatavia seurataan viikoittain. Lisääntyneen taloudellisen epävarmuuden vaikutuksia pyritään minimoimaan saatavakannan aktiivisella valvonnalla ja tehokkaalla perintäprosessilla.

Yli 60 päivää erääntyneistä saatavista kirjataan 50 prosentin luottotappiovaraus ja yli 90 päivää erääntyneistä saatavista 100 prosentin luottotappiovaraus. Luottoriskin enimmäismäärä tilinpäätöshetkellä on taseen saatavien kirjanpitoarvo.

4.2 Pääomariskin hallinta

Pääoman hallinnan tavoitteena on varmistaa konsernin kyky jatkuvaan toimintaan, jotta se pystyisi antamaan tuottoa omistajilleen ja hyötyä muille sidosryhmilleen. Tavoitteena on myös optimaalisen pääomarakenteen säilyttäminen pääomakustannusten alentamiseksi. Pääomarakenteen säilyttämiseksi tai muuttamiseksi konserni voi muuttaa osakkeenomistajille maksettavien osinkojen määrää, palauttaa pääomaa osakkeenomistajille, laskea liikkeeseen uusia osakkeita tai myydä omaisuuttaan.

Pääomaa seurataan nettovelkaantumisasteen (net gearing) pohjalta samoin kuin muissa saman toimialan yrityksissä. Nettovelkaantumisasaste lasketaan jakamalla nettovelat oman pääoman määrällä. Nettovelat lasketaan siten, että korollisten bruttovelkojen kokonaismäärästä vähennetään rahavarat. Tyydyttävän joustavuuden varmistamiseksi tavoitteeksi on asetettu nettovelkaantumisasteen pitäminen välillä 20-100 %. Alla olevassa taulukossa on esitetty konsernin nettovelkaantumisasaste:

1 000 EUR	2015	2014
Korolliset bruttovelat	23 222	18 818
Vähennetään rahavarat	-8 807	-2 575
Nettovelat	14 415	16 243
Oma pääoma yhteensä	34 618	28 753
Nettovelkaantumisasaste	41,6 %	56,5 %

Käyvän arvon hierarkia

Seuraavissa taulukoissa esitetään käypään arvoon arvostetut rahoitusinstrumentit arvostusmenetelmän mukaan jaoteltuina. Käytetyt tasot on määritelty seuraavasti:

- Taso 1: Täysin samanlaisille varoille tai veloille noteeratut (oikaisemattomat) hinnat toimivilla markkinoilla.
- Taso 2: Muut syöttötiedot kuin tasoon 1 sisältyvät noteeratut hinnat, jotka kyseiselle omaisuuserälle tai velalle on havainnoitavissa joko suoraan (ts. hintana) tai epäsuorasti (ts. hinnoista johdettuina).
- Taso 3: Omaisuuserää tai velkaa koskevat syöttötiedot, jotka eivät perustu havainnoitavissa olevaan markkinatietoon (muut kuin havainnoitavissa olevat syöttötiedot).

Käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjatut myytävissä olevat rahoitusvarat

1 000 EUR	2015				2014			
	Taso 1	Taso 2	Taso 3	Yhteensä	Taso 1	Taso 2	Taso 3	Yhteensä
Listatut osakkeet	177	0	0	177	134	0	0	134
Toimitilaosakkeet	0	480	0	480	0	480	0	480
Listamattomat osakkeet	0	0	30	30	0	0	29	29
Yhteensä	177	480	30	687	134	480	29	642

Käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattujen myytävissä olevien rahoitusvarojen täsmäytys

1 000 EUR	2015				2014			
	Listatut osakkeet	Toimitilaosakkeet	Listamattomat osakkeet	Yhteensä	Listatut osakkeet	Toimitilaosakkeet	Listamattomat osakkeet	Yhteensä
Alkusaldo 1.1.	134	480	29	642	133	480	29	641
Muihin laajan tuloksen eriin kirjattavat tuotot/kulut	43	0	0	43	1	0	0	1
Lisäykset	0	0	2	2	0	0	0	0
Kirjanpitoarvo 31.12.	177	480	30	687	134	480	29	642

Käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjatut rahoitusvelat

1 000 EUR	2015				2014			
	Taso 1	Taso 2	Taso 3	Yhteensä	Taso 1	Taso 2	Taso 3	Yhteensä
Tytäryhtiöiden hankintavelka	0	0	0	0	0	0	434	434
Yhteensä	0	0	0	0	0	0	434	434

Käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattujen rahoitusvelkojen täsmäytys

1 000 EUR	2015		2014	
	Tytäryhtiöiden hankintavelka	Yhteensä	Tytäryhtiöiden hankintavelka	Yhteensä
Alkusaldo 1.1.	434	434	1 823	1 823
Lisäykset	0	0	226	226
Tuloslaskelmaan kirjatut tuotot/kulut	6	6	-1 111	-1 111
Omaan pääomaan kirjattu luokittelun muutos	0	0	-505	-505
Maksusuoritus	-440	-440	0	0
Kirjanpitoarvo 31.12.	0	0	434	434

Rahoitusinstrumentit ryhmittäin

Rahoitusvarat 31.12.2015

1 000 EUR	Liite	Lainat ja muut saamiset	Myytävässä olevat	Kirjanpitoarvo yhteensä	Käypä arvo
Myytävässä olevat rahoitusvarat	22		687	687	687
Siirtosaamiset (lukuun ottamatta ennakkomaksuja)	24	6 604		6 604	6 604
Myyntisaamiset ja muut saamiset	24	21 425		21 425	21 425
Rahavarat	26	8 807		8 807	8 807
Rahoitusvarat yhteensä		36 837	687	37 524	37 524

Rahoitusvelat 31.12.2015

1 000 EUR	Liite	Käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattavat rahoitusvelat	Muut rahoitusvelat	Kirjanpitoarvo yhteensä	Käypä arvo
Lainat rahoituslaitoksilta	29		21 492	21 492	21 492
Rahoitusleasingvelat	29		1 730	1 730	1 730
Tytäryhtiön hankintavelka*	31, 32		1 045	1 045	1 045
Eläkevelat	31		66	66	66
Ostovelat	32		4 993	4 993	4 993
Siirtovelat	32		17 405	17 405	17 405
Muut velat	32		3 114	3 114	3 114
Rahoitusvelat yhteensä		0	49 846	49 846	49 846

*Kyse ei ole ehdollisesta kauppahintavelasta vaan kiinteähintaisesta korollisesta velasta.

Rahoitusvarat 31.12.2014

1 000 EUR	Liite	Lainat ja muut saamiset	Myytävässä olevat	Kirjanpitoarvo yhteensä	Käypä arvo
Myytävässä olevat rahoitusvarat	22		642	642	642
Siirtosaamiset (lukuun ottamatta ennakkomaksuja)	24	7 627		7 627	7 627
Myyntisaamiset ja muut saamiset	24	17 540		17 540	17 540
Rahavarat	26	2 575		2 575	2 575
Rahoitusvarat yhteensä		27 741	642	28 384	28 384

Rahoitusvelat 31.12.2014

1 000 EUR	Liite	Käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattavat rahoitusvelat	Muut rahoitusvelat	Kirjanpitoarvo yhteensä	Käypä arvo
Lainat rahoituslaitoksilta	29		17 411	17 411	17 411
Rahoitusleasingvelat	29		1 407	1 407	1 407
Tytäryhtiön hankintavelka	32	434		434	434
Eläkevelat	31		57	57	57
Ostovelat	32		3 034	3 034	3 034
Siirtovelat	32		14 390	14 390	14 390
Muut velat	32		2 138	2 138	2 138
Rahoitusvelat yhteensä		434	38 436	38 870	38 870

Rahoitusveloitteiden erääntymisanalyysi

2015

1 000 EUR	Alle 1 vuosi	1–5 vuotta
Lainat	13 978	7 514
Rahoitusleasingmaksut	947	782
Korkomaksut	211	179
Tytäryhtiön hankintavelka	1 015	30
Ostovelat ja muut velat	8 107	0
Rahoitusvelat yhteensä	24 258	8 505

2014

1 000 EUR	Alle 1 vuosi	1–5 vuotta
Lainat	8 977	8 434
Rahoitusleasingmaksut	883	824
Korkomaksut	172	95
Tytäryhtiön hankintavelka	434	0
Ostovelat ja muut velat	5 172	0
Rahoitusvelat yhteensä	15 637	9 353

5 YRITYSJÄRJESTELYT

SAV Oy

Vuonna 1993 perustettu SAV Oy tarjoaa laitossuunnittelua ja projektipalveluja teollisuudelle. SAV Oy tytäryhtiöineen työllistää noin 190 työntekijää ja konsernilla on toimipisteet kahdeksalla eri paikkakunnalla Suomessa. SAV-konsernin liikevaihto vuonna 2014 oli noin 12,5 miljoonaa euroa. SAV Oy:n palvelut kattavat kaikki projektin vaiheet esisuunnittelusta investointiin toteutuksessa tarvittaviin suunnittelu- ja projektinhallintapalveluihin, koestus- ja käyttöönottotehtäviin sekä ylläpitotehtäviin. Yhtiö palvelee yli 120 asiakasta. SAV Oy:n asiakkaat toimivat useilla eri teollisuuden toimialoilla. Yrityskaupalla Etteplan saavuttaa merkittävän markkina-aseman laitossuunnittelun alueella Suomessa ja luo yhtiölle entistä parempia kansainvälisiä kasvumahdollisuuksia.

Etteplan osti SAV Oy:n liiketoiminnan lisäksi 100 % omistusosuuden sekä vastaavan äänioikeuden SAV Oy:n tytäryhtiöistä. Kauppasumma maksettiin osittain käteisellä ja osittain Etteplanin osakkeina. Etteplan järjesti osakkeina maksettavan kauppasumman osan maksua varten suunnatun osakeannin, jossa SAV Oy merkitsi 486 145 Etteplanin uutta osaketta.

Hankinnasta syntyi 3 448 tuhannen euron liikearvo, joka perustuu hankitun yhtiön tietotaitoon sekä konsernin ja hanki-

tun yhtiön toimintojen yhdistämisen tuottamaan synergiaetuuun. Kirjattu liikearvo ei ole miltään osin vähennyskelpoinen verotuksessa. Seuraavassa taulukossa esitetään yhteenveto SAV Oy:stä maksetusta vastikkeesta sekä alustavat määrät hankinta-ajan kohtana kirjatusta, hankituista varoista ja vastattavaksi otetuista veloista.

Luovutettu vastike:	1 000 EUR
Käteisvarat	4 000
Vuoden kuluttua hankintahetkestä maksettavat käteisvarat	1 000
Suunnattu osakeanti	2 042
Kokonaishankintameno	7 042

Hankittujen varojen ja vastattaviksi otettujen velkojen käyvät arvot hankintahetkellä:

Aineelliset hyödykkeet	105
Aineettomat hyödykkeet	159
Asiakassuhteet (aineettomat hyödykkeet)	3 670
Myynti- ja muut saamiset	626
Rahavarat	2 533
Varat yhteensä	7 093
Lyhytaikaiset velat	2 763
Laskennallinen verovelka	737
Velat yhteensä	3 500
Nettovarallisuus	3 594

Liikearvon syntyminen hankinnassa:

Luovutettu vastike	7 042
Hankitun kohteen yksilöitävissä oleva nettovarallisuus	3 594
Liikearvo	3 448

Hankintaan liittyvät kulut, 184 tuhatta euroa, sisältyvät liike-toiminnan muihin kuluihin konsernituloslaskelmassa. Konsernituloslaskelmaan 1.9.2015 lähtien sisältyvä, SAV Oy:n tuottama, liikevaihto oli 4 795 tuhatta euroa. SAV Oy tuotti samalla ajanjaksolla voittoa 515 tuhatta euroa.

Mikäli SAV Oy olisi yhdistelty 1.1.2015 alkaen, konsernituloslaskelman mukainen liikevaihto olisi ollut 150 091 tuhatta euroa ja voitto 6 792 tuhatta euroa.

Thesus Talking Image

Etteplan osti Thesus Talking Image -nimisen hollantilaisyrityksen liiketoiminnan 1.7.2015. Yrityksen viisi asiantuntijaa siirtyivät Etteplanin palvelukseen. Kauppahinta oli 150 tuhatta euroa. Liiketoimintakaupalla ei ole oleellista vaikutusta konsernille.

6 SEGMENTTIRAPORTOINTI

Yhtiöllä on yksi toimintasegmentti, jonka tuotot koostuvat palveluiden tuottamisesta. Yhtiö toimii pääasiallisesti neljällä maantieteellisellä alueella; Suomessa, Ruotsissa, Kiinassa ja Alankomaissa. Maantieteellisten alueiden tuotot esitetään myyjän sijainnin mukaan ja niiden pitkäaikaiset varat esitetään varojen sijainnin mukaan. Etteplan Kiinan toimintojen myynti tapahtuu pääasiassa muiden konserniyhtiöiden kautta ja sisältyy siten Suomen ja Ruotsin yksiköiden tuottoihin alla olevassa taulukossa.

1 000 EUR	2015	2014
Liikevaihto		
Suomi	89 603	78 150
Ruotsi	40 978	43 095
Kiina	3 601	4 091
Alankomaat	6 961	6 580
Yhteensä	141 143	131 916

Pitkäaikaiset varat*

Suomi	20 535	13 200
Ruotsi	24 950	24 560
Kiina	2 779	2 366
Alankomaat	6 068	6 259
Yhteensä	54 330	46 385

* Konsernin muut pitkäaikaiset varat kuin rahoitusinstrumentit, laskennalliset verosaamiset ja työsuhteen päättymisen jälkeisiin etuusjärjestelyihin liittyvät varat.

Tilikaudella 2015 konsernin tuotot yhdeltä yksittäiseltä asiakkaalta olivat 16 811 tuhatta euroa, mikä on yli 10 prosenttia konsernin koko liikevaihdosta.

7 LIIKEVAIHTO

1 000 EUR	2015	2014
Liikevaihto palveluiden tuottamisesta	141 143	131 916
Tuotot tavaroiden myynnistä	0*	0*
Yhteensä	141 143	131 916

Liikevaihto sisältää tuotot suunnittelutoiminnasta ja projektiin kuuluvien materiaalien myynnin oikaistuna välillisillä veroilla, alennuksilla ja valuuttamääräisen myynnin kurssierolla.

* Konsernilla ei ole olennaisia tuottoja tavaroiden myynnistä.

8 PITKÄAIKAISHANKKEET

1 000 EUR	2015	2014
Hankkeen tuloista tilikaudella tuotoiksi kirjattu määrä	5 697	7 200
Kertyneet toteutuneet menot ja kirjatut voitot tilikauden loppuun mennessä	2 190	5 397
Saadut ennakot	853	2 362

9 LIIKETOIMINNAN MUUT TUOTOT

1 000 EUR	2015	2014
Ehdollisen vastikkeen uudelleenarvostus	0	1 271
Myyntivoitot aineellisista ja aineettomista hyödykkeistä	1	2
Muut tuotot	308	294
Yhteensä	309	1 567

10 POIKKEUKSELLISET ERÄT

Erien, jotka ovat joko kokonsa tai luonteensa puolesta olennaisia tai jotka eivät ole toistuvia, katsotaan olevan poikkeuksellisia.

Ne esitetään konsernin tuloslaskelmassa asianmukaisissa erissä.

Alla olevassa taulukossa on esitetty tuloslaskelman erät, joihin poikkeukselliset erät sisältyvät:

1 000 EUR	2015	2014
Liiketoiminnan muut tuotot	0	1 271
Henkilöstökulut ja liiketoiminnan muut kulut	-1 007	-508
Liikevoitto (EBIT)	-1 007	763
Rahoituskulut	-6	-160
Tilikauden voitto	-1 014	603

11 MATERIAALIT JA PALVELUT

1 000 EUR	2015	2014
Materiaalit	1 984	1 716
Ulkopuoliset palvelut	5 934	7 808
Yhteensä	7 918	9 524

12 HENKILÖSTÖ JA HENKILÖSTÖKULUT

1 000 EUR	2015	2014
Henkilöstö		
Henkilömäärä kauden lopussa	2 074	1 859
Henkilömäärä keskimäärin	1 948	1 813

Henkilöstö ryhmittäin luokiteltuna

Suunnittelutoiminnan henkilöstö	1 985	1 772
Hallintohenkilöstö	89	87
Yhteensä	2 074	1 859

Henkilöstökulut

Palkat ja palkkiot	79 315	73 869
Eläkekulut, maksupohjaiset järjestelyt	11 990	10 712
Muut kiinteät henkilösivukulut	10 146	9 787
Yhteensä	101 452	94 367

Tiedot hallituksen ja ylimmän johdon työsuhte-etuuksista esitetään liitetiedoissa kohdassa Lähipiiritapahtumat.

Ruotsissa ja Alankomaissa osa eläkejärjestelyistä on usean työnantajan etuuspohjaisia järjestelyjä, jotka on vakuutettu vakuutusyhtiössä. Näissä järjestelyissä erillisten, eri määräysvallan alla olevien yhteisöjen eläkemaksuina tuottamat varat kerätään yhteen tuottamaan etuja yhteisöjen työntekijöille. Riittävää tietoa yksittäisen työnantajayhteisön varoista ja vastuista ei ole saatavilla. Tämän vuoksi järjestelyjä käsitellään kirjanpidossa kuten maksupohjaisia järjestelyjä. Vakuutusyhtiölle vuonna 2015 suoritetut maksut olivat Ruotsissa yhteensä 1 131 tuhatta euroa (2014: 1 116 tuhatta euroa) ja Alankomaissa 414 tuhatta euroa (2014: 377 tuhatta euroa).

13 TILINTARKASTAJAN PALKKIOT

1 000 EUR	2015	2014
PricewaterhouseCoopers:		
Varsinainen tilintarkastus	68	61
Muut asiantuntijapalvelut	55	33
Muut tilintarkastajat:		
Varsinainen tilintarkastus	30	23
Muut asiantuntijapalvelut	6	7
Yhteensä	159	123

14 RAHOITUSTUOTOT

1 000 EUR	2015	2014
Osinkotuotot muilta	0	1
Osinkotuotot myytävissä olevista sijoituksista	9	8
Korkotuotot lainoista ja muista saamisista	31	15
Valuuttakurssivoitot	549	370
Yhteensä	589	394

15 RAHOITUSKULUT

1 000 EUR	2015	2014
Korkokulut lainoista	474	584
Leasing-korkokulut	57	55
Valuuttakurssitappiot	621	209
Tappiot velan diskonttauksesta	6	160
Muut rahoituskulut	92	75
Yhteensä	1 251	1 082

16 TULOSLASKELMAAN KIRJATUT KURSSIEROT

1 000 EUR	2015	2014
Valuuttakurssivoitot rahoitustuotoissa	549	370
Valuuttakurssitappiot rahoituskuluissa	-621	-209
Yhteensä	-71	161

17 TULOVEROT

1 000 EUR	2015	2014
Tuloverot varsinaisesta toiminnasta	-1 829	-1 315
Aikaisempien tilikausien verojen oikaisut	-95	66
Laskennallisen verosaamisen muutos	51	12
Laskennallisen verovelan muutos	128	216
Yhteensä	-1 744	-1 020

Tuloslaskelman verokulun ja konsernin kotimaan verokannalla (2015: 20,0 %, 2014: 20,0 %) laskettujen verojen välinen täsmäytyslaskelma

1 000 EUR	2015	2014
Kirjanpidon tulos ennen veroja	7 933	7 168
Verokulu		
Matemaattinen vero kirjanpidon tuloksesta emoyhtiön verokannalla	-1 587	-1 434
Eroanalyysi (netto)		
Tytäryhtiöiden poikkeavien verokantojen vaikutukset	23	-56
Konsernitasolla tilikauden tappioista kirjatut verot	-51	-104
Vähennyskelvottomien erien verovaikutus yksikön verokannalla	-49	-178
Verovapaiden erien verovaikutus yksikön verokannalla	27	494
Aikaisempien tilikausien verojen oikaisut	-95	66
Aiemmin kirjaamattomien verotuksellisten tappioiden käyttö	66	198
Tilikauden tappioista kirjaamaton vero	-66	-4
Muu veroero	-14	-2
Verokulu	-1 744	-1 020

1 000 EUR	2015			2014		
Muihin laajan tuloksen eriin liittyvät verokulut (-) / tuotot (+)	Ennen veroja	Verokulu/-tuotto	Verojen jälkeen	Ennen veroja	Verokulu/-tuotto	Verojen jälkeen
Käyvän arvon muutos myytävissä olevat sijoitukset	43	-9	35	1	0	1
Ulkomaisen tytäryhtiön nettosijoituksen suojaus	-41	8	-33	154	-31	123
Muuntoerot	650	0	650	-1 599	0	-1 599
Tilikauden muut laajan tuloksen erät verojen jälkeen	652	0	652	-1 444	-31	-1 475

18 OSAKEKOHTAINEN TULOS

Laimentamaton osakekohtainen tulos lasketaan jakamalla emoyhtiön osakkeenomistajille kuuluva tilikauden voitto tilikauden aikana ulkona olevien osakkeiden lukumäärän painotetulla keskiarvolla.

Laimennusvaikutuksella oikaistua osakekohtaista tulosta laskettaessa osakkeiden lukumäärän painotetussa keskiarvossa otetaan huomioon mahdollinen osakepalkkioista aiheutuva laimennusvaikutus.

	2015	2014
Tilikauden voitto (1 000 EUR)	6 189	6 147
Määräysvallattomien omistajien osuus tuloksesta (1 000 EUR)	-67	-218
Emoyhtiön omistajille kuuluva tilikauden voitto (1 000 EUR)	6 122	5 930
Osakkeiden lukumäärän (1 000 kpl) painotettu keskiarvo	20 032	19 753
Laimentamaton osakekohtainen tulos (EUR/osake)	0,31	0,30
Osakkeiden lukumäärän (1 000 kpl) painotettu keskiarvo laimennusvaikutuksella oikaistun osakekohtaisen tuloksen laskemista varten	20 032	19 753
Laimennusvaikutuksella oikaistu osakekohtainen tulos (EUR/osake)	0,31	0,30

19 AINEELLISET HYÖDYKKEET

Aineelliset hyödykkeet 2015

1 000 EUR	Maa- ja vesialueet	Koneet ja kalusto	Koneet ja kalusto, rahoitusleasing	Muut aineelliset hyödykkeet	Yhteensä
Hankintameno 1.1.	19	10 434	6 133	414	17 000
Muuntoerot	0	105	16	3	124
Tytäryritysten hankinta	0	928	0	378	1 306
Lisäykset	0	286	882	36	1 205
Siirrot erien välillä	0	8	0	0	8
Vähennykset	0	0	-9	0	-9
Hankintameno 31.12.	19	11 760	7 022	832	19 633
Kertyneet poistot 1.1.	0	-9 661	-5 147	-326	-15 134
Muuntoerot	0	-88	-11	-1	-100
Yritysostojen kertyneet poistot	0	-842	0	-359	-1 200
Vähennysten kertyneet poistot	0	0	9	0	9
Siirtojen kertyneet poistot	0	-7	0	0	-7
Tilikauden poisto	0	-313	-683	-27	-1 022
Kertyneet poistot 31.12.	0	-10 910	-5 832	-713	-17 454
Kirjanpitoarvo 31.12.2015	19	850	1 191	119	2 179

Aineelliset hyödykkeet 2014

1 000 EUR	Maa- ja vesialueet	Koneet ja kalusto	Koneet ja kalusto, rahoitusleasing	Muut aineelliset hyödykkeet	Yhteensä
Hankintameno 1.1.	19	10 327	5 317	918	16 581
Muuntoerot	0	-74	-33	0	-107
Tytäryritysten hankinta	0	0	0	8	8
Lisäykset	0	350	859	42	1 250
Siirrot erien välillä	0	-12	0	12	0
Vähennykset	0	-157	-9	-567	-732
Hankintameno 31.12.	19	10 434	6 133	414	17 000
Kertyneet poistot 1.1.	0	-9 681	-4 561	-297	-14 538
Muuntoerot	0	91	23	0	115
Vähennysten kertyneet poistot	0	145	9	0	154
Siirtojen kertyneet poistot	0	12	0	-12	0
Tilikauden poisto	0	-229	-618	-17	-864
Kertyneet poistot 31.12.	0	-9 661	-5 147	-326	-15 134
Kirjanpitoarvo 31.12.2014	19	772	987	88	1 866

20 AINEETTOMAT HYÖDYKKEET

Aineettomat hyödykkeet 2015

1 000 EUR	Aineettomat oikeudet	Sisäisesti kehitetyt aineettomat hyödykkeet	Muut aineettomat hyödykkeet	Muut aineettomat hyödykkeet, rahoitusleasing	Ennakko-maksut	Yhteensä
Hankintameno 1.1.	8 729	1 588	5 696	1 573	0	17 585
Muuntoerot	43	0	45	5	0	93
Tytäryritysten hankinta	1 616	0	3 870	0	0	5 485
Lisäykset	872	211	0	431	106	1 621
Siirrot erien välillä	-48	0	0	0	0	-48
Vähennykset	0	0	0	-9	0	-9
Hankintameno 31.12.	11 212	1 799	9 610	2 000	106	24 728
Kertyneet poistot 1.1.	-7 448	-837	-2 208	-1 216	0	-11 710
Muuntoerot	-32	0	-20	-4	0	-57
Yritystojen kertyneet poistot	-1 459	0	0	0	0	-1 459
Tilikauden poisto	-546	-293	-947	-299	0	-2 085
Kertyneet poistot 31.12.	-9 485	-1 130	-3 176	-1 519	0	-15 311
Kirjanpitoarvo 31.12.2015	1 727	669	6 435	481	106	9 418

Aineettomat hyödykkeet 2014

1 000 EUR	Aineettomat oikeudet	Sisäisesti kehitetyt aineettomat hyödykkeet	Muut aineettomat hyödykkeet	Muut aineettomat hyödykkeet, rahoitusleasing	Ennakko-maksut	Yhteensä
Hankintameno 1.1.	8 469	1 398	4 512	1 429	0	15 808
Muuntoerot	24	0	28	-12	0	40
Tytäryritysten hankinta	108	0	1 155	0	0	1 263
Lisäykset	320	68	0	157	0	545
Vähennykset	-122	122	0	0	0	0
Siirrot erien välillä	-71	0	0	0	0	-71
Hankintameno 31.12.	8 729	1 588	5 696	1 573	0	17 585
Kertyneet poistot 1.1.	-7 004	-572	-1 378	-960	0	-9 914
Muuntoerot	-17	0	-21	11	0	-27
Tilikauden poisto	-427	-265	-809	-267	0	-1 769
Kertyneet poistot 31.12.	-7 448	-837	-2 208	-1 216	0	-11 710
Kirjanpitoarvo 31.12.2014	1 281	751	3 488	357	0	5 876

21 LIIKEARVO

LIIKEARVO 2015

1 000 EUR

Hankintameno 1.1.	38 642
Muuntoerot	642
Lisäykset	3 449
Hankintameno 31.12.	42 734

Kirjanpitoarvo 31.12.2015 42 734

LIIKEARVO 2014

1 000 EUR

Hankintameno 1.1.	39 131
Muuntoerot	-1 169
Lisäykset	680
Hankintameno 31.12.	38 642

Kirjanpitoarvo 31.12.2014 38 642

22 MYYTÄVISSÄ OLEVAT SIOITUKSET

LIIKEARVO 2015

1 000 EUR	2015	2014
Hankintameno 1.1.	642	641
Muuntoerot	43	1
Lisäykset	2	0
Hankintameno 31.12.	687	642

23 ARVONALENTUMISTESTAUS

Liikearvot on kohdistettu arvonalentumistestausta varten rahavirtaa tuottaville yksiköille. Arvonalentumistestauksessa kerrytettävissä olevat rahamäärät on määritelty käyttöarvoon perustuen. Arvonalentumistestaus on tehty tilikauden 2015 viimeisellä vuosineljänneksellä vuoden 2016 budjetin laatimisen jälkeen ja ne perustuvat 30.9.2015 kirjattuun liikearvon määrään. Rahavirtalaskelmissa otetaan ensimmäisen vuoden osalta huomioon budjettien mukaiset veroja edeltävät rahavirrat ja seuraavien viiden vuoden osalta muiden konsernin johdon hyväksymien laskelmien mukaiset veroja edeltävät rahavirrat. Lisäksi johto arvioi markkinakysyntää ja -ympäristöä ja vertaa arvioitaan ulkopuolisiin tietolähteisiin. Rahavirtoja määritettäessä ennakoidaan tuotto- ja hintakehitystä, kustannuksia, käyttöpääomatarvetta sekä investointeja. Ennakoinnin perustana johto on käyttänyt aiempaa kehitystä sekä johdon oletuksia markkinoiden kehittymisestä.

Keskeiset oletukset käyttöarvon määrittelemiseksi

	2015	2014
Kokonaiskasvu-% 2-5 vuoden ajalle		
Suomi	1,0 %	2,0 %
Ruotsi	2,0 %	2,0 %
Kiina	5,0 %	15,0 %
Alankomaat	1,0 %	2,0 %
Kasvu-% 5 vuoden jälkeen	1,0 %	1,0 %
Diskonttokorko		
Suomi	9,2 %	6,7 %
Ruotsi	9,3 %	6,7 %
Kiina	12,6 %	9,3 %
Alankomaat	9,8 %	6,7 %

Kerrytettävissä olevaa rahamäärää verrataan rahavirtaa tuottavan yksikön kirjanpitoarvoon. Arvonalentuminen kirjataan tuloslaskelmaan, jos kerrytettävissä oleva rahamäärä on pienempi kuin kirjanpitoarvo. Päättyneen tilikauden aikana ei ole kirjattu arvonalentumistappioita.

Diskonttauskorko on määritetty keskimääräisen painotetun pääomakustannuksen (WACC) avulla, joka kuvaa oman ja vieraan pääoman kokonaiskustannusta. Käytetty diskonttauskorko on pääomakustannuksen painotettu keskiarvo ennen veroja. Diskonttauskorko perustuu sen maan 10-30 vuoden valtionobligation korkoon, jossa arvonalentumistestauksen kohteena oleva rahavirtaa tuottava yksikkö pääasiallisesti toimii. Koroissa on huomioitu yleinen markkinariski sekä kunkin rahavirtaa tuottavan yksikön liiketoimintariski. Vuonna 2014 käytetty diskonttokorko on määritetty verotekijän huomioonottamisen jälkeen. Liikearvotestaus on tehty niille rahavirtaa tuottaville yksiköille, joihin kohdistuu liikearvoa. Liikearvo kohdistetaan alimmalle sellaiselle tasolle, jolla liikearvoa seurataan sisäistä johtamista varten, ja joka on enintään niin laaja kuin yksittäinen toimintasegmentti.

Vuonna 2014 arvonalentumistestaus on suoritettu seuraaville rahavirtaa tuottaville yksiköille, joihin kohdistuu liikearvoa:

1 000 000 EUR	2014
Ruotsi	23,9
Suomi	10,0
Kiina	2,1
Alankomaat	3,6
Yhteensä	39,6

Vuonna 2015 arvonalentumistestaus on suoritettu seuraaville rahavirtaa tuottaville yksiköille, joihin kohdistuu liikearvoa:

1 000 000 EUR	2015
Ruotsi	23,1
Suomi	14,4
Kiina	2,1
Alankomaat	2,7
Yhteensä	42,3

Herkkyyshanalyysi

Vuonna 2014 suoritettua arvonalentumistestauksessa kerrytettävissä olevat rahamäärät ylittävät testattavien omaisuuserien kirjanpitoarvot seuraavasti:

1 000 000 EUR	2014
Ruotsi	6,5
Suomi	87,2
Kiina	12,2
Alankomaat	10,3
Yhteensä	116,1

Vuonna 2015 suoritettua arvonalentumistestauksessa kerrytettävissä olevat rahamäärät ylittävät testattavien omaisuuserien kirjanpitoarvot seuraavasti:

1 000 000 EUR	2015
Ruotsi	1,1
Suomi	85,0
Kiina	1,6
Alankomaat	5,0
Yhteensä	92,7

Arvonalentumistestauksen yhteydessä on suoritettu herkkyyshanalyysijä seuraavien muuttujien osalta:

- 0-kasvu liikevaihdossa
- kannattavuustason (EBIT) alentuminen neljällä prosenttiyksiköllä
- diskonttauskorkokannan nousu neljällä prosenttiyksiköllä

Kannattavuustason alentuminen neljällä prosenttiyksiköllä johtaisi 17,3 miljoonan euron arvonalentumiskirjaukseen Ruotsin ja 0,2 miljoonan euron arvonalentumiskirjaukseen Kiinan osalta. Diskonttauskorkokannan nousu neljällä prosenttiyksiköllä johtaisi 7,5 miljoonan euron arvonalentumiskirjaukseen Ruotsin osalta. 0-kasvu liikevaihdossa johtaisi 2,5 miljoonan euron arvonalentumiskirjaukseen Ruotsin osalta. Johdon käsityksen mukaan herkkyyshanalyysissä käytettyjen muuttujien toteutuminen ei johtaisi arvonalentumisiin muissa rahavirtaa tuottavissa yksiköissä.

Kerrytettävissä oleva rahamäärä Ruotsissa, 27,1 miljoonaa euroa, ylittää kirjanpitoarvon 1,1 miljoonalla eurolla. Kerrytettävissä oleva rahamäärä ja kirjanpitoarvo olisivat samansuuruiset mikäli diskonttauskorkokanta nousisi 0,5 prosenttiyksiköllä, liikevaihdon kasvu vuosina 2-5 hidastuisi 1,3 prosenttiyksiköllä tai kannattavuustaso alentuisi 0,3 prosenttiyksiköllä. Kerrytettävissä oleva rahamäärä Kiinassa, 5,1 miljoonaa euroa, ylittää kirjanpitoarvon 1,6 miljoonalla eurolla. Kerrytettävissä oleva rahamäärä ja kirjanpitoarvo olisivat samansuuruiset mikäli kannattavuustaso alentuisi 3,5 prosenttiyksiköllä. Muissa rahavirtaa tuottavissa yksiköissä kerrytettävissä oleva rahamäärä on merkittävästi kirjanpitoarvoa suurempi, minkä vuoksi mikään todennäköinen muutos herkkyyshanalyysissä käytetyissä muuttujissa ei johtaisi kerrytettävissä olevan rahamäärän ja kirjanpitoarvon samansuuruuteen.

24 MYYNTISAAMISET JA MUUT SAAMISET

1 000 EUR	2015	2014
Myyntisaamiset	21 322	17 367
Luottotappiovaraus	-302	-206
Muut saamiset	406	380
Siirtosaamiset	6 871	7 902
Yhteensä	28 296	25 442

Siirtosaamisten olennaisimmat erät

Jaksotetut henkilöstökulut	9	28
Ennakolta maksetut toimitilavuokrat	213	231
Ennakolta maksetut leasingvuokrat	53	44
Muut siirtosaamiset myynneistä	5 449	7 022
Muut siirtosaamiset kuluista	1 146	577
Yhteensä	6 871	7 902

1 000 EUR	2015	2014
Myyntisaamisten ikäjakauma		
Erääntymätön	18 367	14 569
Erääntynyt 1-30 pv	2 082	2 121
Erääntynyt 31-60 pv	312	192
Erääntynyt 61-90 pv	69	46
Erääntynyt 91-120 pv	27	49
Erääntynyt yli 120 pv	464	391
Yhteensä	21 322	17 367

Luottotappiovarausten ikäjakauma

Erääntynyt 31-60 pv	0	0
Erääntynyt yli 120 pv	-302	-206
Yhteensä	-302	-206

1 000 EUR	2015	2014
Luottotappiovarauksia koskevan vähennystilin muutokset:		
1.1.	-206	-199
Luottotappiovarausten vähennys (+) / lisäys (-)	-96	-7
31.12.	-302	-206
Saatavien jakauma valuutoittain		
EUR	18 335	15 768
SEK	8 240	7 936
CNY	1 597	1 686
Muut valuutat	125	51
Yhteensä	28 296	25 442

25 TILIKAUDEN VEROTETTAVAAN TULOON PERUSTUVAT VEROSAAMISET

1 000 EUR	2015	2014
Tuloverosaaminen	177	321

26 RAHAVARAT

1 000 EUR	2015	2014
Rahat ja pankkisaamiset	8 807	2 575
Yhteensä	8 807	2 575

Rahavarat taseessa vastaavat konsernin rahavirtalaskelman mukaisia rahavaroja.

27 OMAA PÄÄOMAA KOSKEVAT LIITETIEDOT

Oma pääoma

Oma pääoma koostuu osakepääomasta, ylikurssirahastosta, sijoitetun vapaan oman pääoman rahastosta, omista osakkeista, muuntoeroista, muista rahastoista, kertyneistä voittovaroista ja määräysvallattomien omistajien osuudesta. Muuntoerot sisältävät ulkomaisten tytäryhtiöiden tilinpäätösten muuntamisesta syntyneet muuntoerot sekä ulkomaiseen tytäryhtiöön tehdyn nettosijoituksen suojauksen. Muut rahastot sisältää käyvän arvon rahaston, joka käsittää myytävissä olevien rahoitusvarojen 225 tuhannen euron (2014: 190 tuhannen euron) kertyneet arvomuutokset.

Osakkeet ja osakepääoma

Etteplan Oyj:n kaupparekisteriin merkitty ja täysin maksettu osakepääoma tilikauden lopussa oli 5 000 000,00 euroa ja osakemäärä 20 665 559 (2014: 20 179 414) kappaletta. Tilikau-

della ei tapahtunut muutoksia osakepääomassa. Yhtiö järjesti tilikaudella 486 145 osakkeen suunnatun osakeannin yritysjärjestelyyn liittyen. Yhtiöllä on yksi osakesarja. Kukin osake oikeuttaa äänestämään yhtiökokouksessa yhdellä äänellä ja antaa saman oikeuden osinkoon.

Osakkeet on listattu Nasdaq Helsinki Oy:ssä tunnuksella ETT1V. Osakkeilla ei ole nimellisarvoa eikä enimmäisosakemäärää ole rajoitettu. Kaikki liikkeelle lasketut osakkeet on maksettu täysimääräisesti. Yhtiön hallussa 31.12.2015 oli 324 283 (2014: 308 886) kappaletta omia osakkeita.

Hallituksen valtuudet omien osakkeiden hankkimiseen ja luovuttamiseen sekä osakepääoman korottamiseen uusmerkinnällä on esitetty kohdassa Osakkeet ja osakkeenomistajat.

Hallitus ehdottaa yhtiökokoukselle, että tilikaudelta 2015 jaetaan osinkoa 0,15 euroa osakkeelta.

28 OSAKEPERUSTEISET MAKSUT

Etteplan Oyj:n hallitus päätti 12.2.2014 uudesta Yhtiön toimitusjohtajan osakepohjaisesta kannustinjärjestelmästä. Uudessa sitouttavassa osakepalkkiojärjestelmässä on yksi kolmen vuoden sitouttamisjakso. Järjestelmässä mahdollinen palkkio on sidottu toimitusjohtajan toimisuhteen voimassaoloon. Sitouttamisjakson palkkio maksetaan helmikuussa 2017 osittain Yhtiön osakkeina ja osittain rahana. Sitouttavan osakepalkkiojärjestelmän 2014 perusteella maksettava palkkio on yhteensä enintään 25 000 Etteplan Oyj:n osaketta. Lisäksi Yhtiö maksaa palkkiosta toimitusjohtajalle aiheutuvat verot ja veronluonteiset maksut.

Etteplan Oyj:n hallitus päätti 3.6.2014 uuden osakepohjaisen kannustinjärjestelmän perustamisesta konsernin avainhenkilöille. Järjestelmässä on yksi ansaintajakso, joka sisältää kalenterivuodet 2014-2016. Järjestelmän ansaintakriteerit ovat Etteplan-konsernin liikevaihdon kasvu ja omistaja-arvon kehittyminen (Total Shareholder Return, TSR). Järjestelmän kohderyhmään kuuluu noin 15 henkilöä. Järjestelmästä maksettavat palkkiot vastaavat yhteensä enintään noin 450 000 Etteplan Oyj:n osakkeen arvoa (sisältäen myös rahana maksettavan osuuden). Palkkioina mahdollisesti luovutettavat osakkeet jaetaan Yhtiön omistamista osakkeista tai markkinoilta hankittavista Yhtiön osakkeista.

Osakkeina ja käteisvaroina suoritettavia osakeperusteisia maksuja sisältyy henkilöstökuluihin:

1 000 EUR	2015	2014
Osakkeina suoritettavat	38	252
Yhteensä	38	252
Rahana suoritettava osuus, verot ja veronluonteiset maksut	216	267
Yhteensä	216	267

29 LAINAT

1 000 EUR	2015	2014
Pitkäaikaiset		
Lainat rahoituslaitoksilta	7 514	8 434
Rahoitusleasingvelat	782	703
Yhteensä	8 296	9 137

Velkojen jakauma valuutoittain

EUR	8 122	7 265
SEK	120	1 808
CNY	54	63
Yhteensä	8 296	9 137

1 000 EUR	2015	2014
Lyhytaikaiset		
Lainat rahoituslaitoksilta	13 978	8 977
Rahoitusleasingvelat	947	705
Yhteensä	14 925	9 681

Velkojen jakauma valuutoittain

EUR	9 175	6 557
SEK	2 019	652
CNY	3 731	2 472
Yhteensä	14 925	9 681

30 RAHOITUSLEASINGVELKOJEN ERÄÄNTYMISAJAT

1 000 EUR	2015	2014
Vähimmäisvuokrat		
Alle yhden vuoden sisällä	1 186	883
Yhtä vuotta pidemmän ajan ja enintään viiden vuoden kuluttua	948	824
Yli viiden vuoden kuluttua	0	0
Yhteensä	2 134	1 707
Tulevaisuudessa kertyvät rahoituskulut	-53	-57
Rahoitusleasingvuokrien nykyarvo	2 081	1 651

Nykyarvon erääntyminen

Alle yhden vuoden sisällä	1 145	843
Yli vuoden kuluessa ja enintään viiden vuoden kuluttua	936	808
Yhteensä	2 081	1 651

Rahoitusleasingvelkojen efektiivisten korkokantojen painotettu keskiarvo vuonna 2015 oli 3,1 % (2014: 3,8 %).

31 MUUT PITKÄAIKAISET VELAT

1 000 EUR	2015	2014
Tytäryhtiön hankintavelka	30	0
Eläkevelat	66	57
Muut pitkäaikaiset velat	-5	0
Yhteensä	92	57

Velkojen jakauma valuutoittain

EUR	43	15
SEK	49	41
Yhteensä	92	57

32 OSTOVELAT JA MUUT VELAT

1 000 EUR	2015	2014
Saadut ennakot	171	366
Saadut ennakot, osatuloutus	853	2 362
Ostovelat muille	4 993	3 034
Siirtovelat	17 405	14 390
Verovelat	4 349	3 943
Tytäryhtiön hankintavelka	1 015	434
Muut velat	3 114	2 138
Yhteensä	31 901	26 666

Siirtovelkojen olennaisimmat erät

Korkovelat	34	34
Jaksotetut henkilöstökulut	16 738	13 734
Muut lyhytaikaiset siirtovelat kuluista	633	622
Yhteensä	17 405	14 390

Velkojen jakauma valuutoittain

EUR	24 141	19 038
SEK	6 844	6 720
CNY	904	940
Muut valuutat	12	-32
Yhteensä	31 901	26 666

33 TILIKAUDEN VEROTETTAVAAN TULOON PERUSTUVAT VEROVELAT

1 000 EUR	2015	2014
Tuloverovelka	927	94

34 LASKENNALLISET VEROT**LASKENNALLISET VEROT 2015**

Laskennallisten verosaamisten erittely 2015

1 000 EUR	1.1.2015	Muuntoero	Kirjattu tulos-laskelmaan	Kirjattu omaan pääomaan	Yritys-järjestelyt	Siirrot erien välillä	31.12.2015
Vahvistetut tappiot	0	0	0	0	0	0	0
Muut jaksotuserot	110	0	51	0	0	0	161
Yhteensä	110	0	51	0	0	0	161

Laskennallisten verovelkojen erittely

1 000 EUR	1.1.2015	Muuntoero	Kirjattu tulos-laskelmaan	Kirjattu omaan pääomaan	Yritys-järjestelyt	Siirrot erien välillä	31.12.2015
Vapaaehtoiset varaukset	118	3	92	1	1	0	215
Aineettomat hyödykkeet yritysjärjestelyissä	841	5	-227	0	784	0	1 404
Muut jaksotuserot	127	0	9	0	0	0	135
Yhteensä	1 086	8	-126	1	785	0	1 754

LASKENNALLISET VEROT 2014

Laskennallisten verosaamisten erittely 2014

1 000 EUR	1.1.2014	Muuntoero	Kirjattu tulos-laskelmaan	Kirjattu omaan pääomaan	Yritys-järjestelyt	Siirrot erien välillä	31.12.2014
Vahvistetut tappiot	92	-2	-89	0	0	0	0
Muut jaksotuserot	8	0	102	0	0	0	110
Yhteensä	100	-3	12	0	0	0	110

Laskennallisten verovelkojen erittely

1 000 EUR	1.1.2014	Muuntoero	Kirjattu tulos-laskelmaan	Kirjattu omaan pääomaan	Yritys-järjestelyt	Siirrot erien välillä	31.12.2014
Vapaaehtoiset varaukset	119	6	-14	0	0	7	118
Aineettomat hyödykkeet yritysjärjestelyissä	767	2	-172	-2	230	17	841
Muut jaksotuserot	123	0	28	0	0	-24	127
Yhteensä	1 010	8	-159	-1	230	0	1 086

31.12.2015 konsernilla oli 1 239 tuhatta euroa (2014: 1 407 tuhatta euroa) vahvistettuja tappioita, joista ei ole kirjattu laskennallista verosaamista. Tappioilla ei ole eräpäivää.

35 MUUT PITKÄAIKAISET SAAMISET

1 000 EUR	2015	2014
Eläkejärjestelyihin liittyvät saamiset	54	0
Yhteensä	54	0

36 VAKUUKSET JA VASTUUSITOUMUKSET

1 000 EUR	2015	2014
Omasta puolesta annetut vakuudet		
Yrityskiinnitykset	320	320
Pantatut osakkeet	120	120
Muut annetut vakuudet	104	50
Leasing-sopimuksista maksettavat määrät		
Eräänntyy alle vuoden kuluessa	1 685	1 450
Eräänntyy 1-5 vuoden kuluttua	1 544	1 527
Yhteensä	3 773	3 467

37 LÄHIPIIRITAPAHTUMAT

Konsernin lähipiiriin luetaan konsernin osakkuusyritysten lisäksi henkilöt, joilla on konsernissa määräysvalta, yhteinen määräysvalta tai huomattava vaikutusvalta sekä konsernin johtoon kuuluvat avainhenkilöt, joita ovat hallituksen ja johtoryhmän jäsenet mukaan lukien toimitusjohtaja. Muina lähipiiriin kuuluvina yhtiöinä pidetään yhtiöitä, jotka ovat edellä mainittujen henkilöiden määräysvallassa tai yhteisessä määräysvallassa. Yhtiön lähipiiriin kuuluu lisäksi lopullista määräysvaltaa käyttävä Ingman Group Oy Ab ja sen konserniyritykset.

Lähipiiriliiketoimet on hinnoiteltu konsernin normaalien hinnoitteluperusteiden ja hankintaehtojen mukaisesti.

Konsernin emo- ja tytäryhtiösuhteet 31.12.2015

Yhtiö	Kotipaikka	Konsernin omistusosuus
Emoyhtiö Etteplan Oyj	Vantaa, Suomi	
Etteplan Design Center Oy	Hollola, Suomi	100 %
SAV Oy Länsi-Suomi	Pori, Suomi	100 %
Satakunnan Insinöörikeskus Oy	Pori, Suomi	100 %
SAV Oy Itä-Suomi	Siilinjärvi, Suomi	100 %
SAV Oy Kaakkois-Suomi	Kouvola, Suomi	100 %
SAV Oy Pohjois-Suomi	Kemi, Suomi	100 %
Etteplan Sweden AB	Västerås, Ruotsi	100 %
Etteplan Vataple Technology Centre, Ltd.	Kunshan, Kiina	70 %
Etteplan Consulting (Shanghai) Co., Ltd.	Shanghai, Kiina	100 %
Etteplan B.V.	Eindhoven, Alankomaat	100 %
Etteplan Netherlands B.V.	Eindhoven, Alankomaat	100 %
Etteplan Deutschland GmbH	Köln, Saksa	100 %
Etteplan Tedopres Inc.	Austin, Yhdysvallat	100 %

Seuraavat konserniyhtiöt on fuusioitu vuonna 2015:

	Kotipaikka	Konserni-yhtiö, johon fuusioitu
ProAvia Konsult AB	Tukholma, Ruotsi	Etteplan Industry AB

Seuraavat konserniyhtiöt on likvidoitu vuonna 2015:

	Kotipaikka
Etteplan Tedopres Asia PTE, Ltd.	Singapore

Lähipiirin kanssa toteutuivat seuraavat liiketapahtumat:

1 000 EUR	2015	2014
Palveluiden myynnit lähipiiriin kuuluville:		
Muut lähipiiriin kuuluvat yhtiöt	36	0
Yhteensä	36	0

1 000 EUR	2015	2014
Palveluiden ostot lähipiiriin kuuluvilta:		
Muut lähipiiriin kuuluvat yhtiöt	36	0
Yhteensä	36	0

Johdon henkilöstöetuudet

Etteplan Oyj:n johto koostuu hallituksesta, toimitusjohtajasta sekä johtoryhmän jäsenistä.

Maksetut palkat, palkkiot ja luontoisedut

1 000 EUR	2015	2014
Hallituksen jäsenet		
Robert Ingman, puheenjohtaja	58	54
Tapio Hakakari, 26.3.2014 asti	0	8
Heikki Hornborg, 26.3.2014 asti	0	8
Matti Huttunen, 27.3.2015 alkaen	22	0
Pertti Nupponen	29	27
Teuvo Rintamäki	29	25
Leena Saarinen	30	30
Patrick von Essen, 26.3.2014 alkaen	29	19
	198	171
Toimitusjohtaja sekä muu johtoryhmä		
Juha Näkki, maksetut palkat, palkkiot ja luontoisedut	415	252
Juha Näkki, lakisääteiset eläkemenot	69	42
Muu johtoryhmä	1 020	822
Yhteensä	1 702	1 287

Yhtiökokous päättää vuosittain hallituksen jäsenten palkkion.

Johdon henkilöstöetuudet

Yrityksen johdolle ei ole vuoden 2015 aikana myönnetty osakeoptioita.

Johdon osakkeenomistus

1 000 kpl	Osakkeita 31.12.2015
Juha Näkki, toimitusjohtaja	12
Robert Ingman, hallituksen puheenjohtaja	13 680
Per-Anders Gådin, johtoryhmän jäsen	3
Petri Ikonen, johtoryhmän jäsen	1
Veikko Lamminen, johtoryhmän jäsen	2
Outi-Maria Liedes, johtoryhmän jäsen	0
Pertti Nupponen, hallituksen jäsen	0
Riku Riikonen, johtoryhmän jäsen	3
Teuvo Rintamäki, hallituksen jäsen	0
Leena Saarinen, hallituksen jäsen	0
Mikael Vatn, johtoryhmän jäsen	4
Patrick von Essen, hallituksen jäsen	0
Yhteensä	13 705

38 TILINPÄÄTÖSPÄIVÄN JÄLKEISET TAPAHTUMAT

Etteplan vahvisti asemaansa teknisen dokumentoinnin palveluntarjoajana Keski-Euroopan markkinoilla ja käynnisti liiketoiminnan Saksassa liiketoimintakaupalla 31.12.2015 saksalaisen Bertelsmann-konserniin kuuluvan arvato AG:n kanssa. Ostettu liiketoiminta ja osakekanta sisältävät teknisen dokumentoinnin palveluita Saksassa ja Alankomaissa. Yhtiöiden liiketoiminta ja henkilöstö siirtyivät Etteplanille 1.1.2016. Osana kauppaa Etteplan ja arvato AG sopivat strategisesta yhteistyöstä.

39 TALOUDELLISTA KEHITYSTÄ KUVAAVAT TUNNUSLUVUT

1 000 EUR, tilikausi 1.1.-31.12.	2015 IFRS	2014 IFRS	2013 IFRS
Liikevaihto	141 143	131 916	128 647
Liikevaihdon muutos, %	7,0	2,5	-4,3
Operatiivinen liikevoitto*	9 540	7 394	6 280
% liikevaihdosta	6,8	5,6	4,9
Liikevoitto (EBIT)	8 594	7 856	6 366
% liikevaihdosta	6,1	6,0	4,9
Tulos ennen veroja ja määräysvallattomien omistajien osuutta	7 933	7 168	5 672
% liikevaihdosta	5,6	5,4	4,4
Tilikauden tulos	6 189	6 147	4 390
Oman pääoman tuotto, %	19,5	22,7	17,5
ROCE, %	17,4	17,8	14,6
Omavaraisuusaste, %	37,8	39,5	35,9
Bruttoinvestoinnit	9 867	3 565	2 344
% liikevaihdosta	7,0	2,7	1,8
Nettovelkaantumisaste, %	41,6	56,5	73,4
Henkilöstö keskimäärin	1 948	1 813	1 736
Henkilöstö kauden lopussa	2 074	1 859	1 728
Palkat ja palkkiot	101 452	94 367	70 363

* Liikevoitto (EBIT) ilman yritysjärjestelyihin liittyviä eräiä kuten aineettomien hyödykkeiden poistoja ja lisäkauppahintojen uudelleenarvostuksia.

40 OSAKEKOHTAISET TUNNUSLUVUT

Tilikausi 1.1.-31.12.	2015 IFRS	2014 IFRS	2013 IFRS
Osakekohtainen tulos, EUR	0,31	0,30	0,22
Osakekohtainen oma pääoma, EUR	1,73	1,45	1,31
Osakekohtainen osinko, EUR (Hallituksen ehdotus yhtiökokoukselle)	0,15	0,15	0,11
Osinko osakekohtaisesta tuloksesta, %	48	50	50
Efektiivinen osinkotuotto, %	3,1	4,9	3,5
P/E-luku, EUR	15,8	10,1	14,2
Osakkeen kurssikehitys: alin kurssi	3,00	2,91	2,69
ylin kurssi	4,93	3,34	3,54
keskikurssi	4,11	3,17	3,13
Osakekannan markkina-arvo, 1 000 EUR	99 672	60 406	61 717
Osakkeiden vaihto, 1 000 kpl	1 033	614	9 406
Osakkeiden vaihto, %	5	3	48
Osakkeiden osakeantioikaistun lukumäärän painotettu keskiarvo tilikauden aikana, 1 000 kpl	20 032	19 753	19 718
Osakkeiden osakeantioikaistun lukumäärä tilikauden lopussa, 1 000 kpl	20 341	19 871	19 718

TUNNUSLUKUIJEN LASKENTAKAAVAT

Orgaaninen kasvu	=	$\frac{\text{Liikevaihto tarkastelukaudella} - \text{liikevaihto vertailukaudella} - \text{hankitun yhtiön tuottama liikevaihto tarkastelukaudella}}{\text{Liikevaihto vertailukaudella}} \times 100$
Operatiivinen liikevoitto	=	Liikevoitto (EBIT) + yrityshankintoihin liittyvien aineettomien hyödykkeiden poistot - lisäkauppahintojen uudelleenarvostuserät
Oman pääoman tuotto-% (ROE)	=	$\frac{\text{tulos ennen veroja ja määräysvallattomien omistajien osuutta} - \text{verot}}{\text{oma pääoma} + \text{määräysvallattomien omistajien osuus}} \times 100$
Sitoutuneen pääoman tuotto-% (ROCE), ennen veroja	=	$\frac{\text{tulos ennen veroja ja määräysvallattomien omistajien osuutta} + \text{korkokulut ja muut rahoituskulut}}{\text{taseen loppusumma} - \text{korottomat velat}} \times 100$
Omavaraisuusaste (%)	=	$\frac{\text{oma pääoma} + \text{määräysvallattomien omistajien osuus}}{\text{taseen loppusumma} - \text{saadut ennakot}}$
Nettovelkaantumisaste (%)	=	$\frac{\text{korollinen vieras pääoma} - \text{rahat ja pankkisaamiset ja rahoitusarvopaperit}}{\text{oma pääoma} + \text{määräysvallattomien omistajien osuus}} \times 100$
Osakekohtainen tulos	=	$\frac{\text{tulos ennen veroja ja määräysvallattomien omistajien osuutta} - \text{verot} - \text{määräysvallattomien omistajien osuus}}{\text{osakkeiden osakeantioikaistu keskimääräinen lukumäärä tilikauden aikana}}$
Osakekohtainen oma pääoma	=	$\frac{\text{oma pääoma}}{\text{osakkeiden osakeantioikaistu lukumäärä tilinpäätöspäivänä}}$
Osakekohtainen osinko	=	$\frac{\text{tilikauden osinko}}{\text{osakkeiden osakeantioikaistu lukumäärä tilikauden aikana}}$
Osinko tuloksesta (%)	=	$\frac{\text{osakekohtainen osinko} \times 100}{\text{osakekohtainen tulos}}$
Efektiivinen osinkotuotto (%)	=	$\frac{\text{osakekohtainen osinko} \times 100}{\text{osakeantioikaistu tilikauden viimeinen kaupantekokurssi}}$
Hinta/voitto-suhde (P/E-luku)	=	$\frac{\text{osakeantioikaistu tilikauden viimeinen kaupantekokurssi}}{\text{osakekohtainen tulos}}$
Osakkeen kurssikehitys	=	Kultakin tilikaudelta esitetään osakeantioikaistu alin ja ylin kurssi varsinaisessa kaupankäynnissä sekä tilikauden keskipurssi osakeantioikaistuna. $\text{keskipurssi} = \frac{\text{osakkeen euromääräinen kokonaisvaihto}}{\text{vaihdetujen osakkeiden lukumäärä tilikauden aikana}}$
Osakekannan markkina-arvo	=	Ulkona olevien osakkeiden lukumäärä tilinpäätöspäivänä x tilikauden viimeinen kaupantekokurssi
Osakkeiden vaihdon kehitys lukumääränä ja prosentteina	=	Osakkeiden vaihdon kehitys ilmoitetaan tilikauden aikana vaihdettujen osakkeiden lukumääränä sekä sen prosentuaalisena osuutena osakesarjan kaikkien osakkeiden keskimääräisestä lukumäärästä tilikauden aikana.

EMOYHTIÖN TULOSLASKELMA

1 000 EUR	Liite	1.1.-31.12.2015	1.1.-31.12.2014
		FAS	FAS
Liikevaihto	1	6 639	6 243
Liiketoiminnan muut tuotot	2	41	37
Henkilöstökulut	3	-2 597	-2 679
Poistot ja arvonalentumiset	11,12	-403	-328
Liiketoiminnan muut kulut	5	-4 776	-5 531
Liikevoitto/-tappio		-1 095	-2 258
Rahoitustuotot ja -kulut	6,7	-441	41
Voitto/tappio ennen satunnaiseriä		-1 536	-2 217
Satunnaiset erät	8	6 500	6 500
Voitto ennen tilinpäätössiirtoja ja veroja		4 964	4 283
Tilinpäätössiirrot	9	-133	0
Tuloverot	10	-1 016	-959
Tilikauden voitto		3 815	3 324

EMOYHTIÖN TASE

1 000 EUR		1.1.-31.12.2015	1.1.-31.12.2014
	Liite	FAS	FAS
VASTAAVAA			
Pysyvät vastaavat			
Aineettomat hyödykkeet	11	2 806	1 078
Aineelliset hyödykkeet	12	37	44
Sijoitukset			
Osuudet saman konsernin yrityksissä	13	55 861	50 676
Muut sijoitukset	13	19	20
Sijoitukset yhteensä		55 880	50 696
Pysyvät vastaavat yhteensä		58 723	51 818
Vaihtuvat vastaavat			
Lyhytaikaiset saamiset	14	39 139	58 068
Rahat ja pankkisaamiset	15	5 958	389
Vaihtuvat vastaavat yhteensä		45 097	58 457
VASTAAVAA YHTEENSÄ		103 821	110 274
VASTATTAVAA			
Oma pääoma			
Osakepääoma	16	5 000	5 000
Ylikurssirahasto	16	6 701	6 701
Sijoitetun vapaan oman pääoman rahasto	16	4 344	2 344
Omat osakkeet	16	-1 239	-1 165
Edellisten tilikausien voitto	16	9 960	9 616
Tilikauden voitto	16	3 815	3 324
Oma pääoma yhteensä		28 581	25 821
TILINPÄÄTÖSSIIRTOJEN KERTYMÄ	17	133	0
Vieras pääoma			
Pitkäaikainen vieras pääoma	18	7 460	8 371
Lyhytaikainen vieras pääoma	19,20	67 647	76 083
Vieras pääoma yhteensä		75 240	84 454
VASTATTAVAA YHTEENSÄ		103 821	110 274

EMOYHTIÖN RAHAVIRTALASKELMA

1 000 EUR	1.1.-31.12.2015	1.1.-31.12.2014
	FAS	FAS
LIIKETOIMINNAN RAHAVIRTA		
Asiakkailta saadut maksut	6 213	7 692
Maksut liiketoiminnan kuluista	-6 704	-7 409
Liiketoiminnan rahavirta ennen rahoituseriä ja veroja	-491	284
Maksetut korot ja maksut muista rahoituskuluista	-278	-410
Saadut osingot	7	6
Maksetut välittömät verot	-938	-1 014
Liiketoiminnan rahavirta (A)	-1 699	-1 135
INVESTOINTIEN RAHAVIRTA		
Investoinnit aineellisiin ja aineettomiin hyödykkeisiin	-124	-361
Tytäryhtiöhankinnat	-4 625	-1 572
Aineellisten ja aineettomien hyödykkeiden luovutustulot	1	0
Myönnetyt lainat	-250	0
Konsernitilisaamisten muutos	19 749	-8 676
Investointien rahavirta (B)	14 751	-10 609
RAHOITUKSEN RAHAVIRTA		
Omien osakkeiden hankinta	-75	0
Lyhytaikaisten lainojen nostot	1 463	0
Lyhytaikaisten lainojen takaisinmaksut	-8 440	-3 964
Konsernitilivelkojen muutos	-13 828	9 846
Pitkäaikaisten lainojen nostot	10 000	3 000
Maksetut osingot ja muu voitonjako	-2 981	-2 169
Konserniavustus	6 500	4 600
Rahoituksen rahavirta (C)	-7 360	11 314
Rahavarojen muutos (A+B+C) lisäys (+) / vähennys (-)	5 692	-430
Rahavarat tilikauden alussa	389	533
Valuuttakurssien muutosten vaikutus	-123	286
Rahavarat tilikauden lopussa	5 958	389

EMOYHTIÖN TILINPÄÄTÖKSEN LAATIMISPERIAATTEET

Laatimisperiaatteet

Emoyhtiö Etteplan Oyj:n tilinpäätös laaditaan Suomessa voimassa olevien kirjanpito- ja osakeyhtiölakien säännösten (FAS) mukaisesti.

Tuloutusperiaate

Emoyhtiön tuloutusperiaatteet vastaavat konsernitilinpäätöksen laadintaperiaatteita. Etteplan Oyj:n liikevaihto koostuu konsernin sisäisistä ohjelmisto- ja hallintoveloituksista.

Tutkimus- ja kehitystoiminnan menot

Tutkimus- ja kehitystoiminnan menot kirjataan kuluksi niiden syntymisvuonna.

Pysyvien vastaavien arvostus

Pysyvät vastaavat aktivoidaan taseeseen alkuperäiseen hankintamenuon vähennettynä suunnitelman mukaisilla poistoilla ja mahdollisilla arvonalentumistappioilla. Suunnitelman mukaiset poistot perustuvat omaisuuserän arvioituun taloudelliseen vaikutusaikaan. Maa-alueilla katsotaan olevan rajoittamaton taloudellinen vaikutusaika. Muiden pysyvien vastaavien taloudelliset vaikutusajat ovat:

- ohjelmistot 5 vuotta
- tietokoneet 3 vuotta
- toimistokalusteet 5 vuotta
- huoneistojen perusparannukset 5 vuotta
- liikearvo 5-10 vuotta

Huolto- ja korjauskustannukset kirjataan kuluksi. Merkittävät perusparannusinvestoinnit aktivoidaan ja poistetaan taloudellisena vaikutusaikanaan tuloslaskelmassa. Aineellisten ja aineettomien hyödykkeiden käytöstä poistamisesta ja luovutuksesta syntyneet myyntivoitot ja -tappiot sisältyvät joko liiketoiminnan muihin tuottoihin tai kuluihin.

Tuloverot

Tuloslaskelmassa olevat verot sisältävät yrityksen tilikauden verotettavaan tulokseen perustuvat verot ja aikaisempien tilikausien verojen oikaisut. Verotettavaan tuloon perustuvat verot lasketaan tilinpäätöshetkellä voimassaolevalla verokannalla.

Tilinpäätössiirtojen kertymä emoyhtiössä

Koneiden ja kaluston sekä muiden pitkävaikutteisten menojen hyllypoistot ovat yhteensä 30 tuhatta euroa. Hyllypoistoista ei kirjata laskennallista verosaamista.

Eläkejärjestelyt

Emoyhtiön henkilökunnan eläketurva on hoidettu ulkopuolisissa eläkevakuutusyhtiöissä. Eläkemenot kirjataan kuluksi kertymisvuonna.

Leasing-sopimukset

Leasing-sopimuksilla hankitun omaisuuden vuokrat kirjataan kuluksi vuokra-ajan kuluessa.

EMOYHTIÖN TULOSLASKELMAN LIITETIEDOT

1 LIIKEVAIHTO

1 000 EUR	2015	2014
Suomi	6 639	6 243

Liikevaihto koostuu Etteplan-konsernin sisäisistä ohjelmisto- ja hallintoveloituksista.

2 LIIKETOIMINNAN MUUT TUOTOT

1 000 EUR	2015	2014
Muut tuotot	41	37
Yhteensä	41	37

3 HENKILÖSTÖ JA HENKILÖSTÖKULUT

1 000 EUR	2015	2014
Henkilöstö		
Henkilömäärä kauden lopussa	28	29
Henkilömäärä keskimäärin	29	29

Henkilöstö ryhmittäin luokiteltuna		
HallintoHenkilöstö	28	29
Yhteensä	28	29

Henkilöstökulut		
Palkat ja palkkiot	2 224	2 349
Eläkekulut, maksupohjaiset järjestelyt	314	278
Muut kiinteät henkilösivukulut	58	52
Yhteensä	2 597	2 679

Luontoisedut (verotusarvo)	35	38
----------------------------	----	----

4 TILINTARKASTAJAN PALKKIOT

1 000 EUR	2015	2014
Varsinainen tilintarkastus	43	42
Muut asiantuntijapalvelut	51	14
Yhteensä	94	56

5 LIIKETOIMINNAN MUUT KULUT

1 000 EUR	2015	2014
Tilintarkastajan palkkiot	94	56
Liiketoiminnan muut kulut	4 682	5 475
Yhteensä	4 776	5 531

6 RAHOITUSTUOTOT

1 000 EUR	2015	2014
Osinkotuotot muilta	7	6
Valuuttakurssivoitot	0	423
Yhteensä	8	429

7 RAHOITUSKULUT

1 000 EUR	2015	2014
Korkokulut saman konsernin yrityksille	0	12
Korkokulut veloista muille	264	364
Valuuttakurssitappiot	172	11
Muut rahoituskulut	12	1
Yhteensä	448	387

8 SATUNNAISET ERÄT

1 000 EUR	2015	2014
Saadut konserniavustukset	6 500	6 500

9 TILINPÄÄTÖSSIIRROT

1 000 EUR	2015	2014
Poistoeron muutos	133	0

10 TULOVEROT

1 000 EUR	2015	2014
Tuloverot varsinaisesta toiminnasta	1 012	952
Aikaisempien tilikausien verojen oikaisut	4	7
Yhteensä	1 016	959

11 AINEETTOMAT HYÖDYKKEET, EMOYHTIÖT

Aineettomat hyödykkeet 2015

1 000 EUR	Aineettomat oikeudet	Liikearvo	Muut aineettomat hyödykkeet	Ennakkomaksut	Yhteensä
Hankintameno 1.1.	4 149	500	153	0	4 802
Lisäykset	8	2 000	0	106	2 114
Siirrot erien välillä	0	0	0	0	0
Hankintameno 31.12.	4 157	2 500	153	106	6 916
Kertyneet poistot 1.1.	-3 269	-387	-67	0	-3 724
Kertyneet poistot siirrot erien välillä	0	0	0	0	0
Tilikauden poisto	-286	-79	-22	0	-386
Kertyneet poistot 31.12.	-3 555	-466	-89	0	-4 110
Kirjanpitoarvo 31.12.2015	602	2 034	64	106	2 806

Aineettomat hyödykkeet 2014

1 000 EUR	Aineettomat oikeudet	Liikearvo	Muut aineettomat hyödykkeet	Ennakkomaksut	Yhteensä
Hankintameno 1.1.	4 041	379	0	0	4 420
Lisäykset	108	121	0	0	229
Siirrot erien välillä	0	0	153	0	153
Hankintameno 31.12.	4 149	500	153	0	4 802
Kertyneet poistot 1.1.	-2 989	-379	0	0	-3 368
Kertyneet poistot siirrot erien välillä	0	0	-45	0	-45
Tilikauden poisto	-280	-8	-22	0	-311
Kertyneet poistot 31.12.	-3 269	-387	-67	0	-3 724
Kirjanpitoarvo 31.12.2014	880	112	86	0	1 078

12 AINEELLISET HYÖDYKKEET, EMOYHTIÖ

Aineelliset hyödykkeet 2015

1 000 EUR	Koneet ja kalusto	Muut aineelliset hyödykkeet	Yhteensä
Hankintameno 1.1.	1 114	55	1 169
Lisäykset	10	0	10
Hankintameno 31.12.	1 124	55	1 180
Kertyneet poistot 1.1.	-1 074	-51	-1 126
Tilikauden poisto	-16	-1	-17
Kertyneet poistot 31.12.	-1 090	-52	-1 142
Kirjanpitoarvo 31.12.2015	34	3	37

Aineelliset hyödykkeet 2014

1 000 EUR	Koneet ja kalusto	Muut aineelliset hyödykkeet	Yhteensä
Hankintameno 1.1.	1 094	51	1 145
Lisäykset	20	4	24
Hankintameno 31.12.	1 114	55	1 169
Kertyneet poistot 1.1.	-1 057	-50	-1 108
Tilikauden poisto	-17	-1	-18
Kertyneet poistot 31.12.	-1 074	-51	-1 126
Kirjanpitoarvo 31.12.2014	40	4	44

13 SIOITUKSET, EMOYHTIÖ

Sijoitukset 2015

1 000 EUR	Osuudet saman konsernin yrityksissä	Muut sijoitukset	Yhteensä
Hankintameno 1.1.	50 676	20	50 696
Lisäykset	5 185	0	5 185
Vähennykset	0	-1	-1
Hankintameno 31.12.	55 861	19	55 880
Kirjanpitoarvo 31.12.2015	55 861	19	55 880

Sijoitukset 2014

1 000 EUR	Osuudet saman konsernin yrityksissä	Muut sijoitukset	Yhteensä
Hankintameno 1.1.	50 168	20	50 188
Lisäykset	1 572	0	1 572
Vähennykset	-1 065	0	-1 065
Hankintameno 31.12.	50 676	20	50 696
Kirjanpitoarvo 31.12.2014	50 676	20	50 696

14 LYHYTAIKAISET SAAMISET

1 000 EUR	2015	2014
Lyhytaikaiset saamiset saman konsernin yrityksiltä		
Myyntisaamiset	1 559	1 106
Lainasaamiset	250	0
Muut saamiset	397	429
Konsernitilisaamiset	29 794	49 543
Konserniavustussaamiset	6 500	6 500
Yhteensä	38 500	57 579
Lyhytaikaiset saamiset muilta		
Muut saamiset	32	0
Lyhytaikaiset siirtosaamiset	607	489
Yhteensä	639	489
Lyhytaikaiset saamiset yhteensä	39 139	58 068
Siirtosaamisten olennaisimmat erät		
Verosaamiset	0	21
Jaksotetut henkilöstökulut	2	20
Muut siirtosaamiset kuluista (muilta)	605	448
Yhteensä	607	489

15 RAHAVARAT

1 000 EUR	2015	2014
Rahat ja pankkisaamiset	5 958	389
Yhteensä	5 958	389

Rahavarat taseessa vastaavat rahavirtalaskelman mukaisia varoja.

16 OMAA PÄÄOMAA KOSKEVAT LIITETIEDOT

1 000 EUR	2015	2014
Osakepääoma 1.1.	5 000	5 000
Osakepääoma 31.12.	5 000	5 000
Ylikurssirahasto 1.1.	6 701	6 701
Ylikurssirahasto 31.12.	6 701	6 701
Sijoitetun vapaan oman pääoman rahasto 1.1.	2 344	2 614
Yritysjärjestelyt	2 000	-270
Sijoitetun vapaan oman pääoman rahasto 31.12.	4 344	2 344
Omat osakkeet 1.1.	-1 165	-1 912
Lisäykset	-75	0
Yritysjärjestelyt	0	747
Omat osakkeet 31.12.	-1 239	-1 165
Voitto edellisiltä tilikausilta 1.1.	12 940	11 785
Osingonjako	-2 981	-2 169
Voitto edellisiltä tilikausilta 31.12.	9 960	9 616
Tilikauden voitto	3 815	3 324
Oma pääoma yhteensä	28 581	25 821
Laskelma voitonjakokelpoisista varoista 31.12.		
Voitto edellisiltä tilikausilta	9 960	9 616
Omat osakkeet	-1 239	-1 165
Sijoitetun vapaan oman pääoman rahasto	4 344	2 344
Tilikauden voitto	3 815	3 324
Voitonjakokelpoiset varat 31.12.	16 879	14 120
Osakkeiden lukumäärä 1.1. (1 000 kpl)	20 179	20 179
Suunnattu osakeanti	486	0
Osakkeet, yhteensä 31.12. (1 000 kpl)	20 666	20 179

17 TILINPÄÄTÖSSIIRTOJEN KERTYMÄ

1 000 EUR	2015	2014
Poistoero	133	0

18 PITKÄAIKAINEN VIERAS PÄÄOMA

1 000 EUR	2015	2014
Lainat rahoituslaitoksilta	7 460	8 371
Yhteensä	7 460	8 371

19 LYHYTAIKAINEN VIERAS PÄÄOMA

1 000 EUR	2015	2014
Lyhytaikainen vieras pääoma muilta		
Tytäryhtiön hankintavelka	1 000	440
Lainat rahoituslaitoksilta	10 243	6 269
Yhteensä	11 243	6 709
Lyhytaikainen vieras pääoma saman konsernin yrityksille		
Konsernitilivelat	53 682	67 510
Yhteensä	53 682	67 510

20 OSTOVELAT JA MUU LYHYTAIKAINEN VIERAS PÄÄOMA

1 000 EUR	2015	2014
Ostovelat ja muu lyhytaikainen vieras pääoma muille		
Ostovelat	788	330
Muut velat	145	164
Siirtovelat	1 366	1 090
Tuloverovelka	57	0
Yhteensä	2 356	1 584

Ostovelat ja muu lyhytaikainen vieras pääoma saman konsernin yrityksille		
Ostovelat	271	140
Muut velat	93	140
Yhteensä	365	280

Lyhytaikaiset velat yhteensä	67 647	76 083
------------------------------	--------	--------

Siirtovelkojen olennaisimmat erät		
Korkovelat	34	28
Jaksotetut henkilöstökulut	1 332	1 063
Yhteensä	1 366	1 090

21 VASTUUT JA VAKUUKSET

1 000 EUR	2015	2014
Muut omasta puolesta annetut vakuudet	320	320
Tytäryhtiöiden puolesta annetut vakuudet	3 785	2 535
Leasingsopimuksista maksettavat määrät		
Seuraavalla tilikaudella maksettavat	1 208	927
Myöhemmin maksettavat	1 105	1 073
Yhteensä	6 419	4 855

Emoyhtiö on antanut 4 823 tuhannen euron takauksen Etteplan Vatable Technology Centre, Ltd.:n lainoista, joista on nostettu 3 133 tuhatta euroa.

Emoyhtiö on antanut 1 064 tuhannen euron takauksen Etteplan Consulting (Shanghai) Co., Ltd.:n lainoista, joista on nostettu 653 tuhatta euroa.

Emoyhtiö on antanut 170 tuhannen euron takauksen Etteplan B.V.:n lainoista, joista on nostettu 0 euroa.

OSAKKEET JA OSAKKEENOMISTAJAT

Osakepääoma ja osakkeet

Etteplan Oyj:n kauppakisteriin merkitty ja täysin maksettu osakepääoma 31.12.2015 oli 5 000 000,00 euroa ja osakemäärä 20 665 559 kappaletta. Yhtiöllä on yksi osakesarja. Kukin osake oikeuttaa äänestämään yhtiökokouksessa yhdellä äänellä ja antaa saman oikeuden osinkoon.

Osinko

Varsinainen yhtiökokous 27.3.2015 päätti hallituksen ehdotuksen mukaisesti, että tilikaudelta 2014 jaetaan osinkona 0,15 euroa osaketta kohti ja jäljelle jäävät voittovarot jätetään vapaaseen omaan pääomaan. Yhtiökokouksen päättämä osinko maksettiin osakkaalle, joka täsmäytyspäivänä oli merkitty Euroclear Finland Oy:n pitämään Yhtiön osakasluetteloon. Osingonmaksun täsmäytyspäivä oli 31.3.2015. Osinko maksettiin 9.4.2015.

Voimassaolevat valtuudet

Valtuutus osakepääoman korottamiseen

Varsinainen yhtiökokous 26.3.2014 valtuutti hallituksen päättämään enintään 4 000 000 osakkeen antamisesta osakeannilla tai antamalla optio-oikeuksia tai muita osakkeisiin oikeuttavia osakeyhtiölain 10 luvun 1 §:n tarkoittamia erityisiä oikeuksia yhdessä tai useammassa erässä. Valtuutus sisältää oikeuden päättää antaa joko uusia osakkeita tai Yhtiön hallussa olevia omia osakkeita. Valtuutus on voimassa kaksi (2) vuotta yhtiökokouksen päätöksestä alkaen 26.3.2014 ja päättyen 25.3.2016. Valtuutus korvaa aikaisemman vastaavan valtuutuksen.

Etteplan toteutti osana Suunnittelu ja Asennusten Valvonta - SAV Oy:n suunnittelu- ja asennustenvolvontaliiketoiminnan ja SAV Oy:n tytäryhtiöiden hankintaa syyskuussa 2015 suunnatun osakeannin, jossa merkittiin 486 145 uutta osaketta. Suunnatun osakeannin dilutoiva vaikutus oli 2,41 prosenttia.

Valtuutus omien osakkeiden hankkimiseen ja luovuttamiseen

Varsinainen yhtiökokous 27.3.2015 valtuutti hallituksen päättämään omien osakkeiden hankkimisesta yhdessä tai useammassa erässä Yhtiön vapaalla omalla pääomalla. Omia osakkeita voidaan hankkia enintään 2 000 000 kappaletta. Omien osakkeiden hankinta voi tapahtua muussa kuin osakkeenomistajien osakeomistuksen suhteessa, eli hallituksella on mahdollisuus päättää myös suunnatusta omien osakkeiden hankinnasta. Valtuutus on voimassa kahdeksantoista (18) kuukautta varsinaisen yhtiökokouksen päätöksestä alkaen 27.3.2015 ja päättyen 26.9.2016. Valtuutus korvaa aikaisemman vastaavan valtuutuksen.

Yhtiö hankki tammi-joulukuussa 2015 omia osakkeita 15 397 kappaletta. Etteplan ei ole luovuttanut yhtiön hallussa olevia omia osakkeita tammi-joulukuussa 2015.

Optio-oikeudet

Yhtiöllä ei ole voimassa olevaa optio-ohjelmaa.

Osakepohjaiset kannustinjärjestelmät

Etteplan Oyj:n hallitus päätti 12.2.2014 uudesta Yhtiön toimitusjohtajan osakepohjaisesta kannustinjärjestelmästä. Uudessa sitouttavassa osakepalkkiojärjestelmässä on yksi kolmen vuoden sitouttamisjakso. Järjestelmässä mahdollinen palkkio on sidottu toimitusjohtajan toimitusjohtajan voimassaoloon. Sitouttamisjakson palkkio maksetaan helmikuussa 2017 osittain Yhtiön osakkeina ja osittain rahana. Sitouttavan osakepalkkiojärjestelmän 2014 perusteella maksettava palkkio on yhteensä enintään 25 000 Etteplan Oyj:n osaketta. Lisäksi Yhtiö maksaa palkkiosta toimitusjohtajalle aiheutuvat verot ja veronluonteiset maksut.

Etteplan Oyj:n hallitus päätti 3.6.2014 uuden osakepohjaisen kannustinjärjestelmän perustamisesta konsernin avainhenkilöille. Järjestelmässä on yksi ansaintajakso, joka sisältää kalenterivuodet 2014-2016. Järjestelmän ansaintakriteerit ovat Etteplan-konsernin liikevaihdon kasvu ja omistaja-arvon kehittyminen (Total Shareholder Return, TSR). Järjestelmän kohderyhmään kuuluu noin 15 henkilöä. Järjestelmästä maksettavat palkkiot vastaavat yhteensä enintään noin 450 000 Etteplan Oyj:n osakkeen arvoa (sisältäen myös rahana maksettavan osuuden).

Palkkioina mahdollisesti luovutettavat osakkeet jaetaan Yhtiön omistamista osakkeista tai markkinoilta hankittavista Yhtiön osakkeista.

Osakkeen noteeraus

Etteplanin osakkeet on listattu Nasdaq Helsinki Oy:ssä Small cap -markkina-aryöryhmän Teollisuustuotteet ja -palvelut -toimialaryhmässä tunnuksella ETT1V.

Osakkeen kurssikehitys ja vaihto

Etteplan Oyj:n osakkeita vaihdettiin katsauskauden aikana 1 032 820 kappaletta yhteensä 4,3 miljoonan euron arvosta. Osakkeen alin kurssi oli 3,00 euroa, ylin kurssi 4,93 euroa, keskiarvo 4,11 euroa ja päätöskurssi 4,90 euroa. Osakekannan markkina-arvo 31.12.2015 oli 99,7 miljoonaa euroa.

Osakkeenomistajat

Vuoden 2015 lopussa yhtiöllä oli 1 650 rekisteröityä osakkeenomistajaa. Hallintarekisterissä oli yhteensä 315 202 osaketta eli 1,53 prosenttia osakkeista.

Yhtiön hallussa 31.12.2015 oli 324 283 kappaletta omia osakkeita, joka vastaa 1,57 prosenttia koko osakekannasta ja äänimäärästä. Yhtiön hallituksen jäsenet ja toimitusjohtaja omistivat 31.12.2015 osakkeita 13 691 907 (31.12.2014: 41 876) kappaletta eli 66,25 prosenttia koko osakemäärästä.

Liputukset

Ingman Group Oy Ab ilmoitti 9.9.2015 Ingman Group Oy Ab:n osuuden Etteplan Oyj:n osakepääomasta ja äänimäärästä alittaneen kaksi kolmasosaa (2/3) kun suunnatussa osakeannissa merkityt Etteplan Oyj:n 486 145 uutta osaketta oli kirjattu kaupparekisteriin.

Suurimmat osakkeenomistajat 31.12.2015

Nimi	Osakkeet, kpl	Osuus osakkeista ja äänistä, %
Ingman Group Oy Ab	13 650 000	66,05
Oy Fincorp Ab	2 106 663	10,19
Keskinäinen työeläkevakuutusyhtiö Varma	821 328	3,97
VAS Invest Oy	486 145	2,35
Tuori Klaus	351 000	1,70
Etteplan Oyj	322 483	1,56
Sijoitusrahasto Taaleritehdas Mikro Markka	300 000	1,45
Tuori Aino	256 896	1,24
Kempe Anna	220 000	1,06
Kempe Lasse	100 000	0,48
Kempe Pia	97 700	0,47
Kylänpää Osmo	53 200	0,26
4Capes Oy	48 800	0,24
Kurra Jorma	36 300	0,18
Ingman Robert	30 000	0,15
Burmeister Dorrit	26 928	0,13
Hemholmen Oy Ab	26 000	0,13
Otavan Kirjasäätiö	24 772	0,12
VR Eläkesäätiö	21 546	0,10
Lehtivuori Pauli	20 000	0,10
Muut osakkeenomistajat	1 665 798	8,07
Yhteensä	20 665 559	100,00
Hallintarekisteröidyt osakkeet	315 202	1,53

Osakeomistuksen jakauma omistajaryhmittäin 31.12.2015

Sektorin nimi	Osakkaat, kpl	Osakkeet, kpl	Hallintarekisteröidyt osakkeet, kpl	Osuus osakkeista ja äänistä, %
Koko kansantalous (kotim. sektorit)				
Yritykset	76	17 023 282	0	82,38
Rahoitus- ja vakuutuslaitokset	9	14 585	232 818	1,20
Julkisyhteisöt	3	843 374	0	4,08
Kotitaloudet	1544	2 430 043	0	11,76
Voittoa tavoittelemattomat yhteisöt	8	32 092	0	0,16
Ulkomaat				
Euroopan unioni	9	6 313	82 384	0,43
Muut maat ja kansainväliset järjestöt	1	668	0	0,00
Yhteensä	1 650	20 350 357	315 202	100,00

Osakeomistuksen jakauma suuruusluokittain 31.12.2015

Osakkeiden määrä kpl	Osakkaat, kpl	Osuus osakkaista, %	Osakkeet, kpl	Osuus osakkeista ja äänistä, %
1-100	275	16,67	14 979	0,07
101-500	739	44,79	232 014	1,12
501-1 000	317	19,21	249 267	1,21
1 001-5 000	258	15,64	560 866	2,71
5 001-10 000	28	1,70	202 795	0,98
10 001-50 000	19	1,15	387 151	1,87
50 001-100 000	4	0,24	319 340	1,55
100 001-500 000	7	0,42	2 121 156	10,26
500 001-	3	0,18	16 577 991	80,22
Yhteensä	1 650	100,00	20 665 559	100,00

HALLITUKSEN VOITONJAKOEHDOTUS

Emoyhtiön jakokelpoinen oma pääoma 31.12.2015 on 16,9 miljoonaa euroa, tilikauden voiton ollessa 3,8 miljoonaa euroa.

Hallitus ehdottaa, että yhtiökokouksen käytettävänä olevista jakokelpoisista varoista jaetaan vuodelta 2015 osinkoa 0,15 euroa osaketta kohden, enintään 3,1 miljoonaa euroa. Osinkoa ei kuitenkaan makseta niille osakkeille, jotka ovat Yhtiön hallussa osingonmaksun täsmäytyspäivänä 7.4.2016.

Yhtiön taloudellisessa asemassa ei ole tilikauden päättymisen jälkeen tapahtunut olennaisia muutoksia. Yhtiön maksuvalmius on hyvä, eikä ehdotettu voitonjako vaaranna hallituksen näkemysten mukaan Yhtiön maksukykyä.

Osinko ehdotetaan maksettavaksi 14.4.2016.

Vantaalla, 11. päivänä helmikuuta 2016

Robert Ingman
hallituksen puheenjohtaja

Patrick von Essen
hallituksen jäsen

Pertti Nupponen
hallituksen jäsen

Teuvo Rintamäki
hallituksen jäsen

Leena Saarinen
hallituksen jäsen

Matti Huttunen
hallituksen jäsen

TILINTARKASTUSKERTOMUS

Etteplan Oyj:n yhtiökokoukselle

Olemme tilintarkastaneet Etteplan Oyj:n kirjanpidon, tilinpäätöksen, toimintakertomuksen ja hallinnon tilikaudelta 1.1.–31.12.2015. Tilinpäätös sisältää konsernin taseen, tuloslaskelman, laajan tuloslaskelman, laskelman oman pääoman muutoksista, rahavirtalaskelman ja liitetiedot sekä emoyhtiön taseen, tuloslaskelman, rahoituslaskelman ja liitetiedot.

Hallituksen ja toimitusjohtajan vastuu

Hallitus ja toimitusjohtaja vastaavat tilinpäätöksen ja toimintakertomuksen laatimisesta ja siitä, että konsernitilinpäätös antaa oikeat ja riittävät tiedot EU:ssa käyttöön hyväksytyjen kansainvälisten tilinpäätösstandardien (IFRS) mukaisesti ja että tilinpäätös ja toimintakertomus antavat oikeat ja riittävät tiedot Suomessa voimassa olevien tilinpäätöksen ja toimintakertomuksen laatimista koskevien säännösten mukaisesti. Hallitus vastaa kirjanpidon ja varainhoidon valvonnan asianmukaisesta järjestämisestä ja toimitusjohtaja siitä, että kirjanpito on lainmukainen ja varainhoito luotettavalla tavalla järjestetty.

Tilintarkastajan velvollisuudet

Velvollisuutenamme on antaa suorittamamme tilintarkastuksen perusteella lausunto tilinpäätöksestä, konsernitilinpäätöksestä ja toimintakertomuksesta. Tilintarkastuslaki edellyttää, että noudatamme ammattieettisiä periaatteita. Olemme suorittaneet tilintarkastuksen Suomessa noudatettavan hyvän tilintarkastustavan mukaisesti. Hyvä tilintarkastustapa edellyttää, että suunnittelemme ja suoritamme tilintarkastuksen hankkiaksemme kohtuullisen varmuuden siitä, onko tilinpäätöksessä tai toimintakertomuksessa olennaista virheellisyyttä, ja siitä, ovatko emoyhtiön hallituksen jäsenet tai toimitusjohtaja syyllistyneet tekoon tai laiminlyöntiin, josta saattaa seurata vahingonkorvausvelvollisuus yhtiötä kohtaan, taikka rikkoneet osakeyhtiölakia tai yhtiöjärjestystä.

Tilintarkastukseen kuuluu toimenpiteitä tilintarkastusevidenssin hankkimiseksi tilinpäätökseen ja toimintakertomukseen sisältyvistä luvuista ja niissä esitettävistä muista tiedoista. Toimenpiteiden valinta perustuu tilintarkastajan harkintaan, johon kuuluu väärinkäytöksestä tai virheestä johtuvan olennaisen virheellisyyden riskien arvioiminen. Näitä riskejä arvioidessaan tilintarkastaja ottaa huomioon sisäisen valvonnan, joka on yhtiössä merkityksellistä oikeat ja riittävät tiedot antavan tilinpäätöksen ja toimintakertomuksen laatimisen kannalta. Tilintarkastaja arvioi sisäistä

valvontaa pystyäkseen suunnittelemaan olosuhteisiin nähden asianmukaiset tilintarkastustoimenpiteet mutta ei siinä tarkoituksessa, että hän antaisi lausunnon yhtiön sisäisen valvonnan tehokkuudesta. Tilintarkastukseen kuuluu myös sovellettujen tilinpäätöksen laatimisperiaatteiden asianmukaisuuden, toimivan johdon tekemien kirjanpidollisten arvioiden kohtuullisuuden sekä tilinpäätöksen ja toimintakertomuksen yleisen esittämistavan arvioiminen.

Käsityksemme mukaan olemme hankkineet lausuntonne perustaksi tarpeellisen määrän tarkoitukseen soveltuvaa tilintarkastusevidenssiä.

Lausunto konsernitilinpäätöksestä

Lausuntonamme esitämme, että konsernitilinpäätös antaa EU:ssa käyttöön hyväksytyjen kansainvälisten tilinpäätösstandardien (IFRS) mukaisesti oikeat ja riittävät tiedot konsernin taloudellisesta asemasta sekä sen toiminnan tuloksesta ja rahavirroista.

Lausunto tilinpäätöksestä ja toimintakertomuksesta

Lausuntonamme esitämme, että tilinpäätös ja toimintakertomus antavat Suomessa voimassa olevien tilinpäätöksen ja toimintakertomuksen laatimista koskevien säännösten mukaisesti oikeat ja riittävät tiedot konsernin sekä emoyhtiön toiminnan tuloksesta ja taloudellisesta asemasta. Toimintakertomuksen ja tilinpäätöksen tiedot ovat ristiriidattomia.

Helsingissä 29. päivänä helmikuuta 2016

PricewaterhouseCoopers Oy

KHT-yhteisö

Lauri Kallaskari

KHT

HALLINNOINTI

Etteplanin suunnittelun jälki on nähtävissä lukuisissa innovatiivisissa teollisissa laitteissa, koneissa ja laitoksissa maailmalla. Tehtävämme on toteuttaa asiakkaittemme tuotevisio maailmanluokan suunnittelumenetelmiä ja osaamista hyödyntäen.

Hyvä hallinnointi tehostaa työskentelyämme

Etteplan noudattaa Suomen listayhtiöiden hallinnointikoodia ilman poikkeuksia.

Lue lisää osoitteesta www.etteplan.com/investors

Tämä selvitys hallinto- ja ohjausjärjestelmästä on laadittu Suomen listayhtiöiden hallinnointikoodin 2010 suosituksen 54 mukaisesti. Selvitys hallinto- ja ohjausjärjestelmästä on laadittu osana vuosikertomusta, ja se on saatavana myös erillisenä yhtiön internetsivuilla osoitteessa www.etteplan.com. Etteplanin hallitus on käsitellyt tämän yhtiön hallinnointia koskevan lausunnon. Etteplan Oyj:n ulkopuolinen tilintarkastaja PricewaterhouseCoopers Oy on tarkistanut, että tämä selvitys on annettu, ja että taloudelliseen raportointiprosessiin liittyvien sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan järjestelmien pääpiirteittäinen kuvaus on yhdenmukainen Etteplan Oyj:n tilinpäätöksen kanssa.

Vleiset hallinnointiperiaatteet

Etteplan Oyj on suomalainen julkinen osakeyhtiö, jonka päätöksenteossa ja hallinnossa noudatetaan Suomen osakeyhtiölakia, julkisesti noteerattuja yhtiöitä koskevia muita säädöksiä ja Etteplan Oyj:n yhtiöjärjestystä.

Yhtiö on julkisesti noteerattu pörssi-yhtiö, johon sovelletaan Nasdaq Helsinki Oy:n sääntöjä. Etteplan noudattaa toiminnassaan Arvopaperimarkkinayhdistys ry:n julkistamaa Suomen listayhtiöiden hallinnointikoodia 2010. Suomen listayhtiöiden hallinnointikoodi on saatavilla Arvopaperimarkkinayhdistys ry:n internetsivuilla www.cgfinland.fi.

Yhtiön valvonta ja johto on jaettu yhtiökokouksen, hallituksen ja toimitusjohtajan kesken.

Yhtiökokous

Osakkeenomistajat käyttävät päätösvaltaansa yhtiökokouksessa. Yhtiön on järjestettävä yksi varsinainen yhtiökokous vuosittain kesäkuun

loppuun mennessä. Tarvittaessa järjestetään ylimääräinen yhtiökokous. Osakkeenomistaja voi käyttää yhtiökokouksessa puhe-, kysely- ja äänioikeuttaan. Varsinaisessa yhtiökokouksessa käsiteltävät asiat on määritelty Etteplanin yhtiöjärjestyksen 8 §:ssä ja osakeyhtiölain 5 luvun 3 §:ssä.

Yhtiökokouksen päätökset julkistetaan viipymättä yhtiökokouksen jälkeen pörssitiedotteella ja yhtiön internetsivuilla osoitteessa www.etteplan.com.

Yhtiökokoustietojen antaminen osakkeenomistajille

Hallitus kutsuu varsinaisen tai ylimääräisen yhtiökokouksen koolle yhtiön internetsivuilla osoitteessa www.etteplan.com julkaistavalla yhtiökokouskutsulla, jossa mainitaan kokouksessa käsiteltävät asiat. Hallitus voi lisäksi harkintansa mukaan julkaista kutsun yhtiökokoukseen yhdessä suomenkielisessä hallituksen määräämässä valtakunnallisessa päivälehdessä. Kokouskutsu ja hallituksen ehdotukset yhtiökokoukselle julkistetaan myös pörssitiedotteena.

Yhtiökokouskutsu sisältää ehdotuksen yhtiökokouksen asialistaksi. Yhtiökokouskutsu, yhtiökokoukselle esitettävät asiakirjat sekä päätösehdotukset yhtiökokoukselle asetetaan saataville yhtiön internetsivuilla vähintään kolme viikkoa ennen yhtiökokousta.

Yhtiö ilmoittaa internetsivuillaan päivämäärän, johon mennessä osakkeenomistajan on ilmoitettava yhtiön hallitukselle varsinaisen yhtiökokouksen käsiteltäväksi vaatimansa asia.

Yhtiökokouksen pöytäkirja asetetaan yhtiön internetsivuilla kahden viikon kuluessa yhtiökokouksesta. Yhtiökokoukseen liittyvät asiakirjat pidetään yhtiön internetsivuilla vähintään kolmen kuukauden ajan yhtiökokouksesta.

Yhtiökokouksen järjestäminen

Yhtiön yhtiöjärjestyksen mukaan yhtiökokous pidetään yhtiön kotipaikassa tai Lahden tai Helsingin kaupungissa siten kuin yhtiön hallitus määrää.

Voidakseen osallistua yhtiökokoukseen osakkeenomistajan tulee olla yhtiökokouksen täsmäytyspäivänä merkittynä Euroclear Finland Oy:n ylläpitämään Etteplan Oyj:n osakasluetteloon. Hallintarekisteröidyn osakkeen omistajan, joka aikoo osallistua yhtiökokoukseen, tulee pyytää omaisuudenhoitajaltaan tarvittavat ohjeet koskien rekisteröitymistä osakasluetteloon ja valtakirjojen antamista. Hallintarekisteröidyn osakkeen ilmoittaminen tilapäiselle osakasluettelolle katsotaan ilmoittautumiseksi yhtiökokoukseen.

Yhtiökokoukseen ilmoittaudutaan ennakoon kokouskutsussa kerrotun määräjän puitteissa. Osakkeenomistaja voi osallistua yhtiökokoukseen itse tai valtuuttamansa asiamiehen välityksellä. Asiamiehen tulee esittää valtuutuksestaan valtakirja. Osakkeenomistajan on ilmoitettava yhtiölle antamistaan valtakirjoista samalla kun hän ilmoittautuu yhtiökokoukseen. Osakkeenomistajalla ja asiamiehellä voi olla kokouksessa mukanaan avustaja.

Hallituksen, toimitusjohtajan ja tilintarkastajan osallistuminen yhtiökokoukseen

Hallituksen puheenjohtajan ja riittävän määrän hallituksen ja sen valiokuntien jäseniä sekä toimitusjohtajan on oltava läsnä yhtiökokouksessa. Lisäksi tilintarkastajan on oltava läsnä varsinaisessa yhtiökokouksessa.

Hallituksen jäsenehdokkaan osallistuminen yhtiökokoukseen

Hallituksen jäseneksi ensimmäistä kertaa ehdolla olevan henkilön on osallistuttava valinnasta

päättävään yhtiökokoukseen, jollei hänen poissaololleen ole painavia syitä.

Osakassopimukset

Osakassopimus on osakkeenomistajien välinen sopimus yhtiön hallinnosta ja asioiden hoitamisesta. Osakassopimus voidaan tehdä yhtiön perustamisen yhteydessä tai sen toiminnan aikana. Osakassopimus on sitova osakkaiden kesken. Osakassopimus ei sido yhtiötä itseään, ellei yhtiötä ole otettu mukaan sopimukseen. Osakassopimuksen hyväksyy yhtiön puolesta yleensä yhtiön hallitus.

Etteplan ei ole tehnyt osakassopimusta eikä yhtiö ole tietoinen mahdollisista osakassopimuksista.

Hallitus

Hallitus huolehtii yhtiön hallinnosta ja yhtiön toiminnan asianmukaisesta järjestämisestä lainsäädännön ja yhtiöjärjestyksen mukaisesti. Hallitus ohjaa ja valvoo yhtiön toimivaa johtoa, nimittää ja erottaa toimitusjohtajan sekä hyväksyy merkittävät yrityksen strategiaa, investointeja, organisaatiota, johdon palkitsemisjärjestelmää ja rahoitusta koskevat päätökset.

Hallituksen työjärjestys

Etteplan Oyj:n hallitus on hyväksynyt osana yhtiön hallinnointia kirjallisen työjärjestyksen ohjaamaan työskentelyään. Hallituksen työjärjestys täydentää Suomen osakeyhtiölain säännöksiä ja yhtiön yhtiöjärjestystä. Hallituksen työjärjestys on esitetty yhtiön internetsivuilla osoitteessa www.etteplan.com.

Hallituksen kokoukset

Hallitus kokoontuu niin usein kuin sen velvoitteiden asianmukainen täyttäminen vaatii.

Yhtiön hallitus kokoontui vuoden 2015 aikana yhteensä 12 kertaa. Hallituksen jäsenten lisäksi yhtiön toimitusjohtaja osallistui hallituksen sihteerinä kokouksiin. Kaikki hallituksen jäsenet osallistuivat kaikkiin hallituksen kokouksiin vuoden 2015 aikana.

Hallituksen toiminnan arviointi

Hallitus arvioi vuosittain toimintaansa ja työskentelytapojaan. Hallitus määrittää arvioinnissa käytettävät kriteerit. Arviointi toteutetaan sisäisenä itsearviointina. Arvioinnin tulokset käsitellään hallituksessa.

Hallituksen kokoonpano

Yhtiökokous valitsee hallituksen jäsenet. Etteplan Oyj:n hallituksen nimitys- ja palkitsemisvaliokunta laatii yhtiökokoukselle ehdotuksen hallituksen jäseniksi. Jäsenehdokkaat ilmoitetaan yhtiökokouskutsussa ja yhtiön internetsivuilla.

Yhtiöjärjestyksen mukaan hallitukseen kuuluu vähintään kolme ja enintään seitsemän jäsentä. Hallitus valitaan vuoden toimikaudeksi kerrallaan.

Varsinainen yhtiökokous 27.3.2015 valitsi hallituksen jäseniksi uudelleen hallituksen nimitys- ja palkitsemisvaliokunnan ehdotuksen mukaisesti Robert Ingmanin, Patrick von Essenin, Pertti Nupponen, Teuvo Rintamäen sekä Leena Saarisen, minkä lisäksi uutena jäsenenä hallitukseen valittiin Matti Huttunen. Etteplan Oyj:n hallitus valitsi järjestäytymiskokouksessaan 27.3.2015 yhtiön hallituksen puheenjohtajaksi Robert Ingmanin.

Hallituksen jäsenten riippumattomuus

Hallituksen jäsenten enemmistön on oltava riippumattomia yhtiöstä. Lisäksi vähintään kahden mainittuun enemmistöön kuuluvista jäsenistä on oltava riippumattomia yhtiön merkittävistä osakkeenomistajista.

Hallitus arvioi jäsentensä riippumattomuuden ja ilmoittaa, ketkä heistä ovat riippumattomia yhtiöstä ja ketkä riippumattomia merkittävistä osakkeenomistajista.

Robert Ingman, Patrick von Essen, Matti Huttunen, Pertti Nupponen, Teuvo Rintamäki ja Leena Saarinen ovat yhtiöstä riippumattomia hallituksen jäseniä.

Patrick von Essen, Matti Huttunen, Pertti Nupponen, Teuvo Rintamäki ja Leena Saarinen ovat merkittävistä osakkeenomistajista riippumattomia hallituksen jäseniä.

Hallituksen jäsenistä ilmoitettavat tiedot

Hallituksen jäsenten henkilö- ja omistustiedot on esitetty yhtiön internetsivuilla osoitteessa www.etteplan.com sekä osittain vuoden 2015 vuosikertomuksessa.

Hallituksen valiokunnat

Etteplan Oyj:n hallituksella on nimitys- ja palkitsemisvaliokunta. Hallitus vastaa tarkastusvaliokunnalle kuuluvista tehtävistä, sillä yhtiöllä ei ole tarkastusvaliokuntaa.

Nimitys- ja palkitsemisvaliokunta

Etteplan Oyj:n hallitus on nimennyt keskuudestaan nimitys- ja palkitsemisvaliokunnan. Hallitus on vahvistanut valiokunnan keskeiset tehtävät ja toimintaperiaatteet kirjallisessa työjärjestyksessä. Valiokunnan työjärjestys on esitetty yhtiön internetsivuilla osoitteessa www.etteplan.com. Nimitys- ja palkitsemisvaliokunta raportoi säännöllisesti työstään hallitukselle.

Nimitys- ja palkitsemisvaliokunnan tehtävänä on toimia hallituksen apuna yhtiön toimitusjohtajan, toimitusjohtajan sijaisen ja muun johdon nimitys- ja palkitsemisasioiden. Lisäksi valiokunta tekee varsinaiselle yhtiökokoukselle ehdotuksen hallituksen jäsenmääräksi, kokoonpanoksi ja hallituksen jäsenten palkitsemiseksi. Valiokunta myös suosittaa, valmistelee ja esittää hallituksen hyväksyttäväksi toimitusjohtajan ja toimitusjohtajan sijaisen nimityksen, tämän palkan ja palkkiot sekä valmistelee ja antaa hallitukselle ja toimitusjohtajalle suosituksia johdon ja henkilöstön palkitsemiseen ja palkitsemisjärjestelmiin liittyvissä asioissa.

Valiokuntaan kuuluu kolme hallituksen jäsentä ja se kokoontuu säännöllisesti vähintään kerran vuodessa. Valiokunnan puheenjohtaja esittää valiokunnan ehdotukset hallitukselle.

Vuoden 2015 varsinaisen yhtiökokouksen jälkeen nimitys- ja palkitsemisvaliokunnan puheenjohtajana on toiminut Leena Saarinen ja valiokunnan jäsenenä Robert Ingman ja Pertti Nupponen. Kaikki valiokunnan jäsenet ovat yhtiöstä riippumattomia.

Hallituksen nimitys- ja palkitsemisvaliokunta kokoontui vuoden 2015 aikana 2 kertaa. Palkitsemisvaliokunnan kaikki jäsenet osallistuivat molempiin kokouksiin.

Toimitusjohtaja

Hallitus nimittää ja erottaa toimitusjohtajan sekä valvoo hänen toimintaansa. Emoyhtiön toimitusjohtaja toimii samalla konsernijohtajana. Toimitusjohtaja vastaa päivittäisestä konsernin asioiden hoitamisesta hallituksen määräysten ja ohjeiden mukaisesti. Toimitusjohtaja saa ryhtyä yhtiön toiminnan laajuus ja laatu huomioon ottaen epätavallisiin ja laajakantoisiin toimiin vain hallituksen valtuuttamana. Toimitusjohtaja vastaa yhtiön kirjanpidon lainmukaisuudesta ja varainhoidon luotettavasta järjestämisestä.

Toimitusjohtajalle on laadittu kirjallinen toimitusjohtajasopimus, jonka hallitus on hyväksynyt.

Vuoden 2012 alusta yhtiön toimitusjohtajana on toiminut DI Juha Näkki. Hän ei ole hallituksen jäsen, mutta on osallistunut hallituksen kokouksiin hallituksen sihteerinä. Juha Näkin henkilö- ja omistustiedot on esitetty yhtiön internetsivuilla osoitteessa www.etteplan.com sekä osittain vuoden 2015 vuosikertomuksessa.

Muu johto

Toimitusjohtaja nimeää operatiivisen toiminnan kannalta tarkoituksenmukaisen johtoryhmän. Johtoryhmä avustaa toimitusjohtajaa ja kehittää ja valvoo kaikkia yhtiön johdon vastuulla olevia asioita, mukaan lukien konsernin ja liiketoimintayksiköiden strategioihin, yrityskauppoihin ja merkittäviin pääomamenoihin, divestointeihin, yhtiön imagoon, kuukausiraportointiin, osavuosikatsauksiin, sijoittajasuhteisiin ja henkilöstöpolitiikan pääperiaatteisiin liittyvät asiat. Hallitus hyväksyy johtoryhmän jäsenten nimityksen. Johtoryhmän jäsenet raportoivat toimitusjohtajalle.

Etteplan Oyj:n johtoryhmään ovat kuuluneet 1.1.2015 alkaen toimitusjohtaja Juha Näkin lisäksi Per-Anders Gådin, Senior Vice President, Finance, Petri Ikonen, Senior Vice President,

Technical Documentation Services, Veikko Lamminen, Senior Vice President, Operations Finland, Outi-Maria Lienes, Senior Vice President, HR & Communications, Riku Riikonen, Senior Vice President, Engineering Services ja Mikael Vatn, Senior Vice President, Operations Sweden.

Johtoryhmän jäsenten henkilö- ja omistustiedot on esitetty yhtiön internetsivuilla osoitteessa www.etteplan.com sekä osittain vuoden 2015 vuosikertomuksessa.

Palkitseminen

Palkitsemisjärjestelmiin sovellettavat periaatteet

Palkitsemisjärjestelmien tavoitteena on edistää yhtiön kilpailukykyä ja pitkän aikavälin taloudellista menestystä sekä myötävaikuttaa omistaja-arvon suotuisaan kehitykseen. Palkitsemisjärjestelmät perustuvat ennalta määrättyihin ja mitattaviin suoritus- ja tuloskriteereihin.

Hallituksen nimitys- ja palkitsemisvaliokunnan tehtävänä on toimia hallituksen apuna yhtiön toimitusjohtajan, toimitusjohtajan sijaisen ja ylimmän johdon palkitsemisasiissa sekä valmistella henkilökunnan palkitsemisjärjestelmiin liittyvät asiat.

Päätöksentekojärjestys

Yhtiökokous päättää hallitus- ja valiokuntatyöskentelystä maksettavista palkkioista ja niiden määräytymisperusteista. Hallituksen palkitsemisen valmistelu on osoitettu hallituksen nimitys- ja palkitsemisvaliokunnan tehtäväksi. Toimitusjohtajan palkitsemisesta ja hänelle maksettavista muista korvauksista päättää hallitus. Muun johdon palkitsemisesta päättää toimitusjohtaja yhdessä hallituksen kanssa.

Hallituksen jäsenten palkitseminen

Vuoden 2015 varsinaisen yhtiökokouksen päätöksen mukaisesti hallituksen jäsenen palkkio on 600 euroa kokoukselta ja hallituksen puheenjohtajan palkkio on 1 200 euroa kokoukselta. Lisäksi yhtiön hallituksen jäsenen palkkio on 24 400 vuodessa ja hallituksen puheenjohtajan 48 800 vuodessa. Hallituksen jäsenille maksetaan päivärahat ja matkakustannusten korvaukset yhtiön matkustussäännön mukaisesti.

Vuoden 2015 varsinaisen yhtiökokouksen päätöksen mukaisesti nimitys- ja palkitsemisvaliokunnan jäsenen palkkio on 600 euroa kokoukselta ja nimitys- ja palkitsemisvaliokunnan puheenjohtajan palkkio on 1 200 euroa kokoukselta. Lisäksi valiokunnan jäsenille maksetaan kokouksista päivärahat ja matkakustannusten korvaukset yhtiön matkustussäännön mukaisesti.

Hallitus- ja valiokuntapalkkioita ei makseta yhtiön omina osakkeina eivätkä hallituksen jäsenet kuulu Etteplan-konsernin avainhenkilöiden osakepohjaisen kannustinjärjestelmän kohde-ryhmään.

Toimitusjohtajan ja yhtiön muun johdon palkitseminen

Toimitusjohtajan palkka muodostuu peruspalkasta ja hallituksen vuosittain päättämästä, konsernin tulokseen ja muihin avaintavoitteisiin perustuvasta tulospalkkiosta, jonka enimmäismäärä päätetään vuosittain. Lisäksi hänellä on auto- ja puhelinetu. Toimitusjohtajalla on sopimus osakepohjaisesta kannustinjärjestelmästä. Toimitusjohtajaan sovelletaan lain mukaista eläkeikää. Irtisanomistilanteessa hänellä on oikeus enintään 18 kuukauden palkkaa vastaavaan korvaukseen, joka sisältää kuuden kuukauden irtisanomisajan palkan.

Johtoryhmän jäsenten palkitsemisjärjestelmä sisältää peruspalkan ja tulospalkkion, jonka ansaintakriteerit määritellään vuosittain. Vuonna 2015 ansaintakriteereinä olivat yhtiön liikevaihto, liikevoitto ja strategiset tavoitteet. Tulospalkkion enimmäismäärä on tehtävästä riippuen 50–100 prosenttia vuosipalkasta. Johtoryhmän jäsenillä ei ole sopimusta varhennetusta eläkeistä. Irtisanomiskorvaus on enintään kymmenen kuukauden palkkaa vastaava korvaus, joka sisältää neljän kuukauden irtisanomisajan palkan.

Toimitusjohtajan toimitusuhdetta koskevat tiedot

Toimitusjohtaja Juha Näkin peruspalkka vuonna 2015 oli 273 420,00 euroa. Auto-, puhelin- ja sairauskuluvakuutusedun määrä vuonna 2015 oli 16 209,08 euroa. Toimitusjohtajalle maksettiin suoriteperusteista bonusta vuonna 2015 125 683,50 euroa.

Toimitusjohtajalle laadittiin vuonna 2014 osakepohjaisen kannustinjärjestelmä. Osakepalkkiojärjestelmässä on yksi kolmen vuoden sitouttamisjakso, joka sisältää kalenterivuodet

2014–2016. Mahdollinen palkkio on sidottu toimitusjohtajan toimitusuhdetta voimassaoloon ja maksetaan helmikuussa 2017. Lisäksi toimitusjohtaja kuuluu avainhenkilöiden osakepohjaisen kannustinjärjestelmään, josta ei luovutettu omia osakkeita vuonna 2015.

Vuonna 2015 toimitusjohtaja Juha Näkille ei maksettu maksuperusteista lisäeläkevakuutusta.

Osakepohjaiset kannustinjärjestelmät

Etteplan Oyj:n hallitus päätti helmikuussa 2014 uudesta yhtiön toimitusjohtajan osakepohjaisesta kannustinjärjestelmästä. Järjestelmän tarkoituksena on yhdistää omistajien ja toimitusjohtajan tavoitteet yhtiön arvon nostamiseksi sekä sitouttaa toimitusjohtaja yhtiöön ja tarjota hänelle kilpailukyinen yhtiön osakkeiden ansaintaan perustuva palkkiojärjestelmä.

Osakepalkkiojärjestelmässä on yksi kolmen vuoden sitouttamisjakso. Järjestelmässä mahdollinen palkkio on sidottu toimitusjohtajan toimitusuhdetta voimassaoloon. Sitouttamisjakson palkkio maksetaan helmikuussa 2017 osittain yhtiön osakkeina ja osittain rahana. Rahaosuudella pyritään kattamaan palkkiosta toimitusjohtajalle aiheutuvia veroja ja veronluonteisia maksuja. Mikäli toimitusjohtaja irtisanoo toimitusuhdetta ennen palkkion maksamista, palkkiota ei makseta.

Sitouttavan osakepalkkiojärjestelmän perusteella maksettava palkkio on yhteensä enintään 25 000 Etteplan Oyj:n osaketta. Lisäksi yhtiö maksaa palkkiosta toimitusjohtajalle aiheutuvat verot ja veronluonteiset maksut.

Kesäkuussa 2014 Etteplan Oyj:n hallitus päätti uuden osakepohjaisen kannustinjärjestelmän perustamisesta konsernin avainhenkilöille. Järjestelmän tarkoituksena on yhdistää omistajien ja avainhenkilöiden tavoitteet yhtiön arvon kasvattamiseksi sekä sitouttaa avainhenkilöt yhtiöön ja tarjota heille kilpailukyinen yhtiön osakkeiden omistukseen perustuva palkkiojärjestelmä.

Järjestelmässä on yksi ansaintajakso, joka sisältää kalenterivuodet 2014–2016. Järjestelmän ansaintakriteerit ovat Etteplan-konsernin liikevaihdon kasvu ja omistaja-arvon kehittyminen (Total Shareholder Return, TSR).

Mahdollinen palkkio maksetaan osittain yhtiön osakkeina ja osittain rahana. Rahana maksettavalla osuudella pyritään kattamaan avainhenkilölle palkkiosta aiheutuvat verot ja veron-

luonteiset maksut. Järjestelmän kohderyhmään kuuluu noin 15 henkilöä.

Järjestelmästä maksettavat palkkiot vastaavat yhteensä enintään noin 450 000 Etteplan Oyj:n osakkeen arvoa (sisältäen myös rahana maksettavan osuuden).

Palkka- ja palkkioselvitys

Palkka- ja palkkioselvitys on saatavilla yhtiön internetsivuilla osoitteessa www.etteplan.com. Selvitystä päivitetään säännöllisesti.

Sisäinen valvonta, riskienhallinta ja sisäinen tarkastus

Etteplan Oyj:n sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan tavoitteena on varmistaa, että yhtiön toiminta on tehokasta ja tuloksellista, informaatio luotettavaa ja että säännöksiä ja toimintaperiaatteita noudatetaan. Tavoitteena on myös liiketoimintaan liittyvien riskien tunnistaminen, arvioiminen ja seuranta. Sisäisen tarkastuksen avulla tehostetaan hallitukselle kuuluvan valvontavelvollisuuden hoitamista.

Sisäisen valvonnan toimintaperiaatteet

Yhtiön hallitus huolehtii siitä, että yhtiössä on määritelty sisäisen valvonnan toimintaperiaatteet, ja että yhtiössä seurataan valvonnan toimivuutta.

Riskienhallinnan järjestäminen

Etteplan-konsernin toimintaperiaatteena on hallita ja lieventää riskien vaikutusta. Hallitus ja johtoryhmä valvovat riskien ja riskikeskittymien kehitystä. Konsernin taloushallinto seuraa ja arvioi liiketoiminta- ja rahoitusriskejä sekä suojautuu niiltä yhteistyössä hallituksen, johtoryhmän ja suunnittelusta vastaavan johdon kanssa.

Riskit ja riskienhallinta esitetään yhtiön internetsivuilla osoitteessa www.etteplan.com sekä vuoden 2015 vuosikertomuksessa.

Rahoitusriskejä koskevat selvitykset esitetään tarkemmin konsernitilinpäätöksen liitetiedoissa vuosikertomuksen 2015 sivuilla 66–67.

Sisäinen tarkastus

Etteplan-konsernilla ei ole erillistä sisäistä tarkastusta. Hallitus voi palkata ulkopuolisia neuvonantajia suorittamaan valvontaympäristöön tai yhtiön toimintoihin liittyviä arvioiteja.

Taloudelliseen raportointiprosessiin liittyvien sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan järjestelmien pääpiirteittäinen kuvaus

Etteplan laatii konsernitilinpäätöksen ja osavuositarkastukset EU:n hyväksymän kansainvälisen tilinpäätöskäytännön (IFRS), arvopärimarkkinatilan sekä soveltuvin osin Finanssivalvonnan standardien ja Nasdaq Helsinki Oy:n sääntöjen mukaisesti. Etteplanin hallituksen toimintakertomus ja emoyhtiön tilinpäätös laaditaan Suomen kirjanpitolaikun sekä kirjanpitolaikun lausuntojen ja yleisohjeiden mukaisesti.

Etteplan-konserni noudattaa konsernitason kirjanpitoperiaatteita ja -ohjeita, joita sovelletaan kaikkiin konserniyhtiöihin ja joiden mukaan konsernin taloudelliset raportit laaditaan. Yhdes- sä raportointikalenterin ja aikataulujen kanssa kirjanpitoperiaat- teet ja -ohjeet muodostavat perustan oikea-aikaiselle ja täsmäl- liselle konsernitason raportoinnille. Kaikilta olennaisilta osiltaan Etteplanin toiminnot sijaitsevat Suomessa, Ruotsissa, Kiinassa ja Alankomaissa, ja kaikissa maissa on paikalliset kirjanpitoon ja taloudelliseen raportointiin liittyvät organisaatiot ja järjestelmät, joista tiedot raportoidaan konsernille. Alla kuvatut sisäisen val- vonnan ja riskienhallinnan järjestelmät ja käytännöt on suunnit- teltu varmistamaan, että yhtiön julkistamat taloudelliset raportit antavat olennaisesti oikeat tiedot yhtiön taloudesta.

Etteplanilla on käytössä konsernin tiedot yhdistelevä järjes- telmä. Kirjanpito tiedot siirretään paikallisista kirjanpitojärjes- telmistä joko automaattisesti tai käsin, ja niiden oikeellisuutta valvoo konsernin kirjanpitoryhmä. Yhteinen tilikartta muodostaa konserniraportoinnin perustan. Konsernin kirjanpidon, yhdistely- tiedot ja julkaistavat taloudelliset raportit laatii keskitetty ryhmä.

Sisäisen valvonnan alainen taloudellinen raportointi

Sisäisen valvonnan asianmukainen järjestäminen ja valvonta ovat konsernin sisällä toimivan paikallisjohdon vastuulla. Etteplanin hallitus on hyväksynyt sisäisen valvonnan toimintaperiaatteet, jotka on laadittu listayhtiöiden hallinnointikoodin suosituksen 48 mukaisesti. Toimintaperiaatteet sisältävät riskienhallintaprosessin, riskien yhteenvedon, taloudellisen raportoinnin valvonnan tavoitteiden ja yhteisten valvontapisteiden sekä Etteplanin sisäisen valvonnan toimeenpanon ja seurannan vastuiden pääpiirteet.

Taloudellisen raportointiprosessin sisäiset valvontatoimet maa- ja konsernitasolla ovat olleet yhtiön painopistealue vuonna 2009. Tämän jälkeen raportointiprosessit on katselmoitu ja päivitetty vuosittain. Etteplanin taloushallinto on analysoinut prosessiriskit ja määritellyt ulkoista taloudellista raportointiprosessia koskevat valvontatavoitteet. Prosessin olemassa olevat valvontapisteet on dokumentoitu. Nämä valvontapisteet sisältävät mm. tärkeimpien kirjanpito tehtävien täsmäytykset, valtuutukset, analyysit ja eriyttämisen. Työtä on johtanut konsernin talousjohtaja.

Vuosiaikataulunsa mukaan konsernin johtoryhmä pitää kuukausikokouksia, joissa analysoidaan myös yhtiön taloudellista suorituskykyä ja taloudellista raportointia. Ennen näitä kokouksia taloudelliset raportit on analysoitu liiketoimintaryhmitasolla epätarkkuuksien ja virheiden havaitsemiseksi. Konsernitason taloudelliset raportit toimitetaan Etteplanin hallitukselle kuukausittain. Lisäksi hallitus käsittelee ja hyväksyy osavuositarkastukset sekä vuosittaisen tulosraportin ja tilinpäätöksen.

Etteplanilla ei ole erillistä sisäistä tarkastusta. Hallitus voi palkata ulkopuolisia neuvonantajia suorittamaan valvontaympäristöön tai yhtiön toimintoihin liittyviä arviointoja.

Sisäpiirihallinto

Etteplan Oyj:n hallitus on hyväksynyt yhtiön sisäpiirisäännöt. Säännöt perustuvat Suomen arvopaperimarkkinalakiin ja ovat Finanssivalvonnan standardien sekä Nasdaq Helsinki Oy:n ohjeiden mukaiset. Etteplan Oyj:n sisäpiiri koostuu Suomen arvopa-

perimarkkinalain mukaisesti ilmoitusvelvollisista sisäpiiriläisistä, pysyvistä yrityskohtaisista sisäpiiriläisistä ja hankekohtaisista sisäpiiriläisistä.

Yhtiön lakimääräiseen sisäpiiriin kuuluvat asemansa perusteella hallituksen jäsenet, toimitusjohtaja ja tilintarkastajat. Näiden lisäksi Etteplanin julkiseen sisäpiiriin kuuluvat johtoryhmän jäsenet.

Yhtiö ylläpitää pysyvää yrityskohtaista sisäpiiriä, johon kuuluvat mm. merkittävät liiketoiminnan johtajat, taloushallinto sekä ne työ- tai muun sopimuksen perusteella yhtiölle työskentelevät henkilöt, jotka saavat sisäpiiritietoa.

Hankekohtainen sisäpiirirekisteri perustetaan yhtiön hallituksen, toimitusjohtajan tai johtoryhmän päätöksellä.

Yhtiön sisäpiiriohjeen mukaan sisäpiiriläisten tulee ajoittaa yhtiön arvopapereilla tehtävä kaupankäynti ajankohtiin, jolloin markkinoilla on mahdollisimman täydellinen tieto yhtiön osakkeen arvoon vaikuttavista asioista. Tämän vuoksi Etteplanin sisäpiiriin kuuluvien henkilöiden kaupankäynti yhtiön arvopapereilla on aina kiellettyä 28 päivän ajan ennen osavuositarkastuksen ja tilinpäätöstiedotteen julkistamista mukaan lukien julkistamispäivä (ns. suljettu ikkuna). Muina aikoina eli osavuositarkastuksen ja tilinpäätöstiedotteen julkistamista seuraavasta päivästä lähtien on voimassa ns. avoin ikkuna, jonka aikana pysyvien sisäpiiriläisten kaupankäynti on sallittua. Tällöinkin edellytetään, että henkilöllä ei ole hallussaan sisäpiiritietoa.

Etteplan Oyj:n julkisen sisäpiiriin pidosta vastaa yhtiön talousjohtaja. Hän on vastuussa sisäpiirisääntöjen noudattamisesta ja ilmoitusvelvollisuuksien täyttamisestä. Yhtiön sisäpiirirekisterejä ylläpitää yhtiön Hollolan toimipaikka, joka päivittää ilmoitusvelvollisia sisäpiiriläisiä koskevat, julkiseen sisäpiirirekisteriin merkitävät tiedot Euroclear Finland Oy:lle.

Sisäpiiriläisten omistustiedot

Etteplan Oyj:n ilmoitusvelvollisten sisäpiiriläisten omistustiedot löytyvät yhtiön internetsivuilta osoitteesta www.etteplan.com. Sire-nähtävilläpitopaikka on Euroclear Finland Oy (aikaisemmin Suomen Arvopaperikeskus Oy), Urho Kekkosen katu 5 C, 00100 Helsinki.

Tilintarkastus

Lakisääteisen tilintarkastuksen pääasiallisena tehtävänä on todentaa, että tilinpäätös antaa oikeat ja riittävät tiedot konsernin tilikauden tuloksesta ja taloudellisesta asemasta. Etteplan Oyj:n tilikausi on kalenterivuosi. Tilintarkastaja on velvollinen tarkastamaan yhtiön tilikauden kirjanpidon, tilinpäätöksen oikeellisuuden sekä antamaan tekemästään tarkastuksesta tilintarkastuskertomuksen yhtiökokoukselle.

Konsernin tilintarkastuksesta laaditaan yhteenveto hallitukselle. Lisäksi konserniyhtiöiden tilintarkastajat raportoivat erikseen kunkin konserniyhtiön johdolle. Tilintarkastaja on läsnä hallituksen kokouksessa vähintään yhden kerran tilikauden aikana.

Yhtiökokous valitsee yhtiön hallintoa ja tilejä tarkastamaan yhdestä kahteen tilintarkastajaa. Vähintään toisen tilintarkastajan tulee olla Keskuskauppakamarin hyväksymä tilintarkastusyhteisö. Varsinainen yhtiökokous valitsi vuonna 2015 varsinaiseksi tilintarkastajaksi KHT-yhteisö PricewaterhouseCoopers Oy:n, päävastuullisena tilintarkastajana KHT Kaj Wasenius. Lisäksi yhtiön toiseksi tilintarkastajaksi valittiin HTM Olli Wesamaa. Tilintarkastajien toimikausi päättyy ensimmäisen vaalia seuraavan varsinaisen yhtiökokouksen päättyessä.

Elokuussa 2015 PricewaterhouseCoopers Oy:n nimitti KHT Lauri Kallaskarin yhtiön päävastuulliseksi tilintarkastajaksi Kaj Waseniuksen tilalle.

Tilintarkastajan palkkiot ja tilintarkastukseen liittymättömät palvelut

Vuoden 2015 yhtiökokouksen päätöksen mukaisesti tilintarkastajan palkkio maksetaan yhtiön hyväksymän laskun mukaan.

Tilintarkastuksesta maksettujen palkkioiden yhteismäärä vuodelta 2015 oli 97 950 euroa (vuonna 2014 83 379 euroa). Lisäksi tilintarkastukseen liittymättömien palveluiden osalta maksettiin 61 247 euroa (vuonna 2014 39 837 euroa).

Tiedottaminen

Etteplan Oyj:n periaatteena on olla kaikessa viestinnässä avoin, totuudenmukainen ja nopea. Yhtiön sijoittajaviestinnän pääasiallisena tavoitteena on tuottaa markkinoille tietoa konsernin toiminnoista ja taloudellisesta tilanteesta. Tavoitteena on oikean ja yhdenmukaisen tiedon tuottaminen säännöllisesti ja tasapuolisesti kaikille sidosryhmille.

Hiljainen jakso

Etteplan Oyj noudattaa hiljaista jaksoa (ns. silent period) ennen osavuositarkastuksen ja tilinpäätöstiedotteen julkistamisajankohdaksi. Hiljaisen jakson pituus on 28 päivää.

Sijoittajatiedon jakelu

Etteplan julkaisee kaiken sijoittajatietonsa internetsivuillaan osoitteessa www.etteplan.com. Taloudelliset tiedotteet ovat heti julkistamisen jälkeen luettavissa ja tulostettavissa. Tiedotteet julkaistaan suomeksi ja englanniksi. ■

Hallitus

Hallitus ohjaa ja valvoo yhtiön toimivaa johtoa, nimittää ja erottaa toimitusjohtajan sekä hyväksyy yrityksen merkittävät päätökset.

Johtoryhmä

Toimitusjohtaja nimittää operatiivisen toiminnan kannalta tarkoituksenmukaisen johtoryhmän. Johtoryhmä avustaa toimitusjohtajaa sekä kehittää ja valvoo kaikkia yhtiön vastuulla olevia asioita.

Tarkemmat CV-tiedot löydät osoitteesta www.etteplan.com

ROBERT INGMAN

s. 1961, DI, KTM

- Hallituksen puheenjohtaja vuodesta 2013, hallituksen jäsen vuodesta 2009
- Nimitys- ja palkitsemisvaliokunnan jäsen
- Riippumaton yhtiöstä
- Etteplan Oyj:n osakkeita 31.12.2015: 30 000, lähipiirin omistukset 13 650 000

PATRICK VON ESSEN

s. 1963, DI

- Dovre Group Oyj:n toimitusjohtaja vuodesta 2014
- Hallituksen jäsen vuodesta 2014
- Riippumaton yhtiöstä ja merkittävistä osakkeenomistajista
- Etteplan Oyj:n osakkeita 31.12.2015: 0, ei lähipiirin omistuksia

MATTI HUTTUNEN

s. 1967, insinööri

- Hallituksen jäsen vuodesta 2015
- Riippumaton yhtiöstä ja merkittävistä osakkeenomistajista
- Etteplan Oyj:n osakkeita 31.12.2015: 0, ei lähipiirin omistuksia

PERTTI NUPPONEN

s. 1961, KTT, DI

- Hallituksen jäsen vuodesta 2005
- Nimitys- ja palkitsemisvaliokunnan jäsen
- Riippumaton yhtiöstä ja merkittävistä osakkeenomistajista
- Etteplan Oyj:n osakkeita 31.12.2015: 0, ei lähipiirin omistuksia

TUUVO RINTAMÄKI

s. 1955, KTM

- Hallituksen jäsen vuodesta 2010
- Riippumaton yhtiöstä ja merkittävistä osakkeenomistajista
- Etteplan Oyj:n osakkeita 31.12.2015: 0, ei lähipiirin omistuksia

LEENA SAARINEN

s. 1960, ETM

- Hallituksen jäsen vuodesta 2013
- Nimitys- ja palkitsemisvaliokunnan puheenjohtaja
- Riippumaton yhtiöstä ja merkittävistä osakkeenomistajista
- Etteplan Oyj:n osakkeita 31.12.2015: 31, ei lähipiirin omistuksia

JUHA NÄKKI

s. 1973, DI

- Johtoryhmän puheenjohtaja vuodesta 2012, johtoryhmän jäsen vuodesta 2008
- Etteplan Oyj:n toimitusjohtaja vuodesta 2012
- Etteplan Oyj:n osakkeita 31.12.2015: 11 876, ei lähipiirin omistuksia

PER-ANDERS GÅDIN

s. 1965, DI, BBA

- Johtoryhmän jäsen vuodesta 2009
- Etteplan Oyj:n talousjohtaja vuodesta 2009
- Etteplan Oyj:n osakkeita 31.12.2015: 3 250, ei lähipiirin omistuksia

PETRI IKONEN

s. 1964, insinööri

- Johtoryhmän jäsen vuodesta 2015
- Etteplan Oyj:n palvelualuejohtaja vuodesta 2015
- Etteplan Oyj:n osakkeita 31.12.2015: 516, ei lähipiirin omistuksia

VEIKKO LAMMINEN

s. 1960, insinööri

- Johtoryhmän jäsen vuodesta 2012
- Etteplan Oyj:n liiketoimintajohtaja vuodesta 2012
- Etteplan Oyj:n osakkeita 31.12.2015: 1 750, ei lähipiirin omistuksia

OUTI-MARIA LIEDES

s. 1956, DI, MBA

- Johtoryhmän jäsen vuodesta 2008
- Etteplan Oyj:n henkilöstö- ja viestintäjohtaja vuodesta 2008
- Etteplan Oyj:n osakkeita 31.12.2015: 0, ei lähipiirin omistuksia

RIKU RIIKONEN

s. 1977, DI

- Johtoryhmän jäsen vuodesta 2015
- Etteplan Oyj:n palvelualuejohtaja vuodesta 2015
- Etteplan Oyj:n osakkeita 31.12.2015: 3 344, ei lähipiirin omistuksia

MIKAEL VATN

s. 1967, insinööri

- Johtoryhmän jäsen vuodesta 2012
- Etteplan Oyj:n liiketoimintajohtaja vuodesta 2012
- Etteplan Oyj:n osakkeita 31.12.2015: 4 000, ei lähipiirin omistuksia

Sijoittajatietoa

Etteplan sijoituskohteena

Etteplan tuottaa teknisiä suunnittelupalveluita ja dokumentointiratkaisuja maailman johtaville valmistavan teollisuuden yrityksille.

Etteplanin osakkeet on listattu Nasdaq Helsinki Oy:n Small cap -markkina-arvoryhmän Teollisuustuotteet ja -palvelut -toimialaryhmässä (Industrials) tunnuksella ETT1V. Osakkeiden kokonaismäärä 31.12.2015 oli 20 665 559 kappaletta.

Kausivaihtelu

Etteplanin liiketoiminta sisältää kausivaihtelun. Kausivaihteluun vaikuttavat loma-ajat sekä asiakasyritysten tuotekehitys- ja investointiprojektien ajoittuminen pääosin alkuvuoteen ja syksyyn. Kolmannen vuosineljänneksen liikevaihto on tyypillisesti muiden vuosineljännesten liikevaihtoa matalampi. Vasta koko toimintavuotta kuvaavat tunnusluvut tilinpäätöksessä antavat oikean käsityksen yhtiön taloudellisesta asemasta.

Vakaa osingonmaksaja

Etteplanin tavoitteena on kasvattaa omistaja-arvoa sekä olla vakaa osingonmaksaja. Osinkoa on jaettu keskimäärin 50 prosenttia osakekohtaisesta tuloksesta.

Etteplanin sijoittajasuhdeperiaatteet

Etteplanin sijoittajasuhde toiminnan tavoitteena on antaa rahoitusmarkkinoille oikeaa, riittävää ja ajantasaista tietoa Etteplanin strategiasta, toiminnoista, liiketoimintaympäristöstä ja taloudellisesta asemasta niin, että Etteplanista sijoituskohteena muodostuu mahdollisimman oikea kuva. Saavuttaakseen tämän tavoitteen Etteplan julkaisee vuosittain kolme osavuositiedotusta, tilinpäätöstiedotteen, vuosikertomuksen ja pörssitiedotteita. Yhtiön verkkosivut toimivat kaiken mahdollisesti osakekurssiin vaikuttavan ajankohtaisen ja historiallisen tiedon arkistona.

Taloudellisen informaation julkaiseminen

Etteplan Oyj julkaisee taloudelliset raportit ja tiedotteet suomeksi ja englanniksi. Taloudelliset raportit ja tiedotteet ovat heti julkistamisen jälkeen saatavilla osoitteessa www.etteplan.com.

Näkymät

Tietoa Etteplanin näkymistä ja tilikauden tulosestimaatista julkaistaan tilinpäätöstiedotteessa (ja toistetaan vuosikertomuksessa) ja osavuositiedotuksissa. Hallitus hyväksyy näkymät. Etteplan ei julkaise kvartaalikohtaisia tulosestimaatteja.

Markkinaennusteet

Yhtiö tarkastaa pyydettyä analyytikon laatiman analyysin tai raportin asiavirheiden osalta siltä osin kuin kyseinen raportti perustuu yhtiön julkaisemaan aineistoon. Etteplan ei kommentoi tai ota vastuuta pääomamarkkinatahojen julkaisemista ennusteista tai odotuksista.

Hiljainen jakso

Etteplan noudattaa 28 päivän pituista hiljaista jaksoa ennen tulostiedotteidensa julkistamista. Tänä aikana Etteplanin johtajat ja henkilöstö eivät ole tekemisissä sijoittajien, analyytikoiden tai tiedotusvälineiden edustajien kanssa tai kommentoi yhtiön näkymiä, tulosta tai ennusteita.

Jos jokin hiljaisen jakson aikainen tapahtuma kuitenkin vaatii välitöntä julkistusta, Etteplan julkistaa tiedon viipymättä tiedonantoa koskevien määräysten mukaisesti ja voi kommentoida kyseistä tapahtumaa.

Sijoittajasuhteiden yhteyshenkilöt

Etteplanin sijoittajaviestinnästä vastaavat toimitusjohtaja Juha Näkki, henkilöstö- ja viestintäjohtaja Outi-Maria Liedes ja talousjohtaja Per-Anders Gädin.

ETTEPLANIA SEURAAVAT ANALYYTIKOT

Evli Pankki Oyj

Antti Kansanen

Puh. (09) 4766 9149

Inderes Oy

Juha Kinnunen

Puh. 040 778 1368

Nordea Pankki Oyj

Pasi Väisänen

Puh. (09) 1655 9943

Tietoa osakkeenomistajille

Yhtiökokous

Etteplan Oyj:n varsinainen yhtiökokous pidetään tiistaina 5.4.2016 alkaen klo 13.00 yhtiön toimitiloissa Vantaalla, osoitteessa Ensimmäinen savu, 01510 Vantaa.

Yhtiökokouskutsu julkaistaan Etteplan Oyj:n yhtiöjärjestyksen mukaisesti yhtiön internetsivuilla osoitteessa www.etteplan.com.

Osallistumisoikeus

Oikeus osallistua varsinaiseen yhtiökokoukseen on osakkeenomistajalla, joka on 22.3.2016 merkitty osakkeenomistajaksi Euroclear Finland Oy:n ylläpitämään yhtiön osakasluetteloon.

Ilmoittautuminen

Osakkeenomistajan, joka haluaa osallistua varsinaiseen yhtiökokoukseen, on ilmoitauduttava 31.3.2016 kello 12.00 mennessä sähköpostilla osoitteeseen [registration\(at\)etteplan.com](mailto:registration(at)etteplan.com) tai puhelimitse numeroon 010 307 3706.

Ilmoittautua voi myös kirjallisesti osoitteella Etteplan Oyj, Yhtiökokous, PL 216, 01511 Vantaa. Kirjeitse ilmoitauduttaessa kirjeen on oltava perillä ennen ilmoittautumisajan päättymistä.

Yhtiökokouksessa mahdollisesti käytettävät yksilöidyt ja päivätyt valtakirjat on toimitettava yhtiölle tarkastettavaksi em. osoitteeseen ennen ilmoittautumisajan päättymistä.

Osingonmaksu

Hallitus ehdottaa varsinaiselle yhtiökokoukselle, että tilikaudelta 2015 jaetaan osinkona 0,15 euroa osakkeelta. Mikäli yhtiökokous hyväksyy hallituksen ehdotuksen osingonjaosta, osinko maksetaan osakkaalle, joka on täsmäytyspäivänä 7.4.2016 merkitty Euroclear Finland Oy:n pitämään omistajaluetteloon. Hallituksen ehdottama osingon maksupäivä on 14.4.2016.

Osakasrekisterin tiedot

Osakkeenomistajan tulee ilmoittaa osoitteenmuutoksista, osingonmaksua varten ilmoitetun pankkitilin numeron muutoksista ja muista osakeomistukseen liittyvistä seikoista siihen pankkiin, pankkiiriliikkeeseen tai muuhun tilinhoitajayhteisöön, joka hoitaa osakkeenomistajan arvo-osuustiliä.

Talousinformaatio 2016

Etteplan Oyj julkaisee taloudelliset raportit ja tiedotteet suomeksi ja englanniksi. Taloudelliset raportit ja tiedotteet ovat saatavilla heti julkistamisen jälkeen osoitteessa www.etteplan.com.

Sähköinen vuosikertomus on saatavilla suomeksi ja englanniksi. Vuosikertomus julkaistaan yhtiön internetsivuilla osoitteessa www.etteplan.com. Painetun vuosikertomuksen voi tilata konserniviestinnästä, puh. 010 307 3706 tai [CorpComm\(at\)etteplan.com](mailto:CorpComm(at)etteplan.com).

Osavuositarkastukset 2016

Etteplan Oyj julkaisee vuonna 2016 kolme osavuositarkastusta:

Osavuositarkastus 1–3/2016	torstaina 28.4.2016
Osavuositarkastus 1–6/2016	keskiviikkona 10.8.2016
Osavuositarkastus 1–9/2016	torstaina 27.10.2016

Etteplan Oyj

PL 216 (Ensimmäinen savu)
01511 Vantaa
Puh. 010 3070
www.etteplan.com

